

دیپلماسی اقتصادی
و دستاوردها

پاکستان؛ همسایه خداداد،
سرمایه ارزشمند

مسجد عالمگیری؛ تجسم هنر
و معماری ایرانی در پاکستان

اقبال چنان که هست

نظمی گنجوی؛ دلی لبریز از عشق ایران
شهر سوخته؛ آغازگز تمدن شهرنشینی
شکوهمند در قلب تهران

مکمل در اقتصاد؛ همکار در سیاست

شی جین پینگ؛ چین قاطعانه معتقد
به توسعه روابط با ایران است

دیپلمات

فصلنامه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

چاپ خانه:

موسسه همشهری

نشانی:

جمهوری اسلامی ایران، تهران، میدان امام خمینی (ره)، وزارت امور خارجه

وبسایت:

www.mfa.gov.ir

ایمیل:

diplomaticiran@gmail.com

تلفن همراه:

۰۹۳۳۱۰۲۶۷۴۸
۰۹۳۳۱۵۴۱۶۸۹

تلفن:

۰۲۶۱۱۵۱

کدپستی:

۱۱۳۶۹۱۴۸۱۱

لَبَلَمَّا حَمَّلَ الْمُنْكَرَ
لَبَلَمَّا حَمَّلَ الْمُنْكَرَ

باتشکار از سروپور منصوری، مقصومه غلامی،
محسن فتح تبار فیروز جانی و
حمدیرضا غلامزاده (دیرکل مجمع شهرداران آسیابی)

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:
مرکز دیپلماسی عمومی وزارت امور خارجه

سردیبیر:
ناصر کنعانی، سخنگو و رئیس مرکز دیپلماسی عمومی

مشاور سردبیر:
علی مجتبی روزبهانی

مدیر داخلی:
زهرا مهران راد

دیر هیات تحریریه:
محسن شمسی زاده راوندی

اعضای تحریریه:
سید رسول موسوی، هادی عامریان،
حسین محمدی، علی رجبی بزدی

مترجم:
مسعود شکوری و همکاران

ویراستار:
حمدیرضا مرتضوی

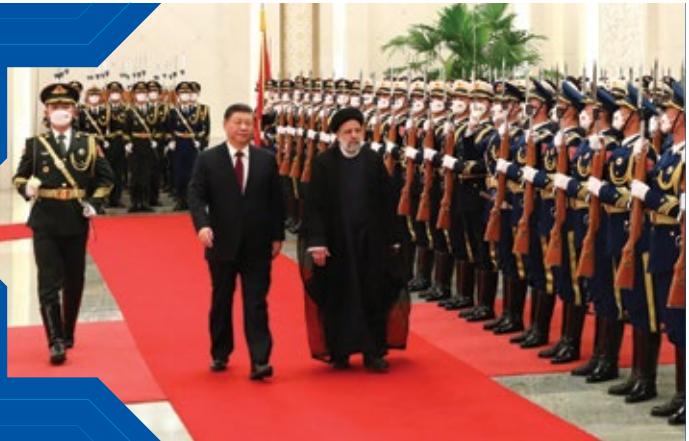
صفحه آرا و گرافیست:
حامد شهبازخان

زیرذره‌بین

مکمل در اقتصاد؛ همکار در سیاست

۱۲

۴ ای جوانان عجم، جان من و جان شما ناصر کنعانی

۷ دیپلماسی اقتصادی و دستاوردها مهدی صفری

۱۲ مکمل در اقتصاد؛ همکار در سیاست زهرا مهران راد

۱۸ حضور راهبردی در ژنو عباس اصلانی

۲۴ دیپلماسی زمستانه

۳۴ همسایه خداداد سیدرسول موسوی

۳۸ سرمایه ارزشمند سید محمدعلی حسینی

۴۴ ایران و پاکستان؛ اقتصادهای مکمل فهیمه دامروodi

۴۹ تجسم هنر و معماری ایرانی در پاکستان مرتضی رضوان فر

۵۴ فرازهایی از تاریخ روابط ایران و پاکستان به روایت اسناد علی رجبی یزدی

۶۰ اقبال؛ چنان که هست محمد تقیی مکان

۶۷ دلی لبریز از عشق ایران دکتر علی نیکوئی

۷۲ آغازگر تمدن شهرنشینی زهرا شیرازی

۷۷ ایران بزرگ فرهنگی دکتر رضا شاه ملکی

۸۲ رویدادستان

۹۰ انتصابات در زمستان

۹۶ شکوهمند در قلب تهران

پلات

فصلنامه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران

جان جهان

آغازگر تمدن شهرنشینی

۷۲

زیرذرهایین

حضور راهبردی در ژنو

۱۸

پرونده ویژه

سرمایه ارزشمند

روابطی منسجم و همه جانبه در
سرمایه ارزشمند هم سایگی
ایران و پاکستان

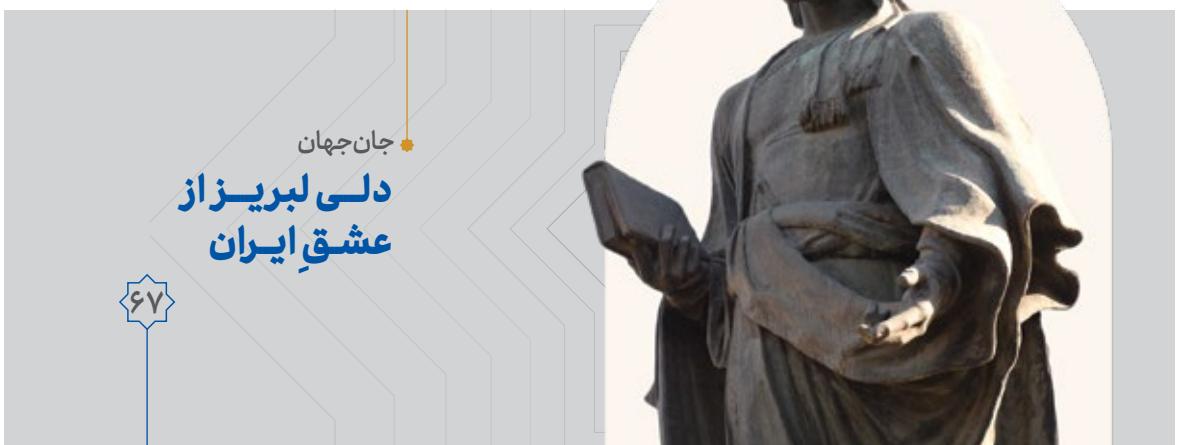
۳۸

جان جهان

دلی لبریز از عشق ایران

۶۷

ای جوانان عجم، جان من و جان شما

در شماره سوم مجله دیپلمات روایات دست اولی از رخدادهای مهم حوزه سیاست خارجی پیش روی شما قرار گرفته است. گوشه هایی از ابعاد سفر مهم و تاریخی جناب آقای رئیسی رئیس جمهور محترم به چین را مرور می کنیم و دستاوردها و پیام آن را پیش روی شما قرار خواهیم داد. همچنین حضور و سخنرانی جناب آقای دکتر امیرعبداللهیان در نشست حقوق بشر سازمان ملل متحد را به صورت گزارشی خبری تقدیم خواهیم کرد.

ناصرکناعانی

سخنگو رئیس مرکز
دیپلماسی عمومی
وزارت امور خارجه

شما قرار خواهیم داد. همچنین حضور و سخنرانی جناب آقای دکتر امیرعبداللهیان در نشست حقوق بشر سازمان ملل متحد را به صورت گزارشی خبری تقدیم خواهیم کرد. در صفحات ابتدایی با روزشمار سیاست خارجی همراه خواهیم شد تا در خاطر بیاوریم که در فاصله میان نسخه دوم و سوم دیپلمات چه رخدادهای و کنش هایی در سپهر سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران رخداده است. آشنایی با ساختار و فعالیت های معاونت دیپلماسی اقتصادی در یادداشتی به قلم جناب آقای دکتر صفری معاون محترم دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه از موارد دیگر این شماره است که می تواند برای فعالان اقتصادی و جویندگان فرصت های اقتصادی مفید و راهگشا باشد. پرونده ویژه این شماره اما به کشور دوست، برادر و همسایه مهر بان و دیر آشنا، جمهوری اسلامی پاکستان اختصاص دارد.

جای خشنودی است که مجله نوبای دیپلمات به تدریج با خوانندگان خود ارتباط نزدیک تری پیدا می کند و اکنون سومین شماره آن در دستان شما همراهان نکته سنج تورق می شود. برای بند و همکارانم در مجله دیپلمات اسباب خرسنديست که در دو شماره قبل شاهد لطف، همراهی و نیز نقد و پیشنهادهای شما عزیزان بودیم و این گویای در نظر آمدن سعی همکاران مجله نزد دیگان نکته سنج شماست. امیدوارم در ارتقای کیفی این مجله همچنان یاریگر ما باشید.

در این شماره مجله دیپلمات روایات دست اولی از رخدادهای مهم حوزه سیاست خارجی پیش روی شما قرار گرفته است. گوشه هایی از ابعاد سفر مهم و تاریخی جناب آقای رئیسی رئیس جمهور محترم به چین را مرور می کنیم و دستاوردها و پیام آن را پیش روی

ایل است خواره است کل است هر ده است از خواست از خواست

آشنایی با ساختار و فعالیت‌های معاونت دیپلماسی اقتصادی در یادداشتی به قلم جناب آقای دکتر صفری معاون محترم دیپلماسی اقتصادی وزارت امور خارجه از موارد دیگر این شماره است که می‌تواند برای فعالان اقتصادی و جویندگان فرصت‌های اقتصادی مفید و راهگشا باشد.

خاوره‌ممانند غبارسر راهی است
یک نالمخاوش و ایراحت‌آهی است

هر ذرا یعنی خاک‌گرخورده‌نگاهی است
از هند و سمرقند و عراق و همدان خیز
از خواب‌گران، خواب‌گران، خواب‌گران خیز

تهران و اسلام‌آباد از دیرباز همسایگانی
نیکو و قابل اتکا برای یکدیگر بوده‌اند.
مرزهای دو کشور خطوط دوستی و برادری
بوده و همواره دیدگاه وسیع و بخشندۀ برای
گفتگو و رفع اندک پیشامدهای ناخواسته
وجود داشته است.

جمهوری اسلامی ایران که براساس سیاست
همسایگی و نیک‌اندیشی اولویت ویژه‌ای
برای تحکیم و توسعه روابط با همسایگان
قائل است، می‌خواهد روابط تهران و اسلام‌آباد
به افق‌های تازه و کم‌نظیری دست یابد.

الفت میان دو ملت ایران و پاکستان دارای ریشه‌ای عمیق و رشته‌ای پردازنه است که دفترش به دیوان اشعار اقبال لاهوری شاعر بزرگ پارسی‌گوی پاکستانی می‌ماند.
همان مرد بزرگی که مصرعی از شعر یگانه‌اش را برای عنوان یادداشت برگزیدم تا عمق دوستی و پیوند دو دولت را نشان ددهم.

علامه اقبال لاهوری را می‌توان روایتگر حس مشترک مردمان ایران و پاکستان توصیف کرد؛ مردی که دل به ژرفای ادب و عرفان فارسی داده است و اعلای مسلمین را در اتحاد و بازگشت به خویشتن و برادری می‌جست.

روح شرقی اقبال لاهوری در جستجوی استقلالی برآمده از حکمت و اندیشه بلند اسلامی و عرفانیست که باید بر استعمار و بیریشه‌گی اشغالگران فرماندهی ای غلبه کند.

پارسی از رفعتاندیشیم در خوردباطر تاندیشیم

بر این اساس با برادران پاکستانی برای رسیدن به یک ترتیبات امنیتی بومی با تأکید و تکیه بر ظرفیت‌ها و امکانات کشورهای منطقه اتفاق نظر خجسته‌ای داریم که مولود خوشایندی را به باور خواهد آورد.

در این شماره مجله دیپلمات هم صاحب‌نظران و بلندپایگان پاکستانی و هم اهل نظر ایرانی درباره ظرفیت‌های فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی دو طرف قلم زده‌اند که می‌تواند آینه‌ای از واقعیت‌ها و ظرفیت‌های در این حوزه باشد.

کارون، سند و نیز حافظ و اقبال آموزنده‌اند و بخشنده.

انسان می‌تواند لبریز و مستغنى شود از این خوان گستره و پر نعمت و ما می‌خواهیم که پیوند محبت و دوستی و برادری میان دو ملت بیش از گذشته تقویت شود.

به نظر می‌رسد هیچ نقطه و دست‌اندازی برای کندی و یا توقف روند رو به پیشرفت و ارتقای روابط تهران و اسلام‌آباد وجود نداشته باشد.

ایران، نخستین کشوری بود که استقلال پاکستان را به رسمیت شناخت و در مقابل پاکستان هم نخستین کشوری بود که انقلاب اسلامی ایران را به رسمیت شناخت. زبان فارسی به عنوان یکی از حلقه‌های پیونددهنده فرهنگی میان دو ملت ایران و پاکستان، نقش مهمی در پیوند آنها دارد؛ تا جایی که علامه اقبال لاهوری در یکی از اشعارش می‌گوید:

پارسی از رفعتاندیشیم

در خوردباطر تاندیشیم

امنیت پایدار، ریشه توسعه و رفع نابسامانی‌ها و پدید آمدن رفاه و شکوفایی است.

امنیت
پایدار، ریشه
توسعه و رفع
نابسامانی‌ها
و پدید آمدن
رفاه و شکوفایی
است. براین
اساس با برادران
پاکستانی برای
رسیدن به
یک ترتیبات
امنیتی بومی
با تأکید و تکیه
بر ظرفیت‌ها
و امکانات
کشورهای
منطقه
اتفاق نظر
خجسته‌ای
داریم که مولود
خوشایندی را
به باور خواهد
آورد.

دیپلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجه
جمهوری
اسلامی
ایران

دیپلماسی اقتصادی و دستاوردها

دستاوردهای دیپلماسی اقتصادی در سال
مهراتورم و رشد تولید

مهری صفری

معاون دیپلماسی
اقتصادی وزارت
امور خارجه

وزارت امور خارجه
در راستای
تأکیدات مکرر
مقامات عالی بر
ضرورت مشارکت
بخش خصوصی
در پیشبرد
دیپلماسی
اقتصادی از
نقش و مشارکت
شرکت‌ها
و اتاق‌های
بازرگانی در
مراودات با سایر
کشورها حمایت
نموده و نقش
تسهیل‌کننده
داشته و خواهد
داشت.

نامگذاری سال ۱۴۰۲ به عنوان سال «مهراتورم و رشد تولید» از سوی مقام معظم رهبری بیانگر آن است که عنصر اقتصاد همچنان مهم‌ترین سیاست عالی و دستور کار دولت جمهوری اسلامی ایران خواهد بود و بدون شک یکی از ارکان این امر دیپلماسی اقتصادی است.

داد و تأکیدات ایشان مبنی بر این‌که جایگاه معاونت دیپلماسی اقتصادی در وزارت امور خارجه ارتقاء خواهد یافت، مؤید توجه ویژه دولت سیزدهم و به طریق اولی وزارت امور خارجه به‌این‌امروزی باشد. براین‌اساس، وزارت امور خارجه به منظور تحقق اهداف ترسیم شده از سوی مقامات عالی، تمام توان خود را در اجرای دیپلماسی اقتصادی به‌کار گرفته و ادامه خواهد داد.

مبانی اصلی وزارت امور خارجه در زمینه دیپلماسی اقتصادی بر مبنای کمک به مقاومانسازی اقتصادی کشور در برابر تحریم‌ها شکل گرفت و بر این اساس خنثی‌سازی و مقابله با سیاست‌های اعلامی و اعمالی آمریکا به‌عنوان کشوری که از ابزار تحریم پرداختن به آن است. اظهارات وزیر محترم امور خارجه مبنی بر این‌که دیپلماسی اقتصادی و تجارت بین‌الملل حدود ۴۰ درصد از برنامه‌های سیاست خارجی دولت سیزدهم را در دستگاه وزارت امور خارجه تشکیل خواهد

نامگذاری سال ۱۴۰۲ به عنوان سال «مهراتورم و رشد تولید» از سوی مقام معظم رهبری بیانگر آن است که عنصر اقتصاد همچنان مهم‌ترین سیاست عالی و دستور کار دولت جمهوری اسلامی ایران در سال جاری خواهد بود و کلیه برنامه‌ها و امکانات کشور پاییزی در خدمت تحقق مهراتورم و رشد تولید باشند. بدون شک یکی از ارکان این امر دیپلماسی اقتصادی است.

تأکیدات مکرر مقام معظم رهبری و ریاست محترم جمهوری بر ضرورت تحقق دیپلماسی اقتصادی، مؤید جایگاه و اهمیت این مقوله در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران و ضرورت پرداختن به آن است. اظهارات وزیر محترم امور خارجه مبنی بر این‌که دیپلماسی اقتصادی و تجارت بین‌الملل حدود ۴۰ درصد از برنامه‌های سیاست خارجی دولت سیزدهم را در دستگاه وزارت امور خارجه تشکیل خواهد

خارجی و روابط با سایر کشورهای جهان برای تحقق اهداف نظام و در راستای توسعه داخلی و تأمین نیازهای اقتصادی کشور تلاش نموده و به عنوان تسهیل‌کننده روابط، نسبت به فراهم نمودن زمینه‌های توسعه صادرات، تأمین مایحتاج ضروری کشور، تأکید بر روان‌سازی امور گمرکی با کشورهای همسایه، حمل و نقل و ترانزیت برای توسعه صادرات کشور، جذب سرمایه خارجی، جذب ایرانیان مقیم خارج از کشور به منظور سرمایه‌گذاری در میهن اسلامی و انتقال دانش و فناوری‌های نوین به کشور، تسهیل جذب گردشگران خارجی، صدور خدمات فنی و مهندسی برای رسانیدن دانش‌بنیان، و حتی جذب دانشجویان خارج از کشور به عنوان محلی برای جلب درآمد و اقدام کرده و خواهد نمود.

تلاش‌های وزارت امور خارجه در سال گذشته با مدیریت اعمال شده در روابط اقتصادی خارجی، علی‌رغم مشکلات ناشی از تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی آمریکا موجب افزایش روابط و مراودات اقتصادی کشورمان با سایر کشورها شده و جمهوری اسلامی ایران را از یک کشور صادرکننده صرف نفت خام و واردات محور، به یک کشور صادرکننده محصولات متنوع و با محوریت فناوری و خدمات فنی و مهندسی و دانش‌بنیان تبدیل کرده است. افزایش ۱۰ درصدی در حجم روابط تجاری کشور در سال گذشته و رسیدن آن به حدود ۶۰ میلیارد دلار شایان توجه است.

همکاری وزارت امور خارجه با وزارت نفت و در نتیجه افزایش فروش نفت خام و مشتقات نفتی و محصولات پتروشیمی که در راس تحریم‌های

پیگیری دیپلماسی سیاسی و اقتصادی برای مقابله و خنثی‌سازی این ابزار از سوی جمهوری اسلامی ایران، به علاوه حمایت کشورهای چندجانبه‌گرایی در نظام بین‌الملل، گرایش کشورهای برای توسعه تجارت تهاتری، استفاده از ارزهای ملی به جای دلار در تجارت و مراودات بین‌المللی به طوری که حداقل ۴۰ درصد تجارت جهانی از واپستگی به دلار رهایی یافته و منجر به سیاست کنار گذاشتن دلار در تجارت فی‌مابین برخی کشورها شده، و ... همه دلیلی بر موقوفیت دستگاه دیپلماسی جمهوری اسلامی ایران در نظام بین‌الملل و جایگاه کشورمان به عنوان طالیه‌دار مقابله با تحریم‌های ظالمانه و غیرقانونی آمریکا و نقش مهم آن در تغییر و اصلاح رویکرد سایر کشورهای این زمینه شده است.

رویکرد برخی کشورها از جمله چین و روسیه و همچنین برخی کشورهای منطقه برای عدم تبعیت از سیاست‌های تحریمی آمریکا علیه ایران و حمایت از مذاکرات سیاسی و دیپلماتیک برای رفع تحریم‌های ایران و سیاست مقاومت حداکثری جمهوری اسلامی ایران و اتخاذ سیاست‌ها و برنامه‌های نوین جهت رفع تحریم‌ها حاکی از شکست و ایجاد خلل و شکاف در بلوک غرب در تبعیت از آمریکا در این مقوله است.

گزارش اخیر مرکز تحقیقات کنگره آمریکا و تأکید آن بر بی‌نتیجه بودن سیاست‌های تحریمی در برخی موارد مؤیداین امر است. نگاه تحولی و راهبردی ریاست محترم جمهوری و دولت سیزدهم به ضرورت ارتقای مناسبات با کشورهای همسایه به عنوان اولویت اول، توسعه روابط کشورهای منطقه، قاره آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین حاکی از اهمیت موضوع نزد مقامات عالی نظامی باشد.

متنوع سازی بازارهای صادرات و واردات جمهوری اسلامی ایران و توسعه آن به سرزمین‌های بیشتر، از سیاست‌هایی است که در سال جاری نیز در دستور کار وزارت امور خارجه و معاونت دیپلماسی اقتصادی قرار دارد و رسیدن به اهداف مورد نظر راه‌مچنان نصب العین خود قرار داده است.. وزارت امور خارجه به عنوان مجری سیاست

نگاه تحولی و راهبردی ریاست محترم جمهوری و دولت سیزدهم به مقوله ضرورت ارتقای مناسبات با کشورهای همسایه به عنوان اولویت اول، توسعه روابط با کشورهای منطقه، قاره آسیا، آفریقا و آمریکای لاتین حکایت از اهمیت موضوع نزد مقامات عالی نظام دارد.

**مبناهای اصلی
وزارت امور
خارجیه در زمینه
دیپلماسی
اقتصادی بر
مبناهای کمک به
مقاآم سازی
اقتصادی
کشور در برابر
تحریم‌ها
شکل گرفت و
براین اساس
خنثی‌سازی
و مقابله با
سیاست‌های
اعلامی و اعمالی
آمریکا به عنوان
کشوری که از ابزار
تحریم بیشترین
استفاده را
نموده، از ابتدای
در دستور کار
وزارت امور
خارجیه قرار گرفته**

در این چارچوب امضای موافقت‌نامه تجارت ترجیحی فی‌مابین ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا، رویداد مهمی در عرصه سیاست خارجی بود که با همت وزارت امور خارجی انجام شد و با نهایی شدن موافقت‌نامه تجارت آزاد با این اتحادیه و ورود به بازار ۵۰۰ میلیون نفری اتحادیه، حجم مراودات تجاری با این اتحادیه ۱۰ میلیارد دلار افزایش خواهد یافت.

امضای تفاهم‌نامه همکاری ایران و روسیه با موضوع اتصال پیام‌رسان‌های مالی دو کشور از دیگر اقدامات وزارت امور خارجه برای برقراری نظام مبادلات مالی و بانکی بین دو کشور و به تبع آن ۱۳ کشور عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا با ظرفیت بیش از ۱۰۰ بانک است که بر این اساس اتکای طرف‌های این تفاهم‌نامه به دلار کاهش شدیدی می‌یابد. پیگیری و تکمیل عضویت دائم جمهوری اسلامی ایران در سازمان همکاری شانگهای از سوی وزارت امور خارجه گام مهم دیگری است که در راستای تقویت سیاست نگاه به شرق برداشته شده و منافع بلندمدت متعددی را در حوزه‌های اقتصادی برای کشورمان در پی خواهد داشت.

وزارت امور خارجه با توجه به موقعیت ژئوپلیتیکی و ژئواستراتژیک ایران به عنوان نقطه اتصال کریدورهای شمال - جنوب و شرق - غرب، و اهمیت جاده ابریشم و

اعمالی آمریکا قرار دارد، نشانگر شکست سیاست تحریم‌های همه جانبه، ظالمانه و غیرانسانی آمریکا است. افزایش فروش ۱۹۰ میلیون بشکه‌ای نفت در سال گذشته نسبت به سال ماقبل آن و صادرات ۲۷ میلیون تن محصولات پتروشیمی به ارزش ۱۶ میلیارد دلار در این خصوص قابل توجه می‌باشد.

انتظار برای افزایش صادرات نفت و محصولات پتروشیمی در سال جاری، تلاش برای تولید فراسرزمینی فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی به منظور کسب منافع با ارزش افزوده بیشتر و جلوگیری از خام فروشی از برنامه‌های مشترک وزارت امور خارجه و وزارت نفت در خارج از کشور است.

پیوستن جمهوری اسلامی ایران به اتحادیه‌های سیاسی و اقتصادی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای با هدف بلا اثر کردن تحریم‌های ظالمانه آمریکا و توسعه روابط اقتصادی در طی سال‌های گذشته در دستور کار وزارت امور خارجه قرار داشته و هم‌چنان در سال جاری و سال‌های پیش رومور دیگری خواهد بود.

دیپلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجه
جمهوری
اسلامی
ایران

وزارت امور خارجه
با توجه
به نقش و
اهمیت صنعت
گردشگری
در اقتصاد
کشور ضمن
هماهنگی‌های
لازم با نهادهای
ذیربایش در بخش
گردشگری کشور،
در خصوص
تسهیل جذب
گردشگر، جلب
سرمایه‌گذار
در حوزه‌های
گردشگری،
ایجاد ارتباط
وزارت میراث
فرهنگی،
گردشگری و
صنایع دستی
با نهادهای
گردشگری
بین‌المللی و
همتایان آن در
کشورهای جهان
اقدام می‌نماید.

۱۰

ارتباط آن با آینده اقتصادی کشور، تثبیت جایگاه ایران به عنوان عضو مهم و مرکزی کریدورهای حمل و نقل و انرژی را پیگیری نموده و فعال‌سازی کریدور شمال - جنوب و ارتقای جایگاه حمل و نقل و ترانزیت جمهوری اسلامی ایران در کشور و در منطقه و افزایش ظرفیت حمل و نقل کریدورهای ریلی و جاده‌ای، منطقه‌ای و هوایی، توسعه و تکمیل زیرساخت‌ها و تأسیسات کلیدی ترانزیتی کشور، از جمله مراکز لجستیکی، بنادر و تجهیزات بندری، پایانه‌های مرزی جاده‌ای و ریلی، راه‌ها و خطوط راه‌آهن و توسعه ناوگان ترانزیتی کشور و افزایش منافع ناشی از آن را با کشورهای ذیربایش و همچنین کلیه نهادهای ذیربایش پیگیری می‌نماید.

وزارت امور خارجه استفاده از ظرفیت بالای شرکت‌ها و منابع انسانی متخصص در صدور خدمات فنی و مهندسی با تأکید بر توانایی‌های دانش‌بنیان به عنوان یکی از مزیت‌های اقتصادی کشور در عرصه بین‌المللی و در جهت توسعه روابط اقتصادی با کشورهای همسایه، کشورهای منطقه و کشورهای نیازمند به خدمات فنی و مهندسی در سایر نقاط جهان پیگیری می‌نماید.

گشایش مراکز منطقه‌ای شرکت‌های دانش‌بنیان کشورمان در کشورهای منطقه و جهان در دستور کار بوده و با مساعدت وزارت امور خارجه در استانبول، کنیا، اربیل و سلیمانیه، ازبکستان و ونزوئلا انجام شده است.

وزارت امور خارجه در راستای تأکیدات مکرر مقامات عالی بر ضرورت مشارکت بخش خصوصی در پیشبرد دیپلماسی اقتصادی از نقش و مشارکت شرکت‌ها و اتاق‌های بازرگانی در مراودات با سایر کشورها حمایت نموده و نقش تسهیل‌کننده داشته و خواهد داشت.

تشکیل منظم جلسات ستاد هماهنگی‌های روابط اقتصادی در وزارت امور خارجه با حضور نمایندگان سایر وزارتخانه‌ها و نهادهای اقتصادی کشور برای هماهنگی و ساماندهی هر چه بیشتر سیاست‌ها و برنامه‌های روابط اقتصادی، تشکیل کمیته مشترک با وزارت صمت و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران، توجه به حضور اتاق‌های بازرگانی و جایگاه

بخش خصوصی در کمیسیون‌های مشترک همکاری‌های اقتصادی و ... از جمله اقدامات وزارت امور خارجه در حمایت از بخش خصوصی در مراودات اقتصادی و تجارتی با سایر کشورهایی باشد.

حمایت وزارت امور خارجه از اتباع ایرانی متضرر از تحریم‌ها، کاهش بیش از پیش آثار تحریم‌ها و طراحی چارچوب حقوقی برای اقدامات متقابل علیه رفتارهای مختلف‌انه بین‌المللی، از محورهای اصلی لایحه مقابله با تحریم‌های آمریکا به عنوان یک بستر قانونی مطمئن و پیش‌روی شمار می‌رود.

جمهوری اسلامی ایران با جاذبه‌های متنوع تاریخی، فرهنگی و طبیعی، امکانات پژوهشی و ... از ظرفیت بالقوه بالای برای توسعه صنعت گردشگری در حوزه‌های تاریخی، اکوتوریسم، سلامت، مذهبی، ورزشی، یوم‌گردی و ... به منظور کسب درآمد برخوردار می‌باشد.

از این روز و وزارت امور خارجه با توجه به نهادهای و اهمیت صنعت گردشگری در اقتصاد کشور ضمن هماهنگی‌های لازم با نهادهای ذیربایش در بخش گردشگری کشور، در خصوص تسهیل جذب گردشگر، جلب سرمایه‌گذار در حوزه‌های گردشگری، ایجاد ارتباط وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با نهادهای گردشگری بین‌المللی و همتایان آن در کشورهای جهان اقدام می‌نماید.

کسیل هیأت‌های اقتصادی، برگزاری و بین‌نارهای تخصصی فی‌مایبن سازمان‌های داخلی با همتایان خارجی، برگزاری نمایشگاه‌ها، برگزاری کمیسیون‌های مشترک همکاری‌های اقتصادی، تقویت بخش اقتصادی نمایندگی‌های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور (سفرتخانه‌ها و سرکنسولگری‌ها) مذاکره با مقامات کشورهای مختلف برای استفاده از ارزهای محلی و سازوکارهای تبادل تجاری مانند تهاتر، استفاده از ارزهای ملی، تسهیلات بیشتر برای جذب گردشگران سیاحتی، زیارتی، سرمایه‌گذاری، سلامت، تشویق وزارت صمت به امضا موافقتنامه‌های تجارت ترجیحی دو جانبه با کشورهای مختلف و ... از جمله اقدامات وزارت امور خارجه در توسعه دیپلماسی اقتصادی می‌باشد.

زیر ذره بین

مکمل در اقتصاد؛ همکار در سیاست

حضور راهبردی در ژنو

مکمل در اقتصاد؛ همکار در سیاست

همکاری‌های تهران-پکن و امضای ۲۰ تفاهم‌نامه
در حوزه‌های مختلف به‌ویژه اقتصادی

سفر رئیس جمهور به چین بخشی از سیاست خارجی (متوازن، پویا و هوشمند) دولت با اولویت حوزه همسایگی و آسیایی شمار می‌رود.

زهرا مهران‌راد

مدیر داخلي
مجله دیپلمات

ایران و چین میان دو کشور اقدامی مهم در جهت تثبیت ثبات در منطقه است. همچنین رئیس جمهور از اعلام آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای کمک به اجرایی شدن طرح «کمربند-راه» خبر داد.

شی‌جین‌پینگ رئیس جمهور چین نیز اظهار داشت: چین قاطعانه معتقد به توسعه روابط با ایران است و دولت چین برای حمایت از شرکت‌هایی که تمایل به سرمایه‌گذاری در ایران دارند، آماده است.

آیت الله رئیسی همچنین در دیدار با نخست وزیر چین برنامه همکاری جامع جمهوری اسلامی ایران و چین را نمادی از اراده دو کشور برای توسعه روابط دانست و بر ضرورت تلاش دو کشور برای اجرای کامل آن تأکید کرد.

۲۵ بهمن ماه ۱۴۰۱ برابر با ۱۴ فوریه ۲۰۲۳ بود که «آیت الله رئیسی» به دعوت رسمی «شی‌جین‌پینگ» رئیس جمهور چین وارد پکن شد و مورداً استقبال رسمی همتای چینی خود قرار گرفت. بعد از دوده‌این اولین سفر رئیس جمهور ایران به چین در عالی‌ترین سطح بود و طرفین در روز اول سفر، ۲۰ تفاهم‌نامه امضا کردند.

چین قاطعانه معتقد به توسعه روابط با ایران است

در اولین گام از این سفر رئیس جمهور کشورمان دیداری با همتای چینی خود داشت. رئیس جمهور در سخنان خود در این ملاقات با اشاره به برنامه همکاری جامع ایران و چین گفت: اجرای برنامه همکاری جامع

اولویت
ایران، ارتباط
با کشورهای
همسایه و
آسیایی است

و معتقدیم
با همکاری و
تبادل ظرفیت
در کشورهای
همسایه
«من توانیم
آینده را به نام
آسیا» رقم
بزنیم.

مراسم استقبال رسمی از آیت‌الله رئیسی توسط رئیس جمهور چین

تصريح کرد: دنیای نوین، نظمی نوین می‌طلبد که در آن چند جانبه‌گرایی واقعی، هم‌افزایی حداکثری، همبستگی و دوری هر چه بیشتر از یک جانبه‌گرایی رواج یابد تا در نهایت نظمی عادلانه و منصفانه پیدا آید.

آیت‌الله رئیسی با اشاره به آمادگی ایران برای گسترش همکاری‌های آموزشی دوگانه با طرف چینی گفت: همت دانشگاه‌پکن در آموزش زبان فارسی پل ارتباطی برای گفتگوی بهتر میان دولت است.

در دومین روز سفر رئیس جمهور به چین، طی مراسمی عنوان استاد افتخاری دانشگاه پکن از سوی این دانشگاه به دکتر رئیسی اعطا شد.

تحريم و سلطنه نظامی دوری یک‌سکه هستند
رئیس جمهور در ادامه سفر به چین دیداری هم با اندیشمندان و فرهیختگان برتر چینی داشت و در این دیدار با اشاره به یکه‌تازی آمریکایی‌ها گفت: یکه‌تازی آمریکا و هم‌پیمانانش برای سلطنه بر دیگر کشورها محکوم است، آمریکایی‌ها که تا دیروز به بهانه

ایران و چین؛ دوستان دوران سخت/قدرتانی از حمایت‌های سازنده کنگره ملی خلق چین در پیشبرد روابط راهبردی دوکشور

آیت‌الله رئیسی همچنین در دیدار بارئیس کنگره ملی خلق چین، ایران و چین را دوستان دوران سخت توصیف و از حمایت‌های سازنده کنگره ملی خلق چین در جهت گسترش همکاری‌های دوکشور قدردانی کرد.

همگرایی آسیایی پایدار/ ایران و چین برای اجرای مشارکت جامع راهبردی آماده‌اند
گام بعدی رئیس جمهور در این سفر حضور در دانشگاه‌پکن و دیدار با اساتید و دانشجویان این دانشگاه بود. رئیس جمهور در این دیدار گفت: جمهوری اسلامی ایران از ابتکارات طرف چینی با موضوع کمربند-راه، امنیت و توسعه جهانی استقبال می‌کند و آمادگی دارد با تکیه بر موقعیت منحصر به فرد خود به نقش آفرینی فعال در گسترش صلح، ثبات و توسعه پردازد.
رئیس جمهور با بیان اینکه جهان جدیدی در حال شکل‌گیری و نظم کهنه رفتگی است،

شی‌جین‌پینگ رئیس جمهور چین نیز اظهار داشت:
چین قاطع‌انه معتقد به توسعه روابط با ایران است و دولت چین برای حمایت از شرکت‌هایی که تمايل به سرمایه‌گذاری در ایران دارند، آماده است.

می‌توان آینده را به نام آسیا رقم زد

ایران از ابتکار
طرح کمربند -
راه چین حمایت
می‌کند. این
طرح به سود
کشورهای مسیر
این پژوهه است.

دکتر رئیسی در این دیدار با تأکید بر «اراده آسیایی دولت» گفت: ایران دارای طرفیت‌ها و امکانات بسیاری است که تبادل این امکانات با کشورهای آسیایی می‌تواند هم برای ایران و هم برای آسیا مفید باشد، ما همچنین از عضویت در شانگهای و اورآسیا استقبال می‌کنیم چرا که اولویت ایران، کشورگشایی لشکرکشی می‌کردد، امروز با ابزار تحریم می‌خواهند سلطه پیدا کنند، در حالی که تحریم و سلطه نظامی دو روی یک سکه هستند. وی ادامه داد: اگر جامعه‌ای بخواهد مستقل باشد، می‌خواهند آن را با سلاح تحریم تحت سلطه در بیاورند، چهره آمریکا چهره‌ای با خوی استکباری، سلطه‌طلبی و خودبزرگ‌بینی است. این خوی باید از بین برود.

دیگر حوزه‌های هاگسترش دهند.

رابطه‌ای به قدمت دو تمدن بزرگ / مصاحبه رئیس جمهور با شبکه CCTV چین

باخش دیگر سفر رئیس جمهور معطوف به گفتگو با رسانه‌های باریک. آیت‌الله رئیسی در این سفر پر از بینندگان ترین برنامه خبری تلویزیون چین (Xinwen Lianbo) گفتگو کرد و در پخشی از سخنان خود با اشاره به اینکه چین از مهم‌ترین شرکای تجاری ایران محسوب می‌شود، گفت: این نگاه راهبردی، امروز تبدیل به برنامه همکاری جامع تهران-پکن شده است.

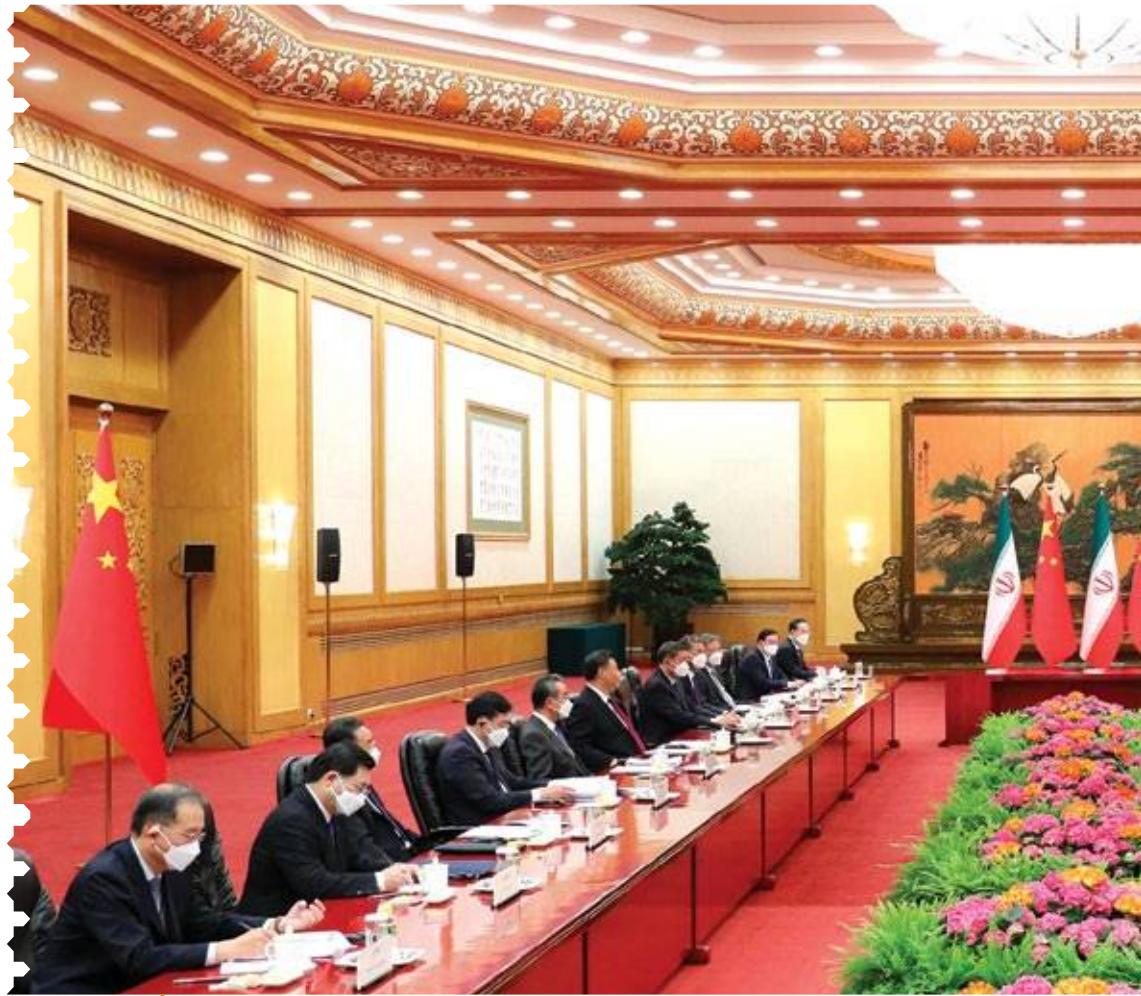
رئیس جمهور ادامه داد: ایران از ابتکار طرح کمربند- راه چین حمایت می‌کند. این طرح به سود کشورهای مسیر این پروژه است. رئیس جمهور در واکنش به سؤال مجری برنامه مبنی بر اینکه آمریکایی‌ها مدعی اند

ارتباط با کشورهای همسایه و آسیایی است و معتقدیم با همکاری و تبادل ظرفیت در کشورهای همسایه (می‌توانیم آینده را به نام آسیا) رقم بزنیم.

وی تصریح کرد: برنامه ۲۵ ساله، شامل همکاری راهبردی بین دو کشور در حوزه اقتصادی است که پژوهش‌گران و اندیشمندان با همکاری مؤثر و مفید می‌توانند این همکاری را از حوزه اقتصادی به

آیت‌الله رئیسی
همچنین در
دیدار با رئیس
کنگره ملی
خلق چین،
ایران و چین را
دوستان دوران
سخت توصیف
و از حمایت‌های
سازنده کنگره
ملی خلق
چین در جهت
گسترش
همکاری‌های دو
کشور قدردانی
کرد.

نشست مشترک
هیئت‌های عالی‌رتبه
ایران و چین

سوی دولت و فعالان اقتصادی چinas زیادی
برای کشور خواهد داشت.

سفری کوتاه با توافقاتی بزرگ

گفتند است توافقاتی از سوی طرفین در سفر سه‌روزه رئیس‌جمهور به چین صورت گرفت که از آن جمله می‌توان به سرمایه‌گذاری کشور چین در ساخت فرودگاه، ایجاد شهرک صنعتی مشترک میان ایران و چین، تکمیل کریدور ریلی شرق به غرب، امضا $5/3$ میلیارد دلار قرارداد تجاری با چین، مشارکت چین در ساخت مسکن انبوه، سرمایه‌گذاری در سواحل جنوب شرقی ایران (مکران)، صادرات محصولات لبنی و سبب به چین، توافقات 12 امیلیارد دلاری در حوزه حمل و نقل و ساخت خودرو و همچنین توافق در خصوص تولید مشترک هواپیماها با چین اشاره کرد.

تحریم‌ها علیه دولت ایران است و نه مردم این کشور، گفت: اتفاقاً آنها می‌خواهند با تحریم از ملت ایران بابت مقاومت 44 ساله انتقام بگیرند.

در ادامه این سفر رئیس‌جمهور با حضور در مسجد تاریخی «دونگ‌سی» پکن نماز خود را بامسلمانان چینی در این مسجد به جماعت اقامه کرد.

آیت‌الله رئیسی در بازگشت به تهران با اشاره به اینکه سفر به چین در راستای ایفای نقش مؤثر ایران در مسائل اقتصادی و تجاری جهان قابل اهمیت بود گفت: کشور چین به عنوان یکی از اقتصادهای بزرگ جهان، در زمینه اقتصاد و تجارت در آسیا و عرصه بین‌الملل نقش مهمی دارد.

رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: توافقات بسیار مفیدی در عرصه‌های مختلف با چین حاصل شد. البته پیگیری توافقات سفر از

حضور راهبردی در ژنو

انعکاس صدای ایران در مقر اروپایی سازمان ملل

حضور در ژنو فرصتی بود تا وزیر امور خارجه ایران علاوه بر شرکت در نشست حقوق بشر و کنفرانس خلع سلاح، با مقامات خارجی کشورها و سازمان‌های بین‌المللی مختلف دیدار و گفتگو کند.

Abbas Asllani

خبرنگار ارشد
سیاست خارجی

کمرنگ و سطح پایینی در آن داشته باشد. اما آنچه در عمل اتفاق افتاد، سخنرانی بدون حاشیه وزیر خارجه کشورمان و عدم خروج هیچ یک از هیأت‌های رسمی از سالن به هنگام سخنرانی وی بود.

وزیر امور خارجه ایران در این سخنرانی، از رویکرد دوگانه کشورهای غربی در خصوص مقوله حقوق بشر انتقاد کرد.

وی به مداخلات و حملات نظامی آمریکا علیه کشورهای مختلف اشاره کرد و از انفعال مجتمع بین‌المللی و کشورهای غربی در قبال «نقض نظام مند» حقوق بشر در فلسطین سخن گفت. آقای امیرعبداللهیان تاکید کرد: «تا زمانی که فلسطین تحت اشغال باقی است و جنایات اسرائیل ادامه دارد، به سختی می‌توان اعتباری برای سازوکارهای حقوق بشری سازمان ملل در نظر گرفت».

دکتر حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران در اسفند سفری را به ژنو انجام داد که هم از بُعد اهمیت حضور و سخنرانی در نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل متعدد و هم از جهت شرکت در کنفرانس سالانه خلع سلاح اهمیت داشت. دیدارهای دوچانبه با همتایان از کشورها و مقاماتی از سازمان‌های مختلف نیز ضلع سوم این سفر را تشکیل می‌داد.

شرکت در نشست حقوق بشر

آقای امیرعبداللهیان روز دوشنبه هشتم اسفند ۱۴۰۰ در بخش عالی‌رتبه پنجاه و دومین نشست شورای حقوق بشر سازمان ملل حضور یافت.

در آستانه این سفر، تلاش جریان مقابل بر این بود که هیأتی از طرف ایران در این نشست شرکت نکند یا دست کم حضور

دیپلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجیه
جمهوری
اسلامی
ایران

Human Rights Cour

وزیر امور خارجه ایران در این سخنرانی از رویکرد دوگانه کشورهای غربی در خصوص مقوله حقوق بشر انتقاد کرد. وی به مداخلات و حملات نظامی آمریکا علیه کشورهای مختلف اشاره کرده و از انفعال مجامع بین المللی و کشورهای غربی در قبال «نقض نظام مند» حقوق بشر در فلسطین سخن گفت.

موضوع دیگری که در سخنرانی وزیر امور خارجه مورد توجه رسانه ها قرار گرفت، استفاده از عبارت بدیع «تربویسم شویی» (Terrorism Laundering) بود. وزیر امور خارجه ایران برخی از کشورهای اروپایی را به تربویسم شویی در رابطه با نازاری های سال گذشته ایران متهم کرد؛ موضوعی که در دیدارهای دوجانبه وی با همتایان اروپایی نیز بعضاً به تفصیل مورد

بررسی قرار گرفت.

سخنرانی در نشست سالانه کنفرانس خلع سلاح آقای امیرعبداللهیان در روز دوم حضور خود در زنو، در اجلاس سالانه کنفرانس خلع سلاح شرکت و سخنرانی کرد. اهمیت شرکت در کنفرانس سالانه خلع سلاح از آن جهت بود که در سایه تحولات جاری در جهان، دور جدیدی از مسابقه تسلیحاتی

نشست شورای حقوق
بشر سازمان ملل با
حضور وزیر امور خارجه
ایران

وزیر امور خارجه در عین حال گفت که «رژیم
صهیونیستی سال‌های است مانع از تحقق این
امر شده است.»

وزیر امور خارجه ایران در ادامه به موضوع
تعامل ایران با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی
و مذاکرات رفع تحریم‌های نیز پرداخت.

دیدارهای دوجانبه با وزرای امور خارجه کشورهای مختلف

حضور در ژنو فرصتی بود تا وزیر امور خارجه

کلید خورد و در جریان است.

وزیر خارجه ایران در جریان سخنرانی خود در این اجلاس، به رویکرد دوگانه در زمینه کنترل تسليحات اشاره کرد و گفت: «برخی کشورهای هسته‌ای ان پی‌تی را تنها برای کشورهای غیرهسته‌ای الزام آور می‌دانند و خود را مصون از اجرای آن می‌بینند.»

وی بر سیاست تهران مبنی بر ایجاد منطقه عاری از سلاح‌های هسته‌ای تأکید کرده و آن را برای صلح و امنیت منطقه سودمند دانست.

کنفرانس خلع سلاح با حضور وزیر امور خارجه ایران

امور خارجه کشورهای غیر اروپایی نظیر اندونزی، ونزوئلا و سنگال دیدار کرد.

دیدار با دبیرکل سازمان ملل متحد، کمیسر عالی حقوق بشر، رئیس سازمان های بین المللی بشردوستانه مستقر در ژنو، معاون دبیرکل سازمان ملل متحد در امور بشردوستانه و رئیس مجمع عمومی سازمان ملل از جمله سایر دیدارهای دکتر امیرعبداللهیان در جریان این سفر بود.

انجام دیدار با برخی دیگر از مقامات خارجی شرکت کننده در اجلاس ژنو که علاقمند به دیدار با وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران بودند، به دلیل ضيق وقت و فشردگی دیدارها میسر نشد.

نگاهی به ابعاد و بازتابهای برنامه های سفر وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران به ژنو نشانگر آن است که اهداف این سفر در عالی ترین سطح محقق گردید.

با وجود فشرده و کوتاه بودن حضور وزیر امور خارجه ایران در ژنو، وی با وزرای امور خارجه برخی کشورهای اروپایی از جمله فنلاند، بلژیک، نروژ، ارمنستان و با وزرای امور خارجه کشورهای غیر اروپایی نظیر اندونزی، ونزوئلا و سنگال دیدار کرد.

دیپلماسی عالی

دیپلماسی زمستانه

دیپلماسی زمستانه

دیپلماسی عالی در یک نگاه

گاهشمار روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران در زمستان ۱۴۰۱

۱۴۰۱ دی

گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه لوکزامبورگ، سلطنت عمان، پادشاهی اسپانیا و پادشاهی هلند

۱۴۰۱/۱۰/۰۱

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا

۱۴۰۱/۱۰/۰۲

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با گروه دولتی پارلمانی دومای فدراسیون روسیه و معاون وزیر امور خارجه دولت قطر

۱۴۰۱/۱۰/۰۵

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با سلطان، وزیر امور خارجه و وزیر مکتب سلطنت عمان و همچنین دیدار با مذاکره‌کننده ارشد دولت نجات ملی یمن

۱۴۰۱/۱۰/۰۷

گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان

۱۴۰۱/۱۰/۱۰

۱۴۰۱ دی

	<p>گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزرای امور خارجه جمهوری اسلامی پاکستان، دولت کویت و دبیرکل سازمان همکاری اسلامی</p>		1401/10/15	
	<p>گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزرای امور خارجه جمهوری بولیواری نزوئلا و جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر</p>		1401/10/17	
	<p>گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزرای امور خارجه جمهوری ترکمنستان و جمهوری عربی سوریه</p>		1401/10/19	
	<p>دیدار معاون وزیر امور خارجه جمهوری عربی سوریه با دکتر امیرعبداللهیان</p>		1401/10/20	
	<p>گفتگوی تلفنی آیت‌الله رئیس‌جمهور محترم بارئیس جمهور فدراسیون روسیه</p>		1401/10/21	
	<p>گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با امیرخان متقی، سرپرست وزارت خارجه هیات حاکمه موقت افغانستان</p>		1401/10/22	
	<p>دیدار دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه، رئیس مجلس و دبیرکل حزب‌الله لبنان</p>		1401/10/23	
	<p>دیدار دکتر امیرعبداللهیان با نخست وزیر جمهوری لبنان، رئیس جمهوری عربی سوریه و دبیرکل جنبش جهاد اسلامی فلسطین</p>		1401/10/24	

۱۴۰۱ دی

	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری عربی سوریه و همچنین گروههای مقاومت فلسطینی حاضر در دمشق		۱۴۰۱/۱۰/۲۵	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه پادشاهی بلژیک		۱۴۰۱/۱۰/۲۶	
	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با رئیس جمهور و وزیر امور خارجه جمهوری ترکیه		۱۴۰۱/۱۰/۲۷	
	دیدار رئیس کمیته روابط بین الملل دومای فدراسیون روسیه با دکتر امیرعبداللهیان		۱۴۰۱/۱۰/۲۸	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری خلق چین و مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا		۱۴۰۱/۱۰/۲۹	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه پادشاهی سوئد		۱۴۰۱/۱۰/۳۰	

۱۴۰۱ بهمن

	دیدار مشاور ارشد رئیس جمهوری عربی سوریه با دکتر امیرعبداللهیان		۱۴۰۱/۱۱/۰۱	
	دیدار معاون وزیر امور خارجه جمهوری بولیواری ونزوئلا و وزیر جوانان جمهوری نیکاراگوئه با دکتر امیرعبداللهیان		۱۴۰۱/۱۱/۰۳	

	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با وزرای امور خارجه جمهوری تاجیکستان، جمهوری اسلامی پاکستان، جمهوری آذربایجان، دبیرکل دی هشت، دبیرکل سیکا و رئیس جمهور و وزیر امور خارجه جمهوری ازبکستان		۱۴۰۱/۱۱/۰۴	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری فرانسه		۱۴۰۱/۱۱/۰۵	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری متحده تانزانیا		۱۴۰۱/۱۱/۰۶	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان		۱۴۰۱/۱۱/۰۷	
	گفتگوی تلفنی آیت الله رئیسی، رئیس جمهور محترم بارئیس جمهوری آذربایجان		۱۴۰۱/۱۱/۰۸	
	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه دولت قطر و همچنین گفتگوی تلفنی با وزرای امور خارجه پادشاهی بحرین و جمهوری ایرلند		۱۴۰۱/۱۱/۰۹	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با رهبران گروههای مقاومت اسلامی فلسطین		۱۴۰۱/۱۱/۱۱	
	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی موریتانی		۱۴۰۱/۱۱/۱۲	
	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با رئیس جمهور، وزیر امور خارجه و رئیس مجلس نمایندگان جمهوری نیکاراگوئه		۱۴۰۱/۱۱/۱۳	

	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با رئیس جمهور، وزیر نفت و وزیر امور خارجه جمهوری بولیواریونزوئلا		۱۴۰۱/۱۱/۱۵	
	دیدار دکتر امیرعبداللهیان با رئیس جمهور، معاون رئیس جمهور و وزیر امور خارجه جمهوری کوبا		۱۴۰۱/۱۱/۱۶	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری عربی سوریه و جمهوری ترکیه آیت الله رئیسی؛ رئیس جمهور محترم با رؤسای جمهور ترکیه و سوریه		۱۴۰۱/۱۱/۱۸	
	دیدار وزیر فرهنگ جمهوری گینه با دکتر امیرعبداللهیان		۱۴۰۱/۱۱/۱۹	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با رئیس کمیته بین المللی صلیب سرخ		۱۴۰۱/۱۱/۲۰	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با دبیرکل سازمان ملل متحد		۱۴۰۱/۱۱/۲۱	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری عراق		۱۴۰۱/۱۱/۲۲	
	دیدار آیت الله رئیسی؛ رئیس جمهور محترم با رئیس جمهوری خلق چین		۱۴۰۱/۱۱/۲۵	
	گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه سلطنت عمان		۱۴۰۱/۱۱/۲۷	

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری خلق چین

۱۴۰۱/۱۱/۲۸

اسفند ۱۴۰۱

گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و همچنین دیدار با معاون وزیر امور خارجه فدراسیون روسیه

۱۴۰۱/۱۲/۰۱

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با رئیس جمهور، نخست وزیر و وزیر امور خارجه جمهوری عراق

۱۴۰۱/۱۲/۰۳

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با رئیس مجلس و همچنین جمعی از مقامات جمهوری عراق

۱۴۰۱/۱۲/۰۴

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با بیانکل سازمان ملل و وزرای امور خارجی جمهوری فنلاند، پادشاهی بلژیک، جمهوری ارمنستان و جمهوری تونس

۱۴۰۱/۱۲/۰۸

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با وزرای امور خارجی اندونزی و پادشاهی نروژ و همچنین دیدار با کمیسر عالی حقوق بشر و معاون بشردوستانه بیانکل سازمان ملل

۱۴۰۱/۱۲/۰۹

دیدار دکتر امیرعبداللهیان با رئیس مجمع عمومی و وزرای امور خارجی جمهوری بولیواری ونزوئلا و جمهوری سنگال

۱۴۰۱/۱۲/۱۰

گفتگوی تلفنی دکتر امیرعبداللهیان با وزیر امور خارجی پادشاهی اسپانیا

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

دیدار مدیرکل آژانس بین المللی انرژی اتمی با دکتر امیرعبداللهیان

۱۴۰۱/۱۲/۱۳

اسفند ۱۴۰۱

		گفتگوی تلفنی آیت الله رئیسی؛ رئیس جمهور محترم با رئیس جمهور فدراسیون روسیه دیدار دبیرکل سازمان همکاری شانگهای با دکتر امیر عبداللهیان			۱۴۰۱/۱۲/۱۵	
		دیدار دبیرکل سازمان همکاری شانگهای با آیت الله رئیسی؛ رئیس جمهور محترم			۱۴۰۱/۱۲/۱۶	
		دیدار دکتر امیر عبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری ترکیه گفتگوی تلفنی آیت الله رئیسی؛ رئیس جمهور محترم با نخست وزیر جمهوری عراق			۱۴۰۱/۱۲/۱۷	
		دیدار دکتر امیر عبداللهیان با رئیس جمهور و وزیر امور خارجه جمهوری عربی سوریه و همچنین گفتگوی تلفنی با وزیر امور خارجه پادشاهی بلژیک			۱۴۰۱/۱۲/۱۸	
		گفتگوی تلفنی دکتر امیر عبداللهیان با وزیر امور خارجه سلطنت عمان و جمهوری عراق			۱۴۰۱/۱۲/۱۹	
		دیدار دکتر امیر عبداللهیان با سرپرست وزارت امور خارجه جمهوری ازبکستان			۱۴۰۱/۱۲/۲۰	
		دیدار دکتر امیر عبداللهیان با وزیر امور خارجه جمهوری بلاروس			۱۴۰۱/۱۲/۲۱	
		دیدار سرپرست وزارت امور خارجه جمهوری ازبکستان با آیت الله رئیسی؛ رئیس جمهور محترم دیدار رئیس جمهور بلاروس با آیت الله رئیسی؛ رئیس جمهور محترم گفتگوی تلفنی دکتر امیر عبداللهیان با وزیر امور خارجه فدراسیون روسیه			۱۴۰۱/۱۲/۲۲	

پرونده ویژه

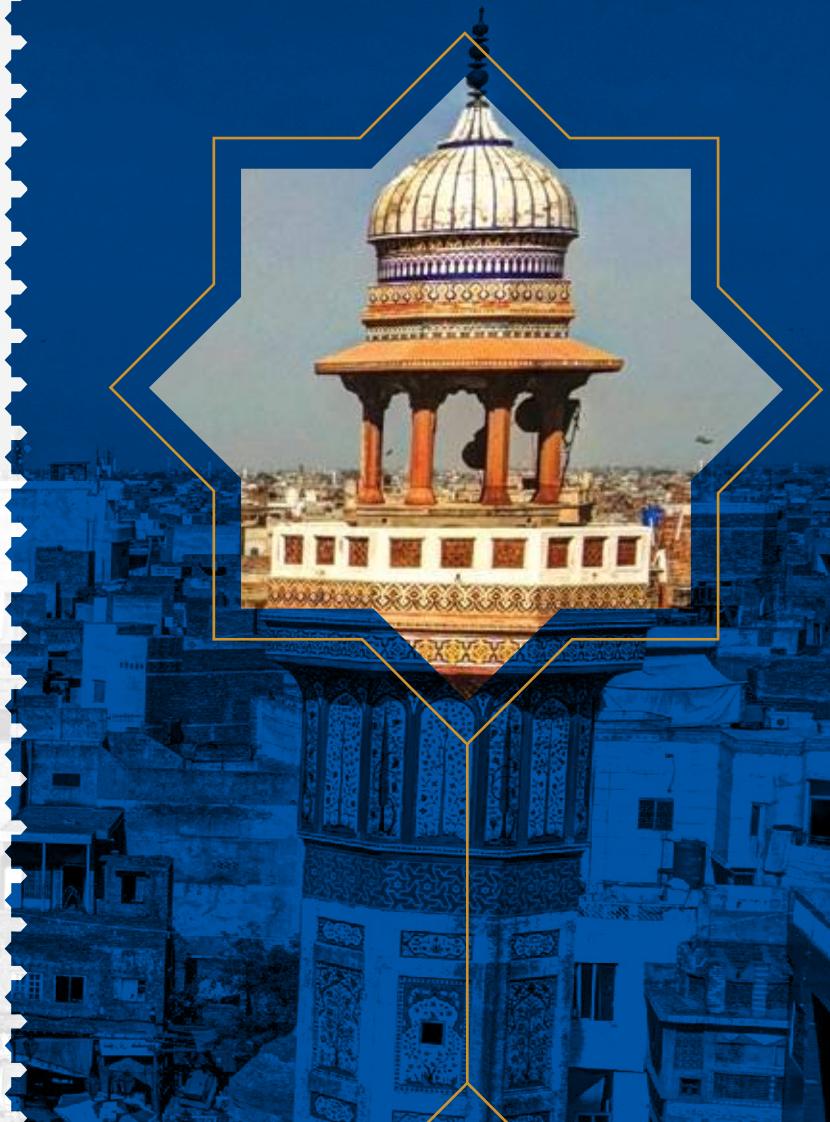
همسایه خداداد

سرمایه ارزشمند

ایران و پاکستان؛ اقتصادهای مکمل

تجسم هنر و معماری ایرانی در پاکستان

اقبال؛ چنان که هست

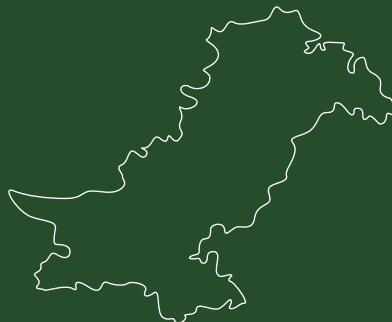

اینفوگرافی جمهوری اسلامی پاکستان

در نگاه ویژه بناست در هر شماره به واکاوی و معرفی یک کشور با همکاری سفارتخانه آن کشور بپردازیم؛ این شماره «جمهوری اسلامی پاکستان» را به نظاره نشسته اید.

جمعیت

۲۴۲۶۵۳۵۵۱
(آمار برآورده در سال ۲۰۲۳)

شهرهای مهم

کراچی، لاہور، پیشاور، کویته،
ملتان، فیصل آباد

نام پایتخت

اسلام آباد

مساحت

۸۸۱۹۱۳
کیلومتر مربع

دین رسمی

اسلام

حجم تجارت خارجی پاکستان
(مجموع صادرات و واردات):

حدوداً ۹.۹ میلیارد دلار

واحد پول

روپیہ

نام رسمی کشور

جمهوری اسلامی
پاکستان

دین رسمی

اردو و
انگلیسی

همسایگان

ایران، چین، هند،
افغانستان

سال استقلال

۱۹۴۷

نوع حکومت

جمهوری
فدرال

همسایه خداداد

پاکستان؛ مُلک خداداد بازیبایی‌هایی بدیع در همسایگی ایران

می‌گویند پاکستان مُلک خداداد است و برای ما حتماً همسایه‌ای خداداد است. پاکستان سرزمینی است بازیبایی‌های دیده‌نشده، هرچند در همسایگی ایران واقع شده است.

سیدرسول موسوی

مدیرکل آسیای جنوبی
وزارت امور خارجه

برای کشوری است که در هفتاد و پنجمین سال تولید کرده‌گران جهان را به تماشای آثار شهر باستانی چند هزار ساله «موهن جو دارو» دعوت می‌کند.

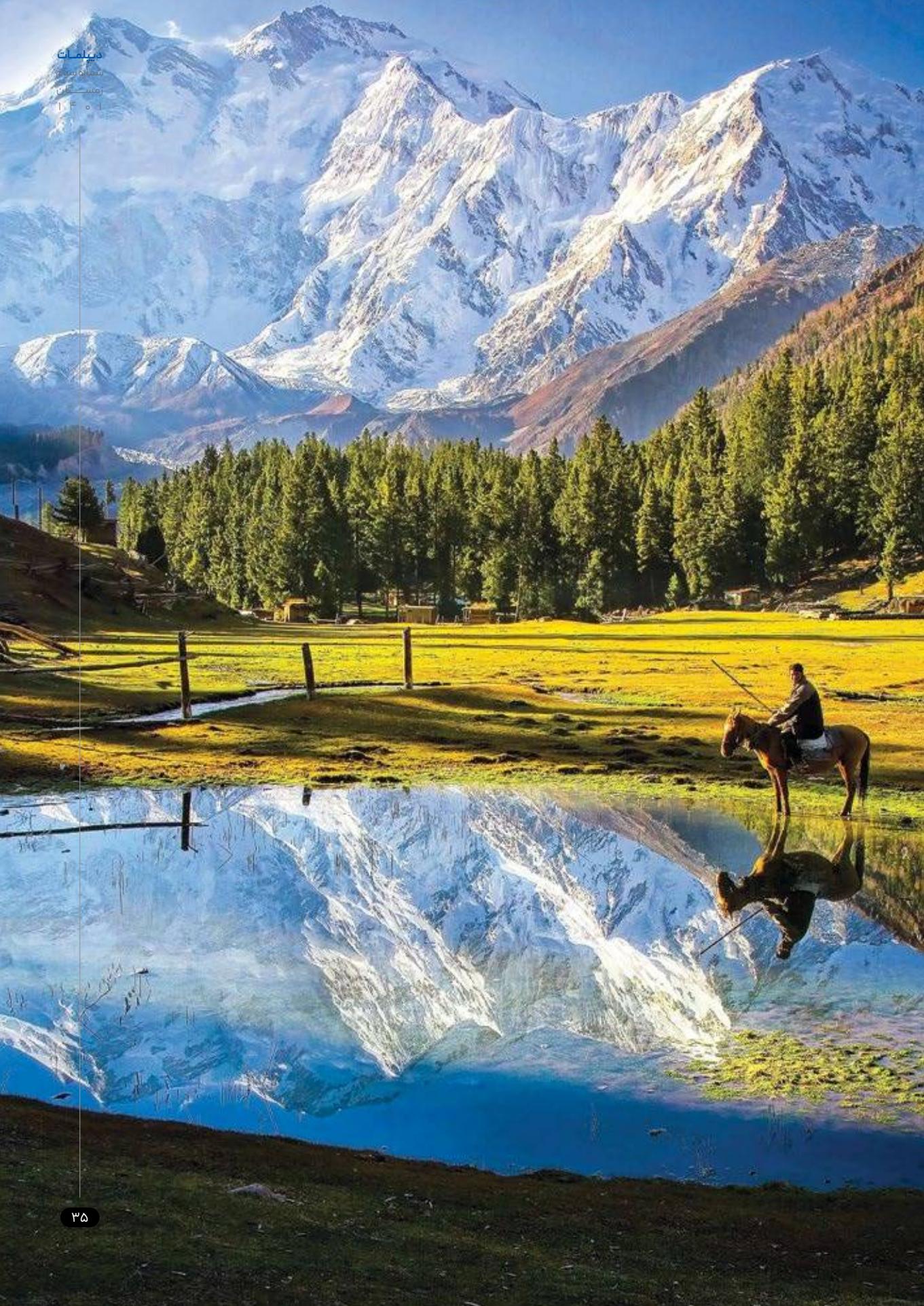
موهن جو دارو شهری باستانی در ایالت بلوچستان پاکستان و در ۴۰۵ کیلومتری شمال کراچی را می‌توان مهمنترین سند هویت تاریخی سرزمین پاکستان دانست که در ۵۰۰۰ سال قبل دارای تمدن باشکوهی بوده و آن چنان شهرسازی دقیق و منحصر به‌فردی داشته است که باستان‌شناسان آن را «مازنهاهن عصر برزن» نام‌نده‌اند.

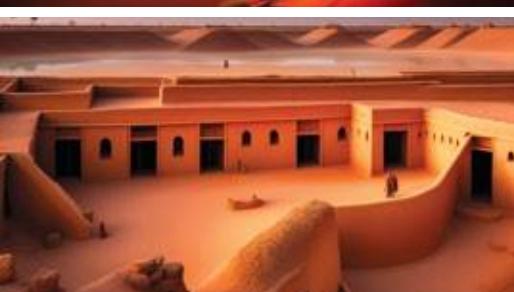
تاریخ گواهی می‌دهد که هر سرزمینی که دارای تمدن باشکوهی بوده، حتماً محل عبور و فتح و توقف جهان‌گشایان نامدار تاریخ هم بوده است، چنان‌که نام اسکندر را در تاریخ پاکستان می‌بینیم که در ۳۲۵ قبل از میلاد از طریق کوه‌های سلیمان وارد این سرزمین

پاکستان همسایه‌ای مهربان، خوشرو، همراه و همدل برای ایران ماست. می‌گویند پاکستان ملک خداداد است و برای ما حتماً همسایه‌ای خداداد است. پاکستان سرزمینی است بازیبایی‌های دیده‌نشده، هرچند در همسایگی ایران واقع شده است.

از امتداد کوه‌های سریه فلک‌کشیده هیمالیا و قراقوم در شمال تا جلگه‌های حاصلخیز سند در جنوب و از جنگل‌های انبوہ هندوکش تا ساحل نیلگون اقیانوسی در ولایت بلوچستان، طبیعت و زیبایی خاصی را به پاکستان بخشیده و آن را به کشوری هفت‌رنگ مشهور ساخته است. تاریخ پاکستان نیز همچون جغرافیایش شگفت‌انگیز است. تاریخ سرزمین پاکستان به هزاره‌های قبل از میلاد مسیح باز می‌گردد. هرچند که استقلال کشور پاکستان در سال ۱۹۴۷ اعلام می‌شود ولی این هم‌زیبایی دیگری

ارتباط فرهنگی
قدرتمندی که
بین ایران زمین
و شبه‌قاره هند
وجود داشت
عامل مهم
دیگری در تبلیغ
و گسترش
اسلام در این
سرزمین بود،
به طوری که در
اواخر قرن اول
هجری سند،
شرقی ترین
منطقه تحت
حاکمیت
مسلمانان تلقی
شد.

شد و پس از او (چاندرا گوپتا) سردار هندی و بنیانگذار امپراطوری مئوریا که جلوی پیشوای سلوکوس سردار اسکندر را گرفت و با شکست دادن او سرزمین پاکستان و افغانستان و بخش هایی از بلوچستان ایران را تحت سیطره خود را آورد و امپراطوری بزرگ مئوریا را بنیاد نهاد.

آشوكا (۲۷۳ تا ۲۳۲ قم) نوه چاندرا گوپتا واقعی قدرت امپراطوری مئوریا را به دست گرفت با گرویدن به دین بودایی سرزمین وسیع تحت سلطه خود از بنگال و تمام شبه قاره تا پاکستان و افغانستان را به دین بودایی فراخواند. آشوكا در جوانی خوبی خشن داشت و به آشوكای درنده مشهور بود اما پس از گرویدن به بودیسم روحیه و خلق وی تغییر یافت و خود را دادگر نامید. او دستور داد تا زندانیان را آزاد کنند. کشتار حیوانات را محدود کرد و برای مردم حتی حیوانات بیمارستان ساخت.

به همه ادیان و باورهای مردم احترام گذاشت و دستور داد در سراسر سرزمینیش گیاهان و میوه های دارویی کشت کنند و چاهه ای فراوانی برای آب آشامیدنی مردم حفر کرد. آثار به جای مانده از تمدن بودایی را در افغانستان می توان آثار بازمانده از این دوران دانست.

آشنایی مردم پاکستان با تعالیم اسلام از طریق بازرگانان عربی بود که از طریق سواحل مکران به شبه قاره هند قدم می گذاشتند. هر چند سرداران و جنگاوران مختلفی به نام جهاد به سرزمین پاکستان و شبه قاره هند

موهن جو
دارو شهری
باستانی در
ایالت بلوچستان
پاکستان و در
۴۵ کیلومتری
شمال کراچی
رامی توان
مومتین
سنندھویت
تاریخی سرزمین
پاکستان دانست
که در ۵۰۰۰ سال
قبل دارای تمدن
باشکوهی
بوده و آن چنان
شهرسازی
دقیق و منحصر
به فردی
داشته است که
باستان شناسان
آن را "ماههاتن
عصر بزرگ" نام
نها داد.

دیلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجیه
جمهوری
اسلامی
ایران

دوران تاریخ مردم این سرزمین وسیع دانست. سلطه استعمار در شبه قاره فقط معطوف به غارت ثروت های این سرزمین نبود بلکه خالی کردن آن از هر انسان صاحب فکر و اندیشه ای بود که می توانست موجب بیداری مردم و خلع یاد استعمار شود. استعمار تلاش بسیاری کرد تا شبه قاره را از وجود هر انسان صاحب فکری خالی کند ولی در این کار خود موفق نشد و بالاخره ستاره هایی چون گاندی، جناح، نهره، اقبال و در آسمان شبه قاره پدیدار شدند تا راهنمای خروج مردمان خویش از شب تاریک استعمار باشند.

مسلمانان و هندوها و دیگر اقوام این سرزمین در جبهه ای واحد علیه استعمار متحد شدند و استعمار را از سرزمین خود بیرون ساختند ولی از آنجا که برای نظام سیاسی پس از استقلال خود وحدت نظری نداشتند در سرزمین های به جای مانده دو نظام سیاسی متفاوت گفت شکل گرفت که با اظهار تأسف باید به جهت ادامه دخالت های استعمار با جنگ و آوارگی میلیون ها مسلمان و هندو و دیگر اقوام همراه شد ولی سرانجام با تمام تلخی های دوران گذار، پاکستان در ۱۹۴۷ تولیدیافت.

پاکستان بعد از استقلال با مشکلات و ناملایماتی زیادی روبرو شد و هنوز هم این کشور به اشکال مختلف از مداخلات میراث خواران استعمار در رنج است ولی عزم جزم رهبران این کشور و حزم و صبوری مردم آن و ایمان مردم به این که خدای متعال حافظ آنان و سرزمینشان است برای آینده ای خوب و خوبی خود را اینده خود با قلبی پر ایمان و چهره ای مهر بان، سختی های امروز را بامیده به فردای بهتر سپری می کنند.

در پیان لازم می دانم بایادی از محمد اقبال و شعری از او این دلنوشته را به پایان رسانم که بدون شک استقلال پاکستان مديون فکر و اندیشه اوست:

خد آن ملت را سروری داد

که تقدیر بش ب دست خویش بنوشت

ب ما آن ملت سروکاری ندارد

که مهقانش برای دیگران کشت

وارد شدند ولی با مطالعه دقیق تاریخ این سرزمین می توانیم تفاوت غارت گنجینه های معابد را از گرایش درونی مردم به عدالت و صلح متوجه شویم.

اسلام و پاکستان؛ دانشمندان مسلمان
شبه قاره هند، تأثیرگزاران بزرگ تمدن اسلامی ارتباط فرهنگی قدرتمندی که بین ایران زمین و شبه قاره هند وجود داشت عامل مهم دیگری در تبلیغ و گسترش اسلام در این سرزمین بود، به طوری که در اواخر قرن اول هجری سند، شرقی ترین منطقه تحت حاکمیت مسلمانان تلقی شد. دانشمندان مسلمان شبه قاره هند را می توان از جمله تأثیرگزاران بزرگ در شکوفایی فرهنگ و تمدن اسلامی دانست. ترجمه کتاب های مختلف از جمله کتاب های پزشکی از سانسکریت به عربی و حضور حکما و پزشکان چیره دست که به مراکز تعلیمی مسلمانان می آمدند و به تدریس و مداوای بیماران می پرداختند از موارد مهم این تأثیرگزاری متقابل فرهنگی و تمدنی است.

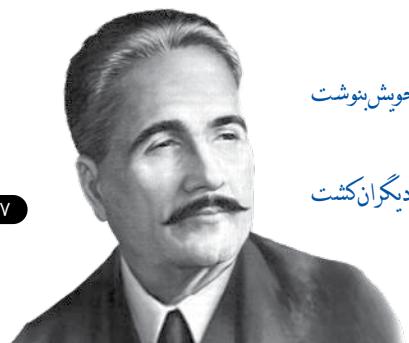
تاریخ پاکستان و شبه قاره تامارای بنگال تاریخ هم زیستی محترمانه مسلمانان با سایر اقوام و ادیان است و مطالعه تاریخ و بررسی آثار مکتوب و غیر مکتوب به جای مانده از این دوره تاریخی به خوبی مؤید نقش بر جسته مسلمانان در فرهنگ و تمدن این سرزمین وسیع است اما ورود استعمار به شبه قاره، این هم زیستی محترمانه و جایگاه فرهنگ تمدن ساز مسلمانان در شبه قاره را ویران ساخت.

سلطه استعمار بر پاکستان؛ سیاه ترین دوران

تاریخ مردمان این سرزمین

هم زیستی محترمانه و حکمرانی مسلمانان در بخش های قابل توجهی از شبه قاره تاسال ۱۸۷۵ یعنی سال حکمرانی استعمار در قالب کمپانی هند شرقی پایان یافت. استعمار با حربه نفاق و فربکاری با سوء استفاده از غفلت مسلمانان حکمرانی و هم زیستی مسالمت آمیز و محترمانه مسلمانان و غیر مسلمانان را از بین برداشت بر سر زنش تمام شبه قاره حاکم شود. سلطه استعمار بر پاکستان و شبه قاره هند را می توان سیاه ترین

استعمار تلاش
بسیاری کرد تا
شبه قاره را از
وجود هر انسان
صاحب فکری
خالی کند ولی
در این کار
خود موفق
نشد و بالاخره
ستاره هایی
چون گاندی،
جناح، نهره،
اقبال و در
آسمان شبه قاره
پدیدار شدند تا
راهنمای خروج
مردمان خویش
از شب تاریک
استعمار باشند.

سرمایه ارزشمند

روابطی منسجم و همه‌جانبه در سرمایه ارزشمند همسایگی ایران و پاکستان

روابط نزدیک و دوچاره دو کشور همسایه ایران و پاکستان بر کسی پوشیده نیست، ایران نخستین کشوری بود که پس از استقلال پاکستان؛ آن را به رسمیت شناخت و پس از پیروزی انقلاب ایران، پاکستان هم اولین کشوری بود که جمهوری اسلامی ایران را به طور رسمی شناسایی نمود.

اشعار مرحوم علامه اقبال لاهوری به زبان فارسی شاهدی بر جایگاه زبان فارسی در پاکستان و شباهه قاره است، حتی سرود ملی پاکستان به زبان فارسی است.

در حوزه مذهب، دین اسلام حلقة وصل ملت‌های ایران و پاکستان است. دین اسلام در هر دو کشور ایران و پاکستان مذهب رسمی است و اکثریت مطلق جمعیت هر دو کشور مسلمانند. ایران و پاکستان از اعضای فعال و مؤثر سازمان همکاری اسلامی هستند و در قالب این سازمان با هم تعامل دارند.

در حوزه جغرافیا، قرار داشتن دو کشور در منطقه جنوب آسیا الزامات ژئوپولیتیکی مشابهی را بر هر دو کشور تحمیل کرده است. در حوزه اقتصاد، مکمل بودن اقتصادهای ایران و پاکستان باعث نزدیکی دو کشور به یکدیگر شده است. در این زمینه سازمان

روابط دوچاره ایران و پاکستان از اولین روزهای استقلال کشور پاکستان در سال ۱۹۴۷ آغاز شد. ایران نخستین کشوری بود که پس از استقلال پاکستان؛ آن را به رسمیت شناخت.

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران، پاکستان نیز اولین کشوری بود که جمهوری اسلامی ایران را به طور رسمی شناسایی نمود. از آن زمان روابط و همکاری‌های دو کشور در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، نظامی و امنیتی همواره رو به رشد و پیشرفت بوده است. ایران و پاکستان تاریخ، تمدن و فرهنگ مشترک دارند. پیشینه تاریخی، تشابهات و قرابات‌های هنری، ادبیات مشترک، آداب و رسوم مشترک و... دو کشور را در حوزه فرهنگی به هم مرتبط کرده است. در زمینه زبان و ادب، سال‌های زبان و ادبیات فارسی در شباهه قاره‌رواج داشته است.

اشعار مرحوم علامه اقبال لاهوری به زبان فارسی شاهدی بر جایگاه زبان فارسی در پاکستان و در پاکستان شبه قاره است، حتی سرود ملی پاکستان به زبان فارسی است.

دیدار وزیر خارجه پاکستان با وزیر امور خارجه ایران، دکتر امیر عبدالالهیان در تهران

پاکستان در حاشیه اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای در سمرقند ازبکستان و نیز در حاشیه اجلاس هفتاد و هفتم مجمع عمومی سازمان ملل متحده در نیویورک انجام شد. سفرهای متقابل وزرای امور خارجه دو کشور به کشور مقابل بطور معمول انجام گیرد و در حاشیه نشستهای منطقه‌ای و بین‌المللی در کشورهای ثالث هم این دیدارها تکرار می‌شود. همچنین مشورت‌ها و رایزنی‌های سیاسی بین مسئولان ایران و پاکستان در مورد مسائل منطقه (از جمله افغانستان) و مسائل بین‌المللی (مقابله با تروریسم) بطور معمول در جریان است. اصولاً روند سریع و شتاب قابل توجه تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی، تداوم انجام رایزنی‌ها بین مقامات عالی رتبه ایران و پاکستان در سطوح مختلف را ضروری نموده است.

رایزنی‌ها و حمایت‌های متقابل دوکشور از یکدیگر نقش به سزایی در اتخاذ روابط‌های هم‌اهمگ از سوی طرفین برای مواجهه با چالش‌ها و بحران‌های منطقه‌ای و بین‌المللی و همکاری در حل و فصل آنها ایفا می‌نماید. در راستای همین رایزنی‌ها، در سال ۱۴۰۰ یاردهمین نشست کمیته سیاسی مشورتی

همکاری اقتصادی اکو قالب مناسبی برای همکاری دوچاره است. دوکشور همچنین در قالب گروه هشت کشور در حال توسعه، معروف به گروه ۸ همکاری دارند. در حوزه نظامی و امنیتی، وجود تهدیدات مشترک، الزامات امنیتی مشابهی برای دو کشور ایجاد نموده است. در این زمینه ایران و پاکستان می‌توانند در قالب سازمان همکاری شانگهای با یکدیگر تعامل کنند. ایران در باب کسب عضویت دائم در سازمان همکاری شانگهای از تجربه و نیز حمایت پاکستان برخوردار گردید. هم‌اکنون وضعیت روابط دو کشور در بخش‌های مختلف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، نظامی و امنیتی مطلوب، و سطح همکاری‌ها قابل قبول است.

سیاست:

در بخش سیاسی، روابط ایران و پاکستان در وضعیت رضایت‌بخش قرار دارد. در ماه سپتامبر سال ۲۰۲۲ و در فاصله کمتر از ده روز دو مورد دیدار رسمی بین جناب آقای رئیس‌جمهوری اسلامی ایران و جناب آقای شهبانور خیرف نخست وزیر

نخستین نشست وزرای خارجه همسایه افغانستان به صورت مجازی در اسلام‌آباد و دومین نشست آن در تهران برگزار گردید و این نشست ها ادامه یافت. چنانچه در سال گذشته سومین نشست همسایگان در تون‌شی چین و امسال چهارمین نشست همسایگان افغانستان در شهر سمرقند ازبکستان برگزار شد. همچنین نمایندگان ویژه دوکشور در امور افغانستان در سال گذشته سفرهایی به کشورهایی که یکدیگر داشتند.

در حوزه مرزی، در سال ۲۰۲۱ دو گذرگاه مرزی جدید به نام‌های ریمدان - گبد و پیشین - مند بین دوکشور گشایش یافت. این در حالی است که طی ۲۳ سال روابط ایران و پاکستان تنها یک گذرگاه به نام میرجاوه - تفتان بین دوکشور وجود داشت. در نظر است گذرگاه کوهک نیز باز شود.

در همین سال یادداشت تفاهم همکاری در زمینه ایجاد بازارچه‌های مشترک مرزی بین دوکشور امضا شد که نشانه عزم دو طرف برای توسعه روابط اقتصادی دوچانیه و ارتقای سطح زندگی و رفاه ساکنان دو سوی مرز است. ایجاد بازارچه‌های مرزی ضمن تسهیل روند مبادلات تجاری بین دوکشور، همچنین می‌تواند مانع قاچاق کالا به کشور مقابل و نیز سبب افزایش امنیت پیرامون مرزها گردد.

وزارت خانه‌های امور خارجه ایران و پاکستان در اسلام‌آباد برگزار و قرار شد نشست بعدی این کمیته در سال جاری در تهران برگزار گردد.

همکاری پارلمانی:

در زمینه همکاری پارلمان‌های دو طرف در چارچوب سازوکارهای پارلمانی بین‌المللی و منطقه‌ای مانند اتحادیه بین‌المجالس، مجمع مجالس آسیایی، مجمع پارلمان‌های اسلامی، مجمع پارلمانی اکوونیز پارلمان‌های شش کشور پاکستان، ایران، افغانستان، ترکیه، روسیه، چین (که به ابتکار پاکستان و با هدف مبارزه با تروریسم تشکیل شد) ادامه دارد.

اقتصاد:

در حوزه اقتصاد، حجم مبادلات تجاری دوچانیه که طی دو سال اخیر به خاطر شیوع بیماری کووید ۱۹ دچار افت شده بود، دوباره افزایش یافته و به مرز دو میلیارد دلار تنهاده بخش تجارت رسمی رسیده است. البته هنوز هم تاریخین به سقف مورد توافق یعنی پنج میلیارد دلار فاصله زیادی داریم.

در سال ۱۴۰۱ بیست و یکمین نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و پاکستان - پس از پنج سال - در اسلام‌آباد برگزار شد. در حاشیه این نشست اسنادی از همکاری بین دوکشور در بخش‌های مختلف به امصار سید.

همچنین در همین سال نخستین نمایشگاه اختصاصی کالاهای ایرانی در اسلام‌آباد نیز برگزار شد که نقطه عطفی در مناسبات اقتصادی دوکشور است.

در سال ۱۴۰۰ قطار باری اکو بین سه کشور پاکستان، ایران و ترکیه راه اندازی شد. این قطار در مرتبط کردن سه کشور به کربورهای حمل و نقل بین المللی نقش دارد.

در حوزه فرهنگ، هم اکنون رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در اسلام آباد و نیز مرکز تحقیقات زبان فارسی در راولپندي فعالیت دارد. بعلاوه، خانه های فرهنگ ایران در شهرهای کراچی، لاہور، کویتہ و پیشاور فعال هستند.

فرهنگ و مذهب:

در حوزه مذهبی، جمهوری اسلامی ایران هر سال پذیرای صدها هزار زائر پاکستانی است. در حوزه شهری، امراضی قراردادهای خواهرخواندگی بین تعدادی از شهرهای دو کشور در دستور قرار دارد.

در بخش نظامی، همچنین ارتباط بین مسئولان امنیتی دو طرف جریان دارد. ایران و پاکستان در زمینه های مختلف مانند مبارزه با تهدیدات نظامی و امنیتی مشترک، حفظ و تقویت صلح و امنیت مرزی و منطقه ای، مبارزه با تروریسم و جرایم سازمان یافته، کنترل مرزها و جلوگیری از قاچاق مواد مخدر و قاچاق انسان و نیز مدیریت چالش های امنیتی در مرزهای مشترک فعالیت دارند. در این زمینه اشاره به سفر اخیر رئیس ستاد کل نیروهای مسلح ایران به پاکستان و سفرهای اخیر فرماندهان نیروی هوایی و دریایی ارتش پاکستان به ایران قابل ذکر است.

آموزش:

دو کشور در زمینه آموزش های نظامی نیز همکاری مطلوبی دارند. همه ساله تعدادی از دانشجویان نیروهای مسلح دو کشور در دانشکده های مربوطه در ایران و پاکستان آموزش می بینند. با این حال همچنان ظرفیت های زیادی برای ارتقای همکاری ها در این حوزه وجود دارد. در همین زمینه مدیر کل آموزش ارتش پاکستان در سال ۲۰۲۱ با هدف افزایش همکاری های دو کشور در حوزه آموزش نظامی، به تهران سفر کرد و ضمن مذاکره با مسئولین ایرانی ذیر بسط از بخش های مختلف دانشگاه افسری امام علی عليه السلام و

دیلمات

فضای اسلام

وزارت امور

خارجه

جمهوری

اسلام

ایران

در حوزه

مذهبی،

جمهوری

اسلامی ایران

هر سال پذیرای

صدھا هزار رائز

پاکستانی است.

ارگان‌های حقوق بشری سازمان ملل متحده را مورد وضعیت حقوق بشر در ایران رای منفی داده است. همچنین این کشور در سال ۲۰۲۲ با تشکیل نشست ویژه شورای حقوق بشر سازمان ملل در مورد ایران مخالفت کرد و نیز به قطعنامه لغو عضویت ایران در کمیسیون وضعیت زنان سازمان ملل، به سود جمهوری اسلامی ایران رای منفی داد.

دانشگاه فرماندهی و ستاد ارتش جمهوری اسلامی ایران بازدید نمود.

همکاری‌های منطقه‌ای:

در سطح منطقه‌ای، ایران و پاکستان همکاری و رایزنی خوبی در حل و فصل بحران‌ها دارند، که بهترین نمونه آن موضوع افغانستان است. جمهوری اسلامی ایران به ابتکار دولت پاکستان برای تشکیل شورای وزرای خارجه کشورهای همسایه افغانستان پاسخ مثبت داد. بدین ترتیب نخستین نشست وزرای خارجه همسایه افغانستان به صورت مجازی در اسلام‌آباد و دومین نشست آن در تهران برگزار گردید و این نشست‌ها ادامه یافت. چنانچه در سال گذشته سومین نشست همسایگان در تون شی چین و امسال چهارمین نشست همسایگان افغانستان در شهر سمرقند ازبکستان برگزار شد. همچنین نمایندگان ویژه دو کشور در امور افغانستان در سال گذشته سفرهایی به کشورهای یکدیگر داشتند.

ایران و پاکستان با مسایل و مشکلات مشابهی در افغانستان روبرو هستند که از جمله آنها تروریسم، مواد مخدر و آوارگان است. حل این مسائل و مشکلات مشترک نیازمند تداوم ارتباطات و رایزنی‌ها بین دو کشور در خصوص افغانستان است.

حقوق بشر:

در موضوع حقوق بشر، نیز پاکستان در سال‌های گذشته همواره به قطعنامه‌های

در حوزه مرزی،
در سال ۲۰۲۱
دو گذرگاه
مرزی جدید به
نامهای ریمدان
- گرد و پیشین
- مند بین دو
کشور گشایش
یافت.

مبارزه با اسلام‌هراسی و تروریسم:
در موضوع مبارزه با افراطگرایی و تروریسم بین‌المللی، مقابله با روند اسلام‌هراسی، مقابله با یک‌جانبه‌گرایی در عرصه بین‌المللی و رایزنی‌هایی در جریان است. ایران از ابتکار پاکستان برای تعیین روز ۱۵ مارس به عنوان روز جهانی مقابله با اسلام‌هراسی و تصویب قطعنامه مربوطه در مجمع عمومی سازمان ملل حمایت کرد. در زمینه مقابله با پدیده تغییرات آب و هوایی بر هر دو کشور ایران و پاکستان تأثیرات منفی داشته است آمادگی همکاری وجود دارد. دو کشور همسایه از مشکلاتی چون خشکسالی، ریزگردها و خشک شدن رودهای دریاچه‌های داخلی رنج می‌برند. در مجموع وضعیت روابط دو جانبه جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی پاکستان در بخش‌های مختلف مطلوب و رضایت‌بخش است.

در عین حال ظرفیت‌های زیادی برای گسترش و تعمیق این روابط در حوزه‌های مختلف وجود دارد که با همکاری دو طرف باید این ظرفیت‌ها کشف و عملیاتی شود.

ایران و پاکستان؛ اقتصادهای مکمل

لزوم یکسانسازی مسیر همکاری‌ها

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری اسلامی پاکستان به عنوان^۲ کشور مسلمان و همسایه با جمعیت بیش از ۳۰۰ میلیون نفر (مجموع دو کشور) باید برای بهره‌مندی کامل از ظرفیت‌های اقتصادی یکدیگر گام‌های عملی بردارند.

فهیمه دامروdi

دیپرکل اتاق مشترک
بازرگانی ایران و
پاکستان

میلیون نفر به دلیل قربات‌های زبانی، فرهنگی و مذهبی با کشورمان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و در عین حال بازار بالقوه‌ای برای بخش اعظمی از تولیدات داخلی کشورمان به حساب می‌آید.

یکی از دلایل این امر این است که تنوع در کالاهای وارداتی پاکستان از دیگر کشورها بسیار زیاد می‌باشد تا جایی که واردات پنیر از فرانسه، انواع سس و مارمالاد از آمریکا، تمشک آبی (بلوبری) از پرو، گلابی از آفریقای جنوبی و... را شامل می‌شود.

از این نظر کشور پاکستان ظرفیت بسیار بالایی به عنوان یکی از مقاصد صادراتی کالاهای ایرانی که قیمت‌های آن به مراتب ارزان‌تر از کالاهای وارداتی از دیگر کشورها بوده و کیفیت آن برای مصرف کنندگان قابل قبول است به شمار می‌رود.

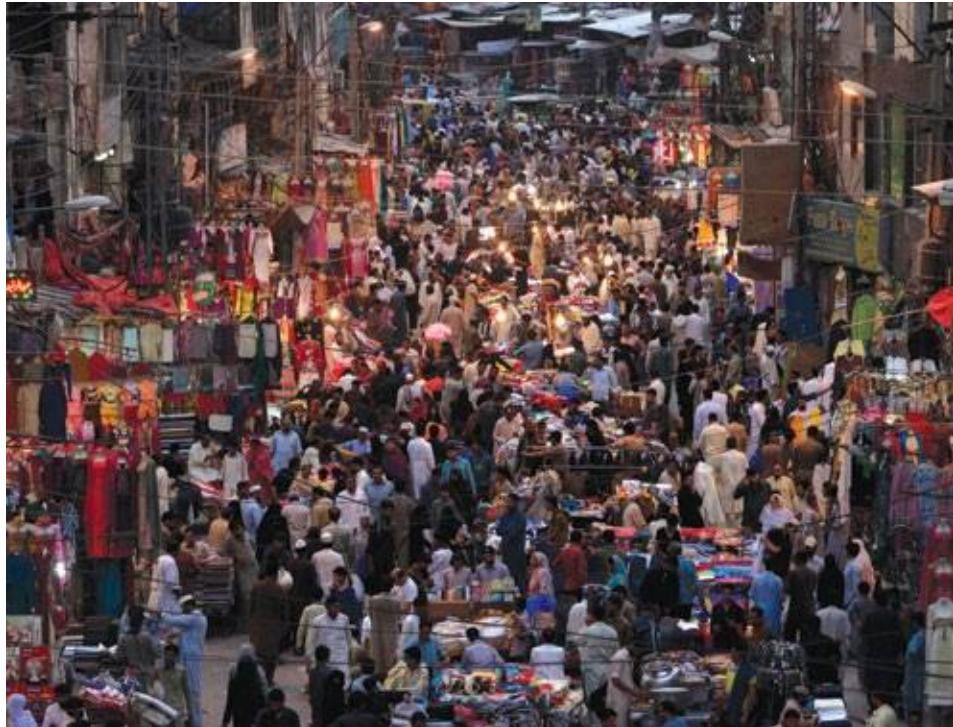
به استناد آمارهای گمرکی کشورمان،

در تجارت خارجی هر کشوری تجارت با همسایگان از اولویت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. زیرا به خاطر هم‌جواری و نزدیکی فاصله جغرافیایی هزینه تجارت نیز کاهش می‌یابد و گذشته از آن گسترش روابط اقتصادی بین ایران و کشورهای همسایه، اثر مستقیمی در بهبود و پایداری روابط سیاسی بین کشورهای همسایه و به تبع آن کاهش نفوذ و قدرت مانور سیاسی قدرت‌های فرمان‌نده‌ای خواهد داشت.

از ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم و اقدامات صورت گرفته در حوزه تعامل با کشورهای همسایه شاهد رونق در حوزه تجارت خارجی بوده‌ایم، به نحوی که حجم تجارت خارجی ایران رشد قابل توجهی داشته است، با وجود این که تحریم‌های مانعی بر سر تبادلات مالی ایجاد کرده بودند.

کشور پاکستان با جمعیتی بالغ بر ۲۴۷

از ابتدای
شروع به کار
دولت سیزدهم
و اقدامات
صورت گرفته
در حوزه تعامل
با کشورهای
همسایه شاهد
رونق در حوزه
تجارت خارجی
بوده ایم، به
نحوی که حجم
تجارت خارجی
ایران رشد قابل
توجهی داشته
است، با وجود
این که تحریم‌ها
موانعی بر سر
تبادلات مالی
ایجاد کرده
بودند.

پاکستان بازار مکمل ایران

دلیل دیگری که حضور ایران در بازار تجارت با پاکستان را به صرفه می‌نماید این است که بازار پاکستان یکی از بازارهای مکمل ایران محسوب می‌شود، ایران با قابلیت تأمین بسیاری از نیازهای محصولات پاکستان مانند برق، گاز، مایع، فرآوردهای نفتی و پتروشیمی مانند نفت، قیر، کود شیمیایی، مواد پلیمری، لبندیات، خشکبار، لوازم خانگی، بهداشتی، ساختمانی، سیمان و بسیاری از کالاهای می‌تواند بخشی از بازار پاکستان را تصاحب نماید.

از رفیدیگر ایران می‌تواند بخی محصولات مانند گوشت، برق، منسوجات، تجهیزات ورزشی و پزشکی، میوه‌های گرسیزی و برخی اقلام کشاورزی را که اکنون از دیگر کشورها وارد می‌شود از افزایش تعاملات تجاری با یکدیگر برهه مندگرند.

با توجه به پتانسیل‌های موجود بین دو کشور و در صورت فراهم شدن زیرساخت‌ها به ویژه برقراری روابط بانکی و امضا موقت‌نامه تجارت آزاد، حجم روابط تجاری

ایران بیش از ۱۱۹ قلم کالایی را با حجم و ارزش‌های متفاوت به پاکستان صادر می‌کند که این صادرات از پنیر و میوه‌گرفته تا مصالح ساختمانی و کالاهای پتروشیمی را در بر می‌گیرد.

در سال‌های اخیر به ویژه از سال ۱۳۹۴ تا کنون، مبادلات دو کشور افزایش چشمگیری یافته است. این روند علی‌رغم فقدان روابط بانکی و موانع گمرکی و تجاری همچنان رو به تزايد است. طی این سال‌ها صادرکنندگان موفق شده‌اند بازارهای خوبی برای کالاهای خود در پاکستان پیدا کنند که از جمله آن می‌توان به صادرات مواد نفتی و مشتقات پتروشیمی، مواد غذایی، پسته، خرما، انواع نان، مواد صنعتی و شیمیایی، تجهیزات ساختمانی و بهداشتی، محصولات ساخته شده از آهن و فولاد اشاره کرد.

به طور کلی پاکستان به جز منسوجات، محصولات کشاورزی و دامپروری و چرم، کلیه نیازمندی‌های در تمام زمینه‌های اعم از صنعتی و صورتی را وارد می‌کند و زمینه بسیار مناسبی برای کلیه اقلام صادراتی ما به این کشور می‌باشد.

روابط تجاری
دو جانبه
حداقل تاسطح
۵ میلیارد دلار
قابل افزایش
است که در
صورت تحقق
نه تنها منجر به
افزایش رفاه و
اشتغال ساکنین
استان‌های
مرزی دو کشور
خواهد شد،
بلکه به توسعه
و امنیت منطقه
نیز کمک خواهد
نمود.

میانگین ارزش واردات از پاکستان ۹۱۶ دلار است. لازم به ذکر است با مقایسه وضعیت بیشترین تراز مثبت تجاری ایران با کشورها، از نظر تراز مثبت تجاری، پاکستان با ۹۴۹ میلیون دلار جایگاه پنجم را دارد. از دلایل افزایش صادرات می‌توان به بهبود مناسبات سیاسی و روابط اقتصادی و بازرگانی دو کشور، فراهم شدن بهتر بسترهای قانونی و مقرراتی در اجرای موافقت‌نامه‌های تجارت ترجیحی و همگرایی بین سازمان توسعه تجارت با دستگاه‌های اجرایی ذیربیط اشاره کرد. همچنین فعالیت شدن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان سیستان و بلوچستان، اتاق مشترک بازرگانی ایران و پاکستان، اتاق بازرگانی صنایع، معدن و کشاورزی زاهدان و در نهایت بهبود اوضاع اقتصادی جهان و مهار کرونا نیز از دیگر عوامل رشد صادرات بوده است.

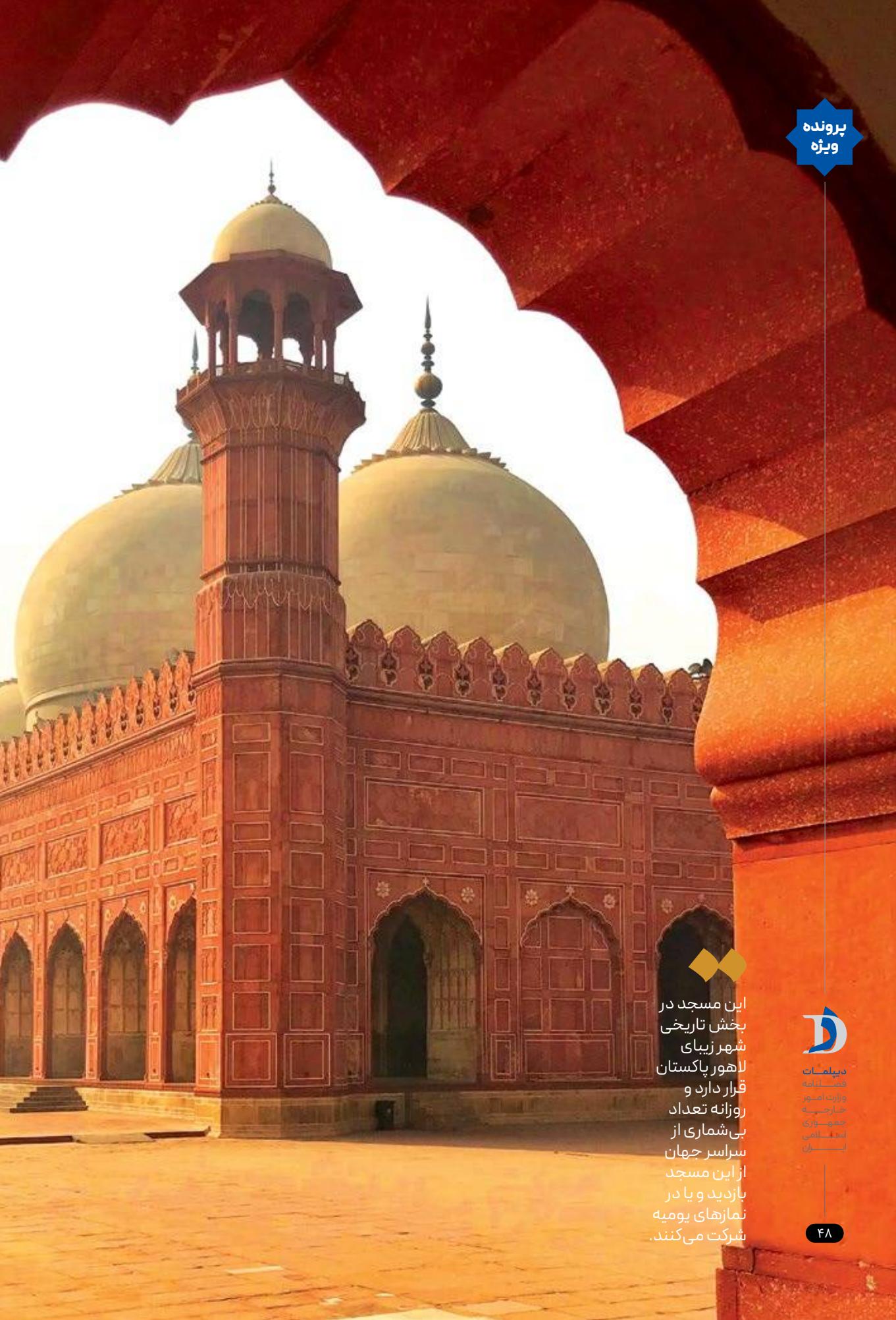
مهم‌ترین تفاهم‌نامه‌های همکاری بین اتاق‌های بازرگانی و سازمان‌های تجاری ایران و پاکستان
تفاهم‌نامه میان اتاق مشترک بازرگانی ایران و پاکستان به منظور برقراری ارتباطات تجاری - فرهنگی دو کشور به امضا رسید. همچنین یادداشت تفاهم همکاری با موضوع مکانیزم تجارت تهاتری میان ایران و پاکستان نیز بین اتاق بازرگانی صنایع، معدن و کشاورزی زاهدان و اتاق صنعت و تجارت کویته پاکستان در سال ۱۴۰۰ امضا شد، که فرایند اجرایی آن در حال انجام است.

دوجانبه حداقل تا سطح ۵ میلیارد دلار قابل افزایش است که در صورت تحقق نه تنها منجر به افزایش رفاه و اشتغال ساکنین استان‌های مرزی دو کشور خواهد شد، بلکه به توسعه و امنیت منطقه نیز کمک خواهد نمود.

آخرین وضعیت مبادلات بازرگانی و تراز تجاری
تراز تجاری ایران با پاکستان در سال‌های گذشته باروند مثبت و رو به رشد همراه بوده که این امر ناشی از ارزش بالای صادرات ایران به پاکستان نسبت به واردات از این کشور بوده است. در سال ۱۴۰۰ کشور پاکستان هفتمین مقصد صادراتی کشورمان بوده است. به طوری که صادرات ایران به پاکستان از نظر ارزش ۱۲۶۱ میلیون دلار و از نظر وزن ۲۹۰ هزار تن بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر ارزش و وزن بهتر ترتیب شاهد رشد ۲۶۱ و ۱۴۰ درصدی هستیم.

سهم صادرات به پاکستان از کل صادرات کشور ۲/۶ درصد می‌باشد و میانگین ارزش صادرات به پاکستان ۴۳۴ دلار است. لازم به ذکر است پاکستان بیستمین مبدأ واردات کشور می‌باشد به طوری که میزان واردات از پاکستان از نظر ارزش ۳۱۲ میلیون دلار و از نظر وزن ۳۴۰ هزار تن بوده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر ارزش و وزن به ترتیب رشد ۷۶ و ۹۴ درصدی داشته است. سهم واردات ایران از پاکستان از کل واردات کشورهای همسایه ۶٪ درصد می‌باشد.

این مسجد در
بخش تاریخی
شهر زیبای
لاہور پاکستان
قرار دارد و
روزانه تعداد
بیشماری از
سراسر جهان
از این مسجد
بازدید و یاد
نمازهای یومیه
شرکت می‌کنند.

تجسم هنر و معماری ایرانی در پاکستان

مسجد عالمگیری نماد معماری گورکانی در لاہور پاکستان

مسجد پادشاهی لاہور (پادشاهی مسجد) یا مسجد پادشاهی و یا مسجد عالمگیری، از باشکوه‌ترین بنای‌های تاریخی پاکستان است که با سنگ‌های مرمرین قرمز نگ خود، از بنای‌های دیدنی لاہور پاکستان به شمار می‌رود.

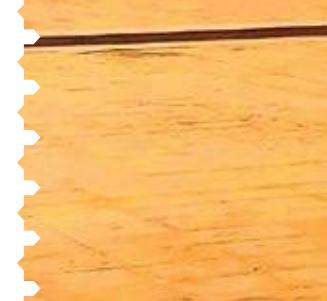

مرتضی رضوان فر
عضو هیأت علمی
پژوهشگاه میراث
فرهنگی

مسجد عالمگیری یا مسجد پادشاهی، از بزرگ‌ترین و زیباترین مساجد جهان است که طی دو سال (۱۶۷۱-۱۶۷۳ م) به فرمان پادشاه گورکانی اورنگ‌زیب (= زبیندۀ تخت پادشاهی) ساخته شده است. اورنگ‌زیب فرزند سوم شاه جهان و مادر ایرانی اش ممتاز محل بود که با قتل دو برادر و زندانی کردن پدرش در کنار مقبره مادر (تاج محل)، حکومتی خونین آغاز کرد، وی که برخلاف پدرانش با شعر و معماری الفت چندانی نداشت، خود را عالمگیر نامید و به مناسبت جنگ‌ها و فتوحات بسیارش، فرمان داد مسجد عالمگیری ساخته شود.

مسجد لاہور روزانه تعداد بیشماری بازدیدکننده از سراسر جهان دارد. این مسجد زمان حکومت بریتانیا به اصطبل حیوانات مبدل شده بود. این مسجد در بخش تاریخی شهر زیبای لاہور پاکستان قرار دارد و روزانه تعدادی شماری از سراسر جهان از این مسجد بازدید و یا در نمازهای یومیه شرکت می‌کنند.

مسجد پادشاهی این شاهکار بزرگ و زیبای جهانی متأسفانه از سال ۱۷۹۹ تا ۱۸۵۶ م در زمان تصرف لاہور توسط حکومت سیک‌ها و سپس بریتانیا، به مدت ۷۵ سال به پادگان نظامی و حتی اصطبل اسپان

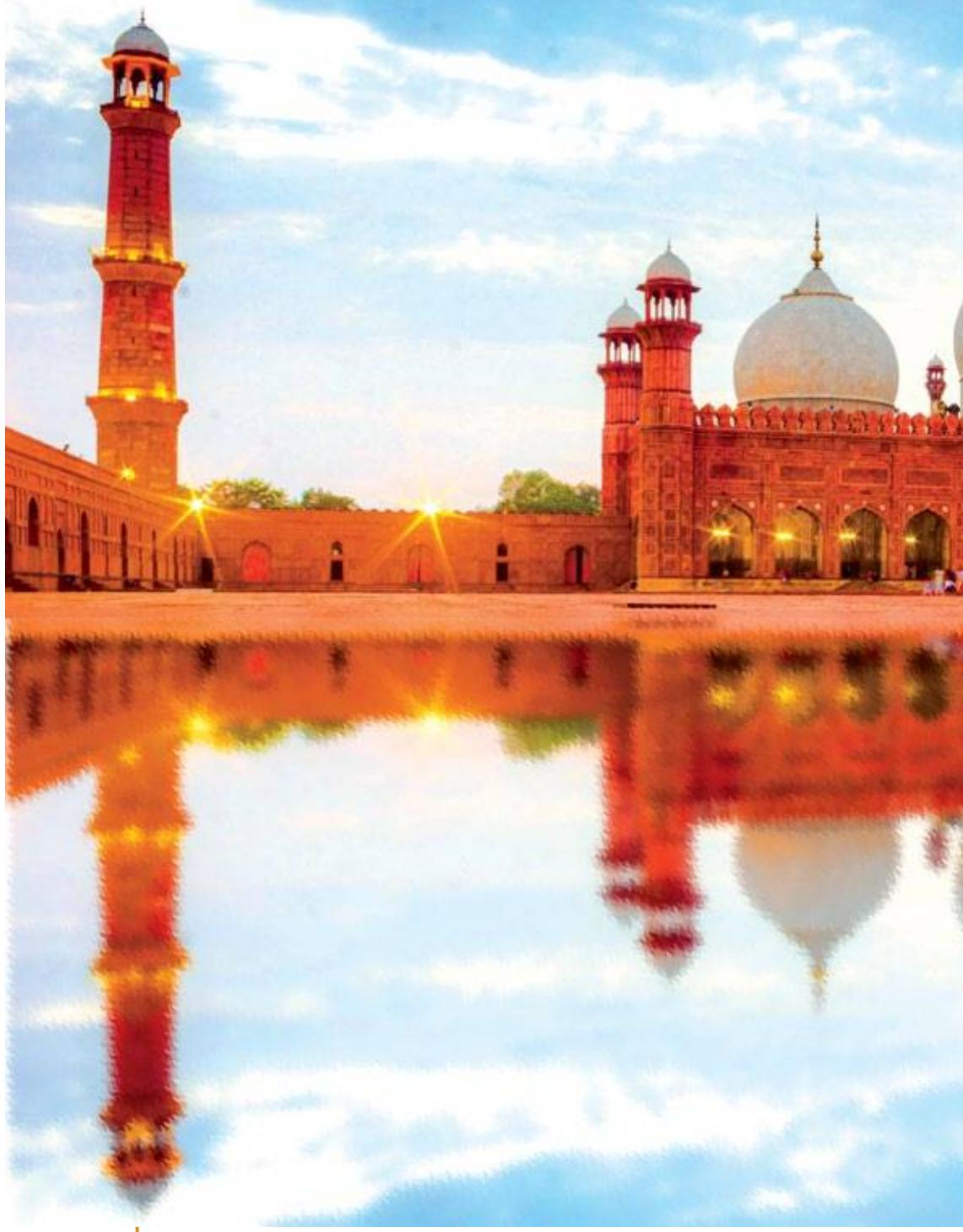
مسجد
عالملگیری یک
نماد بسیار
مهم از معماری
گورکانی در
کل شبے قاره
هند است
که می تواند
نماینده بسیاری
از هنرهای
تزئینی در کل
منطقه و نقطه
عطفی در تاریخ
معماری جهان
باشد.

دیپلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجی
جمهوری
اسلامی
ایران

در خصوص مشخصات معماری این
مسجد تاریخی باید گفت: رنگ سُرخ بر کل
نمای مسجد غلبه دارد، ورودی مسجد خود
بنایی کامل است که در دو طبقه به صورت
مکعب و شامل اقامتگاه امام جماعت،
مکتب و کتابخانه مسجد است.
در شبستان مسجد، زیباترین تریئنات
و گلکاری روی سنگ مرمر انجام گرفته است.
بالای بنای این شبستان، سه گنبد روی

تبدیل شد و آسیب‌های جدی دید. طبق
متن کتیبه سردر ورودی مسجد که به خط
ثلث و نستعلیق نوشته شده است، این بنا
به دست فدائیخان کوکه، حاکم لاہور و برادر
رضاعی اورنگ‌زیب به اتمام رسیده است.
در متن کتیبه آمده است، مسجد ابوالظفر
محی الدین محمد عالمگیر پادشاه غازی به
اهتمام کمترین خانه‌زادان فدائیخان کوکه در
سنه هزار و هشتاد و چهار هجری اتمام یافت.

نمایی از مسجد
عالمگیری

مسجد اشاره کرد. هر منار به طول حدود ۴۳/۵ متر روی سکویی هشت گوش قرار دارد. خود این سکو شش متر از سطح زمین بلندتر است. هر منار سه طبقه دارد و سیاحان اجازه دارند که به بالای مناره بروند.

صحن مسجد مربعی شکل است و در وسط آن حوض بزرگی ساخته شده است. در کل بنای مسجد چهار نوع آرایش به کار رفته است: منبت کاری روی سنگ، پرچین کاری،

قوس های نیم دایرہ قرار گرفته است. گنبد میانه بزرگ تر و دو گنبد طرفین کوچک تر و هم اندازه یکدیگر است.

این گنبد های مرمرین چون مروارید می درخشند و قبه طلایی روی آنها به الماس می ماند. روی این گنبد ها گل نیلوفر و ارونه ای باسنج سفید ساخته اند.

از مشخصه های این مسجد می توان به چهار منار بلند با سنگ سرخ در چهار گوشه

است این قلعه که بسیار قدیمی است دارای بنایی همچون دو مسجد بزرگ و کوچک، چندین کاخ مربوط به دوره‌های مختلف، زرادخانه، دیوان خاص و عام، کتابخانه و... است که بازدید از آن چندین روز به طول می‌کشد.

در نقااط مختلف قلعه، کتیبه‌های ارزشمندی به زبان فارسی نصب شده است. مسجد عالمگیری یک نماد بسیار مهم از معماری گورکانی در کل شبه قاره هند است که می‌تواند نماینده بسیاری از هنرها و ترینی در کل منطقه و نقطه عطفی در تاریخ معماری جهان باشد.

بنای دیگری که در کنار مسجد پادشاهی ساخته شده است، آرامگاه علامه اقبال لاهوری شاعر بزرگ پاکستانی است. آرامگاه دارای چندین کتیبه از اشعار فارسی اقبال است و روزانه گردشگران بسیاری از آن دیدار می‌کنند.

کنده کاری سنگ سُرخ و پُر کردن آن با سنگهای برآمده ملوّن، و نقاشی روی گچ سفید. بخشی از اتاق‌های مسجد اکنون گنجینه اشیای مقدس است.

این اشیا به حضرت محمد^(ص) و حضرت علی^(ع) و حضرت فاطمه^(س) و امام حسین^(ع) و اویس قرنی و شیخ عبدالقدار گیلانی (متوفی ۱۶۵۶) منسوب است و بنایه روایت امیر تیمور گورکانی پس از گشایش دمشق (۸۰۳) و فتح ترکیه (۸۰۵) این اشیای متبرک را به دست آورد و آنها را به سمرقند برد و سپس ظهیر الدین با پر آهارا به هندوستان منتقل کرد.

این اشیا دست به دست در خانواده‌های حکومتی نگهداری شد، تا اینکه فقیر سید نور الدین منور (متوفی ۱۲۶۸) آنها را خرید و وقف پادشاهی مسجد کرد (دانشنامه جهان اسلام، مدخل مسجد پادشاهی). از جمله مکان‌های بزرگی که در کنار مسجد پادشاهی قرار دارد مجموعه قلعه پادشاهی می‌باشد.

در شبستان
مسجد، زیباترین
تزيئنات و
گلکاری روی
سنگ مرمر
انجام گرفته
است. بالای بنای
این شبستان،
سه گنبد روی
قوس‌های
نیم‌دایره قرار
گرفته است.
گنبد میانه
بزرگ تر و دو
گنبد طرفین
کوچک تر و
هم‌اندازه
یکدیگر
می‌باشند.

فرازهایی از تاریخ روابط ایران و پاکستان به روایت اسناد

فرازهایی از روابط دیپلماتیک ایران و پاکستان به روایت اسناد و مستندات

پس از استقلال پاکستان در ۲۲ مرداد ۱۳۲۶ هجری شمسی معادل ۱۴ اوت ۱۹۴۷ میلادی، ایران اولین کشوری بود که تأسیس جمهوری اسلامی پاکستان را به رسمیت شناخت و سفارت ایران در کراچی در دوم آبان ۱۳۲۵ اکتبر همان سال افتتاح شد. چندی بعد در ۲۹ بهمن ۱۳۲۸ فوریه ۱۹۵۰ میلادی عهدنامه مودت میان دو کشور به امضارسید. در اسفند همان سال، محمد رضا پهلوی، شاه ایران، به پاکستان سفر کرد. این دیدار، نخستین بازدید رئیس یک دولت خارجی از پاکستان پس از استقلال آن کشور به شمار می‌رفت.

به دنبال انتقال پایتخت از کراچی به اسلام آباد در سال ۱۳۳۸ هجری شمسی/ ۱۹۵۹ میلادی، سفارت ایران نیز به پایتخت جدید منتقل شد و با گسترش همکاری‌های سیاسی، موافقنامه لغور و اید برابر دارندگان گذرنامه‌های سیاسی در ۱۹ اسفند ۱۳۳۲ هجری شمسی/ ۲۸ فوریه ۱۹۷۴ میلادی بین دو کشور در اسلام آباد به امضارسید.

در اوایل پیروزی انقلاب، سفارت ایران توسط کارداران موقت اداره شد تا آنکه در سال ۱۳۶۰ طرفین در خصوص تبادل سفیر به تفاهم رسیدند و آقای عباس آقازمانی موسوم به ایوشریف به عنوان نخستین سفیر جمهوری اسلامی ایران در پاکستان در آذرماه همان سال منصب شد. از آن هنگام تاکنون، مناسبات بین دو کشور بی وقفه در سطح سفیر جریان دارد.

علی‌رجبی‌یزدی

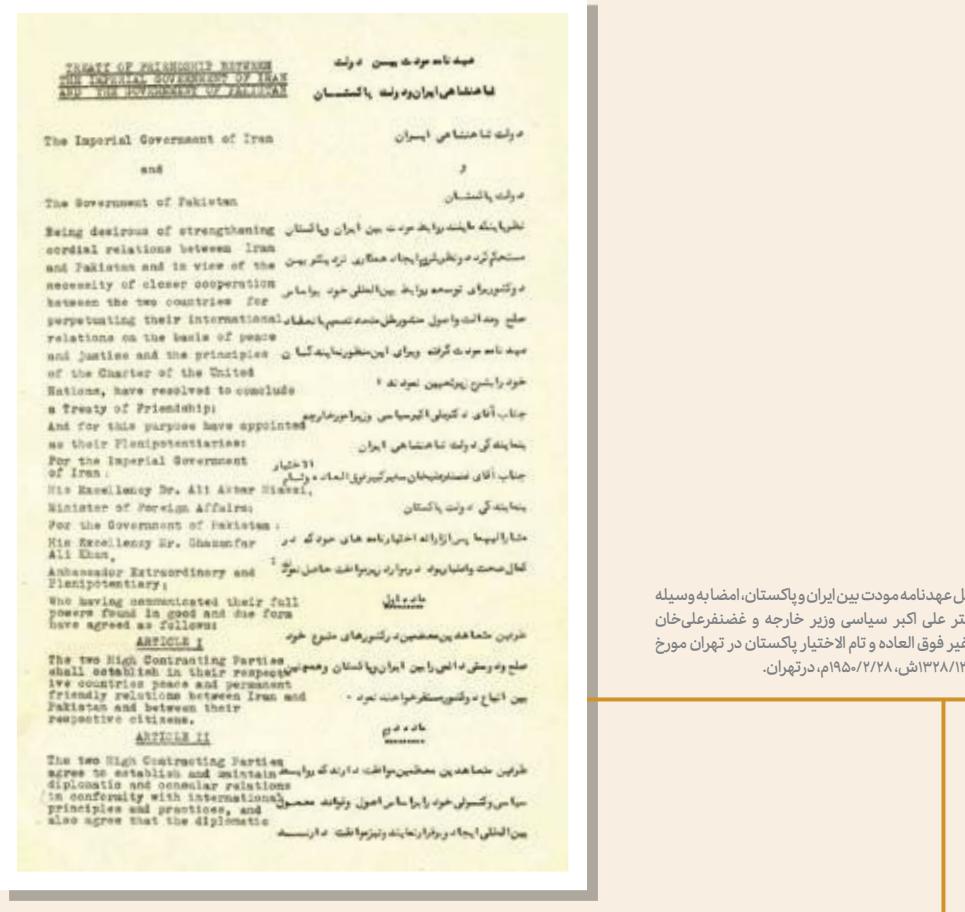
عضو هیئت تحریریه
دیپلمات

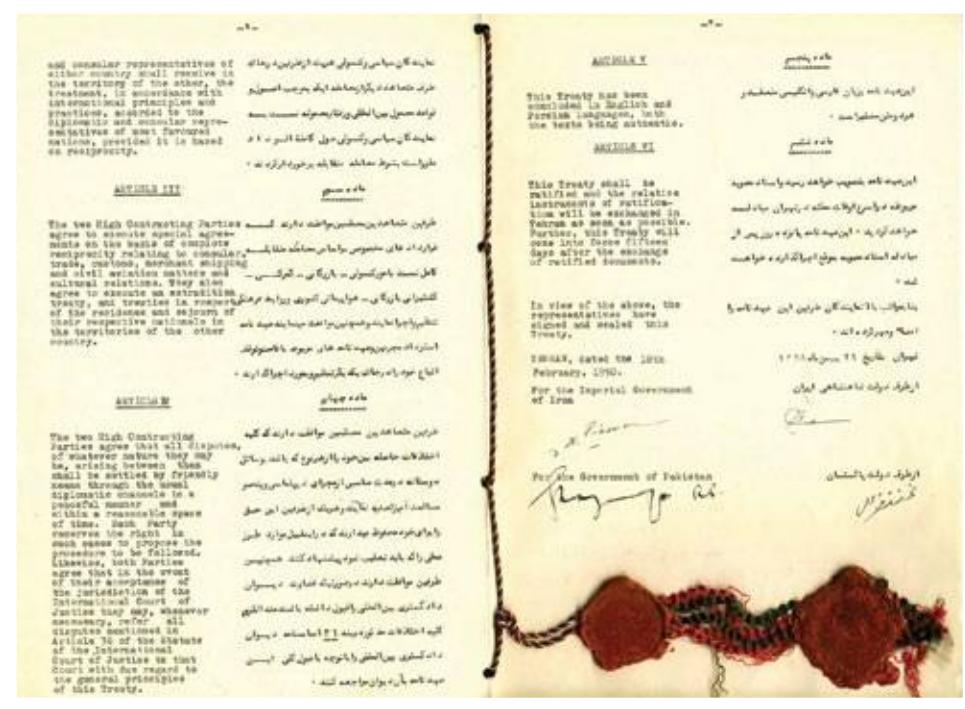
دیپلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجه
جمهوری
اسلامی
ایران

اسامی رؤسای نمایندگی سیاسی ایران در پاکستان

دوره اشتغال		سمت	اسامی
خاتمه	شروع		
۱۳۲۸ اردیبهشت	آبان ۱۳۲۶	مستشار و کاردار	مهدی فروبار
۱۳۲۹ شهریور	اردیبهشت ۱۳۲۸	سفیر	سید علی نصر
۱۳۳۰ بهمن	شهریور ۱۳۲۹	سفیر	مسعود معاضد
۱۳۳۱ اردیبهشت	پیاپی ۱۳۳۰	کاردار	جواد کوثر
۱۳۳۱ مهر	اردیبهشت ۱۳۳۱	کاردار	عباس امیراصلان
۱۳۳۲ اردیبهشت	مهر ۱۳۳۱	کاردار	حسام الدین خسرو پرویز
۱۳۳۳ مرداد	خرداد ۱۳۳۲	کاردار	محسن محدث
۱۳۳۴ مرداد	مرداد ۱۳۳۳	-	عبدالحسین مسعود انصاری
۱۳۳۵ بهمن	آبان ۱۳۳۴	سفیر	سرلشکر نادر باتمانقلیچ
۱۳۳۷ فروردین	اردیبهشت ۱۳۳۶	سفیر	سرلشکر عبدالحسین حجازی
۱۳۳۹ آگر	خرداد ۱۳۳۷	-	احمد قبیمی
۱۳۴۰ آذر	بهمن ۱۳۳۹	-	موسی نوری اسفندیاری
۱۳۴۱ دی	بهمن ۱۳۴۰	-	سرلشکر حسن ارفع
۱۳۴۴ اردیبهشت	بهمن ۱۳۴۱	سفیر	جعفر کفایی
۱۳۴۵ مرداد	اردیبهشت ۱۳۴۴	سفیر	هوشنگ انصاری
۱۳۴۸ مهر	شهریور ۱۳۴۵	سفیر	سرلشکر حسن پاکروان
۱۳۵۱ آبان	مهر ۱۳۴۸	سفیر	محمدحسین مشایخ فریدنی
۱۳۵۶ تیر	آبان ۱۳۵۱	سفیر	منوچهر ظلی
۱۳۵۷ تیر	تیر ۱۳۵۶	سرپرست موقت	علی اصغر بهرام بیگی
۱۳۵۷ بهمن	تیر ۱۳۵۷	سرپرست موقت	نعمت الله نصیری
۱۳۵۸ خرداد	بهمن ۱۳۵۷	سرپرست موقت	احمد مینایی
۱۳۵۸ مرداد	خرداد ۱۳۵۸	کاردار موقت	بیژن مشیر وزیری
۱۳۶۰ آذر	مرداد ۱۳۵۸	کاردار موقت	محمد گنجی دوست
۱۳۶۳ فروردین	آذر ۱۳۶۰	سفیر	عباس آقا زمانی
۱۳۶۸ تیر	فروردین ۱۳۶۳	سفیر	میرمحمد موسوی خامنه
۱۳۶۸ دی	تیر ۱۳۶۸	سرپرست موقت	احمد اجل لوئیان
۱۳۷۲ مهر	دی ۱۳۶۸	سفیر	جواد منصوری
۱۳۷۲ دی	مهر ۱۳۷۲	کاردار موقت	سید علی تحقیقی مهریزی
۱۳۷۷ آذر	بهمن ۱۳۷۲	سفیر	محمد مهدی آخوندزاده بستی
۱۳۸۱ بهمن	آذر ۱۳۷۷	سفیر	سید سراج الدین موسوی
۱۳۸۵ شهریور	بهمن ۱۳۸۲	سفیر	محمد ابراهیم طاهریان فرد
۱۳۹۰ آبان	شهریور ۱۳۸۵	سفیر	ماشاء الله شاکری
۱۳۹۴ دی	آذر ۱۳۹۰	سفیر	علیرضا حقیقیان
۱۳۹۸ دی	دی ۱۳۹۴	سفیر	مهدی هندوست
تاکنون	دی ۱۳۹۸	سفیر	سید محمد علی حسینی

اصل عهدنامه مودت بین ایران و پاکستان، امضاه و سیله
دکتر علی اکبر سیاسی وزیر خارجه و غضنفر علی خان
سفیر فوق العاده و تام الاختیار پاکستان در تهران مورخ
۱۳۲۸/۱۲/۹، ۲۸/۲/۱۹۵۰.

تاریخ	
شماره	
موضوع	
موضع	
<p style="text-align: center;">سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران</p>	
<p style="text-align: center;">محل اسناد</p>	
<p style="text-align: center;">مکالمه موافقه فرهنگی پاکستان و ایران</p>	
<p>دولتین پاکستان و ایران با وجہ پروری پل پاسا نی متفوی - فرهنگی - هنری و علمی مشرق - آفریق و تاریخی - حکومتی و فرهنگی و هنری و پیامدها رهای علمی پیش دوکنور و تمثیلی از ملیت خود به پرتوی و حکومتی میان حسن ظاهر یون دو ملت دوست و همایه پاکستان و ایران عصیم بیجاد له موافقان ملی فرهنگی ایجاد و تما پندگان هنری و ملود را پنر تسبیح یون گهون نمودند و پ</p>	
<p>از این دو لغت پاکستان و آنای خصیداً احش جزیری و زیرا موافقه او از این دو لغت ایران چنان آنای دکتر محمود میران و زیر فرهنگ که پرسی ز میاد له اختریار نا مدها ای خود را اطعیت نیز بحث آنها تسبیت بسیار دلیل هوا خاتمه می شودند</p>	
<p style="text-align: center;">ماده اول</p>	
<p>ملفون متعاهدین تشکیل مواسات فرهنگی را در کشور یکدیگر تشویق و ترغیب و ایجاد معاوناً من الیمل مواسات فرهنگی طایع ملک را تو این غایی میان مواسات کلی کشوری خواهد بوده که در آن تاسیس میشود تا میاد دار « مواسات فرهنگی » مراکز تعاملی ای - کنایا نهاده - مواسات علمی و تدریسی - مواسات هم بروز پیشیمه هنری ز دلیل تماشگاهها هنری - مراکز نجمن ها هنری و محل تماشگاه دادن و تکاهدا ری فنون میجادد *</p>	
<p style="text-align: center;">ماده دوم</p>	
<p>ملفون متعاهدین چهار زمینه ای وسیع و چهار من شهر سیم میاد لاسعادان دانشگاهها و معلمین</p>	

- ۰ -

تاریخ
شماره
پیوست
موضوع

برای حفظ این اسناد این موافقتنامه طرفین متعاهدین در مورد این کمیسیون را برای این
مشکل از جناب آنای وزیر فرهنگ و پیشگیری میگذارند که میتوان با کمترین درجه از کمیان
مشکل از جناب آنای وزیر فرهنگ و پیشگیری میگذارند که ایران در کارهای وثای میگذارند که از طرف
دولتین متعاهدین ممکن است اتفاق بگیرد که مشکل خواهد ایجاد شد از قبیل کمیسیون های مذبور مبارک
شود از این پیشگیری

۱- تأثیر بر این اسناد موافقتنامه

۲- دادن عوامها و بین‌المللی اسناد این دولت مذکور علی‌رغم بدلنامه ای این موافقتنامه
این کمیسیون افلازهای سیاسی یک‌باره مذکور شد ایران و پاکستان مشکل جلدی مشترک خواهد داشت
ماده پانزدهم

این موافقتنامه که با پذیرش مذکور اسناد این اسناد مذکور متعاهدین پاکستان و ایران بجزء ۱۵
پذیرش این میادله است اسناد این مذکور که در این پیمان خواهد آمد پیمان اجراء کارهای خواهد داشت
ماده شانزدهم

این موافقتنامه برای مدت نه ساله مذکور میگذارند که این مدت میگذرد که این متعاهدین
متعاهدین آنرا باشند ماء اخلاق فیلی فسخ نمایند
این موافقتنامه بجزیا نهای اینگلیس و فارسی تفظیم گردیده وینهای نهاده اخلاقی فیلی مذکور آن
روی مذکور اینگلیس آن معتبر خواهد بود

این موافقتنامه در تاریخ نهم مارس ۱۹۰۶ میلادی مذکور میگذرد اسناد میان ایران و پاکستان

امضا گردیده
H. Ali Sul Hug Chaudhry
وزیر فرهنگ دولت متعاهدین ایران

وزیر فرهنگ دولت متعاهدین پاکستان

THE GOVERNMENTS OF
PAKISTAN AND IRAN

Being conscious of the ancient spiritual, intellectual, artistic and religious affinities common to them, and being desirous of strengthening and perpetuating the bonds of cultural artistic, and scientific cooperation between the two countries, and inspired by a common desire to establish and foster better understanding between the two brotherly and neighbourly nations of Iran and Pakistan.

Have decided to enter into a Cultural Agreement, and to this end have appointed as their plenipotentiaries the following persons, namely,

Haniful Haq Chodhury
Minister for Foreign Affairs and Commonwealth Relations
Representing the Government of Pakistan

Doctor Nabiullah Khan
Minister of Education
Representing the Government of Iran

who, having examined each other's credentials and found them in good and due form, have, agreed as follows :

Article ۱.

The two Governments will welcome the establishment of Cultural Institutes in each other's country subject to the laws and regulations governing the establishment of such institutes and the general policy of the

موافقنامه فرهنگی بین ایران و پاکستان.
منعقد در کراچی، به زبان انگلیس و فارسی.

Article ۱۰.

The present Agreement will be ratified in accordance with the respective constitutional procedure of the two Governments and will come into force 15 days after the exchange of the instruments of ratification, which will take place at Tehran.

Article ۱۱.

This treaty will remain in force indefinitely unless denounced by either of the two Governments, in which case the agreement shall be held to have terminated six months after one of the two Governments has notified its intention to denounce it.

In faith whereof, the undersigned plenipotentiaries have signed the present Agreement in both the English and the Persian texts both versions being considered equally authentic except in case of doubt when the English text shall prevail.

Done at Karachi the 9th day of March in the year one thousand, nine hundred and fifty-six.

for Pakistan

Haniful Haq Chodhury
Minister for Foreign Affairs
and Commonwealth Relations.

for Iran

Dr. Nabiullah Khan
Minister of Education.

اقبال؛ چنان که هست

ایرانی‌ترین شاعر غیرایرانی و «فردوسی بروون مرزی»

اقبال شخصیتی است فیلسوف، شاعر، اصلاحگر، مربی^۱، جامعه‌شناس، پایه‌ریز کشوری مستقل، حقوقدان، قرآن‌پژوه، ایران‌شناس، زبان‌دان، تاریخدان و اسلام‌شناس. مجموع این ویژگی‌ها که به‌ندرت در کسی جمع می‌آید، فردیتی به وی بخشیده تاستایندگانش او را همانند اکابر تاریخ تفکر شخصیتی پیامبرگونه بشمارند.

محمدباقایی مakan

نویسنده، مترجم
و اقبال پژوه

زبان‌های دنیا ترجمه و برآن‌ها شرح و تفسیر نوشته شده است.

علاقه‌مندان به آثار اقبال در پهنه‌گی‌تی به تدریج دریافتند که این نابغه شیدای فرهنگ‌وزبان و ادب فارسی شخصیتی است با ابعاد مختلف که هر یکی از تنهایی می‌تواند مایه شهرت تاریخی یک فرد شود. اقبال شخصیتی است فیلسوف، شاعر، اصلاحگر، مربی، جامعه‌شناس، پایه‌ریز کشوری مستقل، حقوقدان، قرآن‌پژوه، ایران‌شناس، زبان‌دان، تاریخدان و اسلام‌شناس.

مجموع این ویژگی‌ها که به‌ندرت در کسی جمع می‌آید فردیتی به وی بخشیده تا استایندگانش او را همانند اکابر تاریخ تفکر شخصیتی پیامبرگونه بشمارند.

عبدالقدار گرامی شاعر پارسی‌گوی شبهه‌قاره (۱۸۵۶-۱۹۲۷) در تعریف از وی گفته است:

در سحرگاه نوزدهم آبان ۱۲۵۶ برابر با نهم نوامبر ۱۸۷۷ در اتاق بی‌رونق خانه‌ای محقر که نور لرزان چراغی روشنیش می‌ساخت و بانگ تکبیر از فراز مأذنه‌های دور و نزدیک، درهم آمیخته، موجب تسکین درد زایمان زنی به نام بی‌خاتون می‌شد، کوکی پای به جهان گذاشت که بعدها به محمد اقبال لاهوری شهرت یافت و آوازه‌اش نه تنها در شبه‌قاره و دنیای اسلام، بلکه در بیشتر نقاط جهان پیچید؛ چندان که آثارش را منتقدان و متفکران بزرگ شرق و غرب ستودند و مترجمان و شرق‌شناسان بزرگ مانند نیکلسوون^۲ و آربری^۳ که فقط منظومه‌های تراز اول زبان فارسی را ترجمه نموده‌اند، در زمان حیات خود وی، و نه هفت‌صد یا هشت‌صد سال

بعد، به انگلیسی برگردانند. این آثار که آن‌ها را باید از ذخایر گنجینه ادب فارسی دانست، رفتہ رفتہ به بسیاری از

دیلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجیه
جمهوری
اسلامی
ایران

1. Reformist
2. Educator
3. Reynold Alleyne Nicholson
4. Arthur John Arberry

علاقة مندان
به آثار اقبال
در پنهان گیتی
به تدریج
دریافتند که این
نابغه شیدای
فرهنگ و زبان
و ادب فارسی
شخصیتی
است با ابعاد
مختلف که
هریک به تنهایی
می‌تواند مایه
شهرت تاریخی
یک فرد شود.

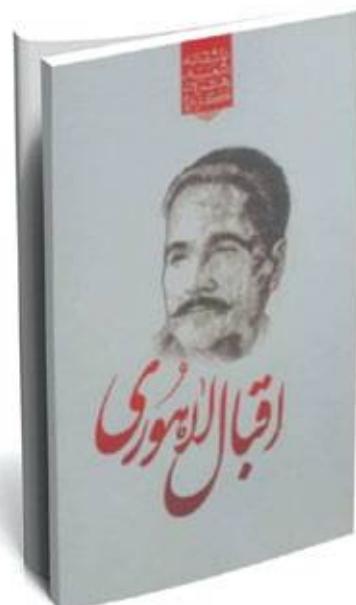

در دیده معنی نگران، حضرت اقبال
پیغامبری کرد و بیم بر توان گفت

دیدگاه‌های فلسفی وی در اغلب دانشگاه‌های جهان اسلام و نیز دنیای غرب مورد بحث و فحص قرار می‌گیرد. شعرش به گفته‌ی بزرگان ادب فارسی از بهار و دهخدا و فیضی و فروزان فرگرفته تامینوی و صورتگر و یغمایی و زرین کوب و صفا و معین همه «بیت‌الغزل معرفت» است. شیفتگی اقبال به فرهنگ و مدنیت و تاریخ و زبان فارسی سبب شده تا شاعرانی مانند اخوان و نادر پور او را شاعری فردوسی سرشت بنامند، یا از او به عنوان «مولوی عصر» یاد کنند.

اقبال از میان همه‌ی کسانی که در آثارش مورد خطاب وی هستند به آن کس که هویتش ایرانی است، نگاه دیگری دارد. زیرا او را به عنوان فردی برآمده از فرهنگی متعالی آن چنان که سه‌روزه بدان نظر داشت با دیده‌ای امیدوار می‌نگردد. این فرزانه‌کم نظری وقتی دنیای اسلام را پیش چشم مجسم می‌کند، امتیاز شگرف در فهم افکار خویش به ایرانیان می‌دهد و با اشاره به فرهنگ دیرپایی ایران می‌گوید:

نوای من به عجم آش کن افروخت
عرب ز نعمتی شوق، هنوز بی خبر است

از این روست که اندیشه‌های برآمده از مرز پرگهر را بسیار می‌ستاید و به تأکید می‌گوید: «جنگجویان ریگ‌زارهای عربستان، استقلال سیاسی ایران کهنه را از بین بردن، ولی نتوانستند آزادی اندیشه آنان را از میان بردارند».^۵

بی‌سبب نیست که پس از سروdon پنج هزار بیت به زبان اردو، بر آن می‌شود تا افکار انسان‌ساز خود را به زبان سرزمینی بیان دارد که به آن عشق‌می‌ورزید، چندان که در وصفش گفته است:

**فکر من از جلوه‌اش مسحور گشت
خاهم من شاخ خل طور گشت**

علاقه‌شکفت انگیز اقبال به سرزمینی که در هر قدمش نشانه‌ای از فرهنگی دیرپا جلوه می‌کند به دلیل تعمق دقیقی است که در همه‌ی حوزه‌های معرفتی آن داشته است. او هرچه بیشتر در این بستان تفرج می‌کند، عاشق‌تر می‌شود، تا آن‌جا که پیشنهاد می‌کند تهران مرکز کشورهای اسلامی شود و همان نقشی را پیدا کند که ثنو در اروپا داشته است:

**گر شود تهران جنیوا زیرای اهل شرق
بو که تغیری کند تقدیر شوم روزگار**

این حکیم پرآوازه از جمله نوادری است که ایران را به درستی معنا کرد. در کتاب «سیر حکمت در ایران»^۶ که پایان نامه دکتری اوست، از عالمان و اندیشمندان ایرانی با افتخار و احترام بسیار نام می‌برد که نه تنها مایه فخر دنیای اسلام، بلکه موجب میاهات فرهنگ جهانی شده‌اند. در آثار منظوم اقبال سی بار از جام جم، بیست بار از ایران، بیست و پنج بار از واژه عجم و به مناسبت‌های مختلف از پادشاهان اسطوره‌ای و باستانی ایران یاد می‌کند و همه را مرادف شوکت، اقتدار، افتخار، عظمت و شکوفایی فرهنگی به کار می‌برد:

**عجم بحری ست ناپیدا کاری
که مردی گهر الماس رنگ است**

او این بحر را همچنان موّاج و پرخروش می‌بیند تا با تلاطم‌های بی‌پایان خویش،

۵. سونش دینار (گرین)
کوپیه‌های علامه اقبال،
تألیف م.ب. مکان،
صفحه ۷۷۴.

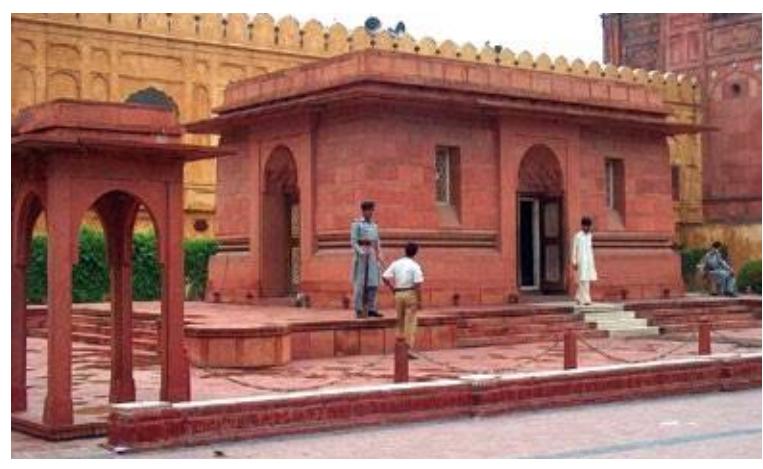
۶. ترجمه منظوم از
شاروران عبدالحمید
عرفانی، اقبال‌شناس،
پاکستانی.

۷. ترجمه م.ب. مکان،
انتشارات فردوس.

اقبال با ژرفنگری در آثار شاعران فارسی، دیوانی در ده هزار بیت از خود به جای نهاد که محتوای آن همسنگ سرودهای شاعران تراز اول زبان فارسی است. برخی از مضماین و اندیشه‌های مطرح در شعر او را حتی در آثار شاعران نوپرداز ایرانی مانند نیما، شاملو، مشیری، رحمانی و اخوان نیز می‌توان یافت.

آرامگاه محمد اقبال لاہوری در پاکستان

آوازه اش در جهان ابعاد مختلف دارد، ولی در ایران بیشتر به سبب شعرش شهرت یافته است.

اصحره‌های پوشیده از عشقه‌های جمود و خمود را فرسوده سازد و از میان بردارد:

گان مبرک به پایان رسید کار مغان
هزار داد خورد ددر رگ تاک است

اقبال با ژرفنگری در آثار شاعران فارسی، دیوانی در ده هزار بیت از خود به جای نهاد که محتوای آن همسنگ سرودهای شاعران تراز اول زبان فارسی است. برخی از مضماین و اندیشه‌های مطرح در شعر او را حتی در آثار شاعران نوپرداز ایرانی مانند نیما، شاملو، مشیری، رحمانی و اخوان نیز می‌توان یافت.

اقبال بسیار بیشتر از شاعران نوادیش و نوگرای ایرانی، از منتقدان شعر زمان خویش بود و عقیده داشت که نباید در زمانه‌ای پریشیده با پرداختن به «کوی دلبران» و «دل زار» و «خاک راه معشوقکان شدن»، ذهن جامعه را از شاهراه زندگی به بیراهه رخوت و تن آسایی کشاند. او شعر را وسیله‌ای برای تعالی فرد و جامعه می‌دانست. از همین رو می‌بینیم که در همه اشعارش نکته‌ای و اندیشه‌ای برای آموختن و متحول شدن وجود دارد که هرچقدر در آن‌ها بیشتر اندیشه بگماریم، نکات و مفاهیم تازه‌ای به دست می‌آید. او شاعری است به معنای واقعی اندیشه ورز و نزدیک ترین شاعر به مولوی در طول تاریخ. بیقین می‌توان گفت که پس از حافظ دیگر شاعری در ارائه انواع اسلوب شعر فارسی به پای او نمی‌رسد. از این روگرچه

کار عظیم اقبال
در حرکتی است
که در ذهن های
راکد شرقیان
پدید آورد و به
آنان فهماند که
باید سر از خواب
غفلت بردازند،
به آن ها گفت
که اگر بخواهند
می توانند
چنان شوند که
شایسته منزلت
آن هاست. او
چاره این کار را
در صیقل یافتن
ذهن های زنگار
گرفته دانست.

تلاش چهل ساله به این نتیجه رسیده است که او ذهن مخاطب خویش را در بسیاری از موارد به فرهنگ ایرانی و الگوهای برآمده از آن معطوف می دارد. در کتاب «بازسازی اندیشه دینی در اسلام»^{۱۰} می گوید «جهان امروز اندیشمندی چون مولوی را می طلبد تا امید بیافریند و آتش اشتیاق و شیدایی به حیات را در جان هابرا فروزد».

به عقیده وی وقتی کسی با این فرهنگ آشنا بود و در فضای آن قرار گرفت، دین و آموزه های آن را نیز درست فهم می کند. زیرا «از عناصر آرایی و سامي تمدنی جدید به وجود آورد». اقبال بر این باور است که اگر ایران نمی بود، فرهنگ اسلامی به کمال نمی رسید.

بر این اساس است که می گوید «مسلمانان با فتح ایران به همان اندازه سیبراب شدند که رومیان از فتح یونان». اشاره‌ی او به این است که فرهنگ و تمدن غرب ریشه در یونان دارد و حذف آن، غرب را بی‌هویت می سازد. بنابراین جای شگفتی نیست اگر گفته شود که پیام او برای انسان معاصر، عنایت به این فرهنگ است؛ فرهنگی که در بستانش گل های بی شمار پرورش یافتند که جهان فراصنتی امروز برای تلطیف روح خود به آن هانیاز دارد.

از اقبال می توان آموخت که هرچه بیشتر با این فرهنگ و چهره های برآمده از آن آشنا شویم، عالم و آدم را بیشتر دوست خواهیم داشت.

بمخونگر! گلهای جهان چمی گویی
اگنگا تو دیگر شود جهان دگر است
بمیر قافلما ز من دعا رسانی بگویی
که گچه راه همان است کار وان دگر است

کار عظیم اقبال در حرکتی است که در ذهن های راکد شرقیان پدید آورد و به آنان فهماند که باید سر از خواب غفلت بردازند، به آن ها گفت که اگر بخواهند می توانند چنان شوند که شایسته منزلت آن هاست. او چاره این کار را در صیقل یافتن ذهن های زنگار گرفته دانست.

از همین رو به «بازسازی اندیشه دینی» همت گماشت، از اکزیستانسیالیسم الهی^{۱۱} سخن گفت و فلسفه خود را پایه ریخت. ارجمندی انسان آرمانی خود را حل جواز چنان ترسیم کرد و با جسارتی حیرت انگیز به آدمیان این سوی جهان بانگ زد که:

شاخ در خت سدرهای، خار و خس چمن مشو
منکر! (او) اگر شدی، منکر خویشن مشو

افکار اقبال خمخانه ای است که هنوز بسیاری از زخمهای آن را در نگشاده اند، حقیقت این است که آنچه از هرم اندیشه های وی به چشم می آید، بخش قابل رویتی است که نگارنده در حد بضاعت خویش در ۳۵ کتاب نزدیک به هفت هزار صفحه شرح کرده و از این

جان جهان

در چند صفحه آتی
جذابیت‌ها و آداب و رسوم
ایران حیرت انگیز را به
تماشا خواهید نشست.

دلی لبریز از عشق ایران
آغازگر تمدن شهرنشینی
ایران بزرگ فرهنگی

دلی لبریز از عشق ایران

نظمی گنجوی شاعری با دلی لبریز از عشق ایران زمین

دکتر علی نیکوئی

ایران‌شناس

نظمی گنجوی از زمرة سرایندگان توانای شعر پارسی است که نه تنها دارای روش و سبکی جداگانه است، بلکه تأثیر شیوه‌اوبر شعر پارسی نیز در شاعران پس ازاوشکارا پیدا است.

هم‌عالمندان ستوایران دلیست گوینده زین قیاس خیل

چون که ایران دل زمین باشد

دل زن بیو دیقین باشد

در یادداشت پیش رو هر جا سخن از ایران

می‌شود، مراد سخن فلات ایران^۱ است؛ فلات

ایران بسیار گستردگه‌تر از کشور کنونی ایران

می‌باشد و کشور ایران نیز خود جزئی از فلات

ایران است؛ باشندگان فلات ایران مردمانی

باریشه‌های فرهنگی، زبانی و خونی مشترک

و دارای هویت، مفاخر فرهنگی و مصائب

تاریخی غیرقابل تفکیک از یکدیگر می‌باشند.

جمال الدین ابو محمد الیاس بن یوسف

بن زکی بن مؤید^۲ ۵۳۵ هـ-۶۱۲ هـ (ق)

متخلص به نظمی، شاعر و داستان‌سرای

ایرانی پارسی‌گوی در سده ششم هجری (۱۲

میلادی) که به عنوان صاحب سبک و پیشوای

داستان‌سرایی در ادبیات پارسی شناخته

شده است.^۳ آرامگاه نظمی گنجوی، در حاشیه

غربی شهر گنجه^۴ قرار دارد.

نظمی در زمرة سرایندگان توانای شعر

پارسی است که نه تنها دارای روش و سبکی

جداگانه است، بلکه تأثیر شیوه او بر شعر پارسی نیز در شاعران پس ازاوشکارا پیدا است.

نظمی از دانش‌های رایج روزگار خویش (علوم ادبی، نجوم، فلسفه، علوم اسلامی، فقه، کلام‌وزبان‌عرب) آگاهی‌گستردگه‌ای داشته و این ویژگی از شعرا و بروشنه دانسته‌می‌شود.

از زندگانی نظمی اطلاعات دقیق در دست نیست، آنچه مسلم است در شهر گنجه می‌زیست و در همین شهر وفات یافت؛ وی خیلی زود دیتیم شدواز ابتدا، خوبیشان مادرش بزرگش کردن و تحت حمایت ایشان تحقیل نمود. مادر او از اشراف کرد بود و این بر پایه یک بیت از دیباچه لیلی و مجنون (گر مادر من رئیسه کرد / مادر صفتانه پیش من مُرد) دانسته شده است. خودش نام و نسبش رادر ایاتش آورده، که بنابراین شعر، نام خودش الیاس و نام پدرش یوسف بن زکی بن مؤید بوده است.^۵

پدر نظمی (یوسف) به تصریح صریح خود او در «لیلی و مجنون» پارسی بوده است، چنان‌که گوید:

۱. نظمی اخمسه هفت پیکر ایشان ۵۵ پادشاه سعید علاء الدین کرپ ارسلان ابیت ۱۰۷-۱۰۸

۲. Iranian plateau. ۳. متنی، ۱۳۷۰-۱۴۵۳

۴. گنجه شهری در شمال غربی جمهوری اکراین چنان و از شهرهای تاریخی قفقاز است. این شهر تاریخی امیلادی از شهرهای ایران بود و پیمان گلستان از خاک ایران جدا شد.

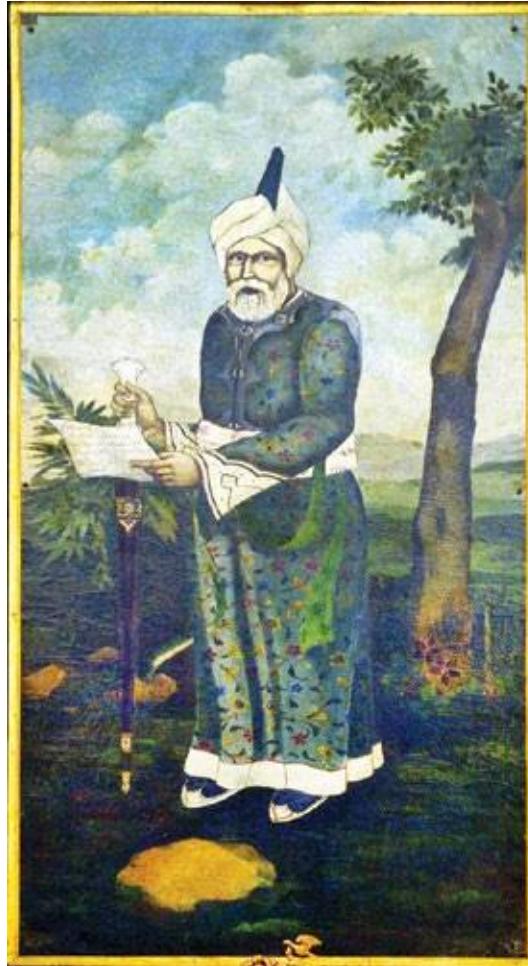
۵. در خط نظمی ارنیه گام / بینی عده‌هزار و یک دام

والیاس که الف بریز لامش / هم با بودونه

است داشمش زاین گونه هارو و بیک حصارم / با صد کمیک

سلیح دارم

گرشیدم به سنت جد / یوسف، بس رزکی مؤبد

نقاشی چهره
نظمی گنجوی

دھقان فصیح پارسی زاد از حمال عرب چنین کنیداد

دھقان به معنی یک ایرانی اصیل و مالک زمین‌های کشاورزی است، چنان‌که فردوسی گوید:

از ایشان هر آن کس کده گان بزند ز تخمو زاد بز رگان بزند

در عین حال، واژه دھقان به معنی «تاریخ نگار» هم به کار رفته است، چنان‌که تعبیر نظمی که دھقان را به صفت «فصیح» متصف می‌کند، به همین معنی اخیر است: پس نظمی که خود را «دھقان فصیح پارسی زاد» معرفی می‌کند، باید هم ایرانی نزدیک و اصیل، هم تاریخ‌دان و سخنور و هم صاحب زمین‌های کشاورزی باشد. نقش دھگانان در حفاظت از فرهنگ و تاریخ ایران در عصر اسلامی قابل تأمل است.

چنین بر می‌آید که خاندان نظمی در گنجه یک خاندان دھگان با آگاهی فرهنگی و تمکن مادی بوده‌اند.

برای اثبات این مطلب که آیا زادبوم نظامی همان شهر گنجه است یا آن‌که در «عراقِ عجم»^۵ متولد و در زمان کودکی با پدر به گنجه رفته، دلیلی در اشعارش نیست، ولی تقریباً تمام تذکره نویسان می‌نگارند که در گنجه متولد شده است، اما عراقِ عجم‌الاصل بودن وی مسلم است. بدین دلیل که در همه جا عراقِ عجم را ستایش و همواره به دیدار بدنان سوی اظهار شوق کرده است.

چنانکه پیش‌تر گفته شد نظمی در گنجه سکونت داشت، این شهر چون در سرحدات دنیای اسلام واقع بود یک مرز محسوب می‌گردید و جهادگران برای دفاع از اسلام و گسترش قلمروی اسلامی از همه جا به سوی این سرزمین می‌آمدند.^۶ عصر نظمی مصادف

۶. نظمی اخمسه‌البلی و مجنون‌بخش^۳، عراقِ عجم (Persian) از نام تاریخی ناحیه‌ای در مرکز ایران است که اصفهان، شهری را که قزوین و قوارش شهرهای عده‌های ناحیه بوده‌اند و سیک عراقی در شعر فارسی منسوب به این ناحیه است. در دوره‌های تاریخی پیش از اسلام ایران مرکزی را ایراکستان می‌گفتند، پرخیز این منطقه را ایراک نام‌گذاری کردند و آن را کوچک‌شده وارد ایران می‌دانستند؛ به معنی ایران کوچک. جغرافی دانان و نویسندهان مسلمان، این کلمه را معرب نموده و براساس قواعد معرفت‌سازی، که راهی ق تبدیل و آن را عراق و غرب ثبت کردند و شهنشاهی منطقه‌ی غرب زاگرس را که منطبق با سرزمین صاف افلاط (عراق) به غیر از کردستان را عراق عرب^۷ نام نهادند.
۷. زرین کوب، ۱۳۷۲.

تابلو بزرگی از نظامی بر دیوار
کاخ ریاست جمهوری هند

آذربایجان، نظامی به عنوان یک سخنپرداز
وظیفه خود می‌دانست به معرفی و پرداختن
به ریشه‌های ایرانی آذربایجان بپردازد؛ او در
اشعارش از واژه آذربایجان که نامی کهن است
بهره‌می‌جوید:

بصدقینگ و دستان را بپیراه بنادز بایگان آورد بنگا^{۱۰}

تا سابقه تاریخی و فرهنگی آذربایجان را به
وضوح نشان دهد، یادربیت دیگری می‌گوید:

بریدی بر آمد چوازدگان ز فرماند ها ذرا آبادگان^{۱۱}

چنین اشاراتی از نظامی به نام‌های کهن
آذربایجان نشان از وسعت اطلاعات وی
در مورد تاریخ و چغراویای سرزمین ایران
می‌باشد، ضمن اینکه آزادگان نامی است که در
شاهنامه فردوسی به ایرانیان داده شده است:

۹. مؤبد،
فضلی نژاد، ۱۳۹۷، ۲۹۵.
۱۰. مؤبد،
فضلی نژاد، ۱۳۹۷، ۲۹۶.
۱۱. نظامی، خمسه اخسرو و
شیرین اگریختن خسرو
از هرگام چوین
نظامی گنجوی، ۱۳۱۶، ۱۱.
۱۲. ۲۴۲.

با حضور سلسله سلجوقیان در ایران بود
هرچند سلجوقیان خود را مدافعان و فرهنگ
ایرانی می‌دانستند اما ایشان ترک‌تبار بودند
که مرزهای ایران را اختیارشان بود؛ مسئولیت
نظامی در بیان هویت سرزمینی بیشتر از
فردوسی بود زیرا همچنان فاتحان عرب تسلط
خویش را بر سرزمین ایران حفظ نموده بودند
و دیگر به آن خاطر که علاوه بر اعراب، ترکان نیز
اکثر نقاط ایران را در اختیار داشتند.^۹

آذربایجان و قفقاز از دو جهت برای نظامی
دارای اهمیت بود، یکی بدان سبب که محل
تولد و زندگی وی بود و دوم آنکه سرحدات
سرزمینی ایران با آسیای صغیر به حساب
می‌آمد و در نتیجه هنگامی که با چنین هجمه
مهاجری و فرهنگی مواجه می‌شد، اسباب
در آرایختگی و کمرنگ شدن هویت سرزمینی
آن دیار می‌گشت.^{۱۰}

در شرایط استیلای سلجوقیان به

مسکونی زمین به هفت اقلیم تقسیم می شد؛ ایران در میانه این هفت اقلیم قرار داشت، از این روی در نظر مردم ساکن ایران مهمترین بخش زمین سرزمین ایشان بود.^{۱۴}

ابوریحان بیرونی هفت اقلیم را این گونه نام می برد: کشور یکم هندوستان، کشور دوم عرب و حبشیان، کشور سوم مصر و شام، کشور چهارم ایرانشهر، کشور پنجم صقلاب^{۱۵} و روم، کشور ششم ترک و یا جوج، کشور هفتم

سیاوشیم، نپیریزادگان از ایران زخم زادگان

منمیزین گیو، زایران بمحنگ

بزم خم گراز آمد، بی درنگ^{۱۶}

جایگاه ایران و هفت اقلیم در باور نظامی گنجوی به باور مردم ایران در روزگاران پارینه، ربع

- فردوسو اشاهنامه داستان بیژن و منیره ایخش^{۱۷} ابیت ۱۷-۱۹.
- تکمیل همایون، ۲۱-۲۲: ۳۷۹
- کلمه‌ی معرب است، این کلمه مأخذ از کلمه یونانی اسکلابنی/ اسکلابوی می باشد؛ اعراب اسلام و هارابه این نام (صقلاب) می خوانند.

سرحد مرزی و آخرین نقطه ایران در روایت
لشکرکشی چینیان در زمان بهرام گور ساسانی
چینی می‌سراید:

لشکری تیغ بر کشیده باعوج تابه جیحون رسیده موحده مسیح^{۱۰}

در بررسی آثار نظامی می‌توان دریافت شرایط زمانی خاص وی و اختلال فرهنگی در ناحیه قفقاز سبب کم رنگ شدن مرزهای فرهنگی ایران گردیده بود و این رسالت ادبی ایران دوست چون نظامی را صد چندان می‌نمود؛ دوران نظامی مصادف است با عدم یکپارچگی ایران و حضور سلجوکیان در اران و آذربایجان و سوی دیگر نفوذ خلافت عباسی بر ایران زمین، نظامی را واداشت تا پس از مدت‌ها از سرودن شاهنامه فردوسی این بار در سبکی جدید به بیان مؤلفه‌های هویت ملی پردازد و در دل آرزوی بازگشت به مرزهای باستانی ایران را پیرواند. همانگونه که پیش‌تر گفته شد آرامگاه نظامی در شهر گنجه قرار دارد؛ پس از گذشت نه قرن از سقوط شاهنشاهی ساسانی هنگامی که شاه اسماعیل صفوی در ۲۲ دسامبر ۱۵۰۱ تاجگذاری نمود و یک فرمانروایی یکپارچه ایرانی برکشور مسلط شد، ولایت گنجه بخشی از خاک سرزمینی ایران بود. شوربختانه پس از شکست ایران از روسیه در دوران سلطنت قاجار و تحمیل قرارداد کلستان به ایران در مورخ ۲۴ اکتبر ۱۸۱۳ ولایت گنجه به همراه بخش‌های بزرگی از سرزمین ایران به روسیه تزاری واگذار شد، با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی کشور جمهوری آذربایجان در ۳۰ اوت ۱۹۹۱ اعلام استقلال کرد و امروز شهربنگجه و آرامگاه نظامی در جغرافیای سیاسی آن کشور است.

چین و ماقچین.^{۱۱} نظامی با قراردادن ایران در دل هفت اقلیم مابین ایران و دیگر نقاط عالم تمایز قائل می‌گردد؛ مهمترین و زیباترین ابیات نظامی در مورد ایران در هفت پیکر به کار رفته است، در این ابیات تمام جهان را بسان جسمی می‌داند و ایران را دل [قلب] آن می‌خواند و برای این گفته خود دلیل می‌آورد که مسلمان‌بهترین جای گیگی آن‌جاست که بهترین جهانیان آن‌جا مسکن دارند. در شعر نظامی رود جیحون و کوه البرز جایگاهی مرتفع دارند زیرا این دو مکان بخشی از هویت سرزمینی ایران به شمار می‌آیند بویژه آن که بسیاری از تحولات تاریخی و حماسی ایران در ارتباط با این دو جایگاه بوده است؛ آرش کمانگیر در اسطوره‌های ایرانی برای مشخص کردن مرز ایران و توران به فراز البرز کوه رفت و در آنجا تیری به سوی رود جیحون انداخت.^{۱۲} این دو مکان در درازانای تاریخ دو نماد هویت سرزمینی ایران به شمار می‌آید. البرز کوه از نظر نظامی علاوه بر آنکه نشان‌دهنده صلابت و شکوه است، عبادتگاهی است که شاهان اساطیری ایران پس از مدت فرمانروایی روزگار پایانی عمر خود را در آنجا به عبادت می‌پرداختند:

از این روی کیخسرو و کیقباد

بپیری به شاهی نکردندیاد

جهان بر گرگشا بگذاشتند

رمه کوه البرز بردند

رود جیحون [آمودریا] رودی است که در طول تاریخ سرحد سرزمین باستانی ایران بوده و مرز ایران و توران را تشکیل می‌داده^{۱۳} بنابراین جایگاه جیحون به عنوان مرز ایران در دوران باستان دارای اهمیت فراوان بوده است؛ نظامی با اشاره به رود جیحون به عنوان

۱۶. بیرونی، ۱۳۶۲: ۱۹۶.
۱۷. دوستخواه، ۱۳۸۵: ۳۳۱.
۱۸. نظامی گنجوی، ۱۳۱۶: ۲۳۱.
۱۹. نوبان، ۱۳۷۶: ۲۷۵.
۲۰. نظامی گنجوی، ۱۳۱۶: ۳۴۰.

منابع:

۱. ابو ریحان، بیرونی. (۱۳۶۲) *التفہیم لآوائل صناعة التّنحیم*. تهران. انتشارات بابک.
۲. تکمیل همایون، ناصر. (۱۳۷۹) *گستره فرهنگی و مرزهای تاریخی ایران زمین*. تهران. دفتر پژوهش‌های فرهنگی.
۳. دوستخواه، جلیل. (۱۳۸۵) *اوستاکهنه ترین سروده‌های ایرانی*. تهران. انتشارات همراه.
۴. زرین‌کوب، عبدالحسین. (۱۳۷۲) *پیرکنجه در جستجوی ناکجا آباد*. تهران. انتشارات سخن.
۵. متینی، جلال. (۱۳۷۰) *حکیم نظامی شاعری اندیشه‌ور مجله ایران شناسی*. سال سوم، شماره ۳. پاییز.
۶. مؤدب، ساسان؛ فصلی‌نژاد، احمد. (۱۳۹۷) *سرزمین ایران در اندیشه و آثار نظامی گنجوی*. مجله مطالعات ایرانی. سال ۱۷. شماره ۳۴.
۷. نظامی گنجوی، الیاس بن یوسف. (۱۳۱۶) *شرف‌نامه*. یادگار وارمغان و حبید دست‌گردی. تهران. مطبعه ارمغان.
۸. نوبان، م. (۱۳۷۶) *نام مکان‌های جغرافیایی در بستر زمان*. تهران. انتشارات ماه.

آغازگر تمدن شهرنشینی

شهرساخته یکی از بزرگ‌ترین تمدن‌های جهان و آغاز تاریخی در جنوب شرق ایران

شهرساخته نام سلسله تپه‌هایی به هم پیوسته است که در ۵۶ کیلومتری زابل واقع شده و علی‌رغم ظاهر خاکی و بی‌آبیش آن تصویرگر نبوغ ایرانیان بیشین است که می‌توان از تاریخی‌ترین آنها ریشه‌های شکل‌گیری تمدن شهرنشینی بشناسد.

یک سرهنگ انگلیسی به نام ج. ا. بیت بود که در سال ۱۸۸۰ از این مکان بازدید و در کتاب خود به نام سفرنامه خراسان و سیستان شرح بازدید خود را نگاشته است.

بعد از پیروزی انقلاب اسلامی فعالیت‌های باستان‌شناسی گروه ایتالیایی متوقف شد و گروه باستان‌شناسان سازمان میراث فرهنگی به سرپرستی سید منصور سید‌سجادی کاوش‌های باستان‌شناسی در این محوطه را از سرگرفتند.

این شهر در حدود سال‌های ۳۲۰ ق.م. پیش از میلاد پایه‌گذاری شده و تا پایان استقرار در این شهر باستانی تاکنون چهار دوره اصلی شناسایی شده است.

این محوطه مهم دوران آغاز تاریخ دارای بخش‌هایی با کارکردهای متنوع است که نشان‌دهنده گسترش برنامه‌ریزی شده این شهر باستانی در هزاره سوم پیش از میلاد

یکی از بزرگ‌ترین استقرارهای آغاز تاریخی در جنوب شرق ایران شهر ساخته است. این محوطه در دلتای آبرفتی جنوب سیستان بروی یک تختگاه پلیوستوسن بنام رامرود واقع شده و امروزه بیانی خشک و خشن آن را در برگرفته است اما در گذشته دشتی حاصلخیز پیرامون این استقرار وجود داشته که به وسیله رامرود (یکی از بسترهای خشکیده هیرمند) آبیاری می‌شده است. این محوطه باستانی در جنوب غرب شهر زابل و در حدود ۵۵ کیلومتری آن در کنار جاده زابل-زاهدان واقع شده است. این تپه باستانی دارای حدود ۱۹۰ متر ارتفاع از سطح زمین‌های اطراف است.

نخستین کسی که در نوشهای خود از وجود یک شهر باستانی به نام شهر ساخته خبر داد

شهرساخته

زهرا شیرازی

سرپرست پایگاه
میراث جهانی شهر
ساخته

مواد به دست
آمده از داخل
گورهای حفاری
شده توسط
باستان‌شناسان
نشان می‌دهد
گورستان شهر
ساخته مخزن
سرشاری از
اطلاعات و
داده‌های
گوناگونی است
که برای بازسازی

تاریخ و تمدن
این شهر و در
نتیجه فلات
ایران مهم و
مفید به شمار
می‌روند.

تصاویری از
شهر سوخته زابل

مساحت داشته باشد. کاخ سوخته دارای ۲۵ اتاق و فضاهه اندازه و شکل های مختلف است و در قسمت شرقی آن یک مصتبه خشته وجود دارد. علت نام گذاری و متروک شدن آن به خاطر آتش سوزی مهیبی است که در حدود ۳۸۰۰ سال پیش در آنجا به وقوع پیوسته و آن را از بین برده است. اگرچه آثاری از هر چهار دوره استقرار در این بنا دیده می شود اما اغلب آنچه امروزه و در سطح تپه دیده می شود، باقیمانده مربوط به دوره چهارم استقرار در شهر سوخته یعنی ۲۲۰۰ تا ۱۸۰۰ پیش از میلاد است.

قدیمی ترین آثار معماری موجود در این بخش شهر متعلق به حدود ۵۰۰۰ سال پیش است اما مهم ترین ساختمان های آن متعلق به ۴۸۰۰ تا حدود ۴۵۰۰ سال پیش است. آثار معماری به دست آمده از این بخش نشان دهنده وجود نوعی نظم و ترتیب در تقسیم بندی ساختمان ها و واحد های مسکونی است که توسط خیابان ها و کوچه هایی از یک دیگر جدا می شوند. مصالح ساختمانی این بناهای عبارتند از چینه، خشت، چوب و حصیر. هر واحد ساختمانی شش تا ده اتاق داشته که دارای در، درگاه، پلکان، کف، سقف، اجاق و در برخی موارد آخر جانوران بوده اند.

این بخش که در قسمت مرکزی قرار دارد از منطقه مسکونی شرقی با دره کوچکی مجزا می گردد و مساحت آن با افزودن بخش غربی

است. بر پایه کاوش های باستان شناسی بخش های مختلف محوطه عبارتند از: بخش های جنوبی، منطقه مسکونی شرقی، بخش های مرکزی، منطقه بناهای یادمانی، منطقه صنعتی و گورستان. کاخ سوخته دارای ۲۵ اتاق و فضاهه اندازه و شکل های مختلف است. علت نام گذاری و متروک شدن آن به خاطر آتش سوزی مهیبی است که در حدود ۳۸۰۰ سال پیش در آنجا به وقوع پیوسته و آن را از بین برده است.

بخش جنوبی به محوریت بنای بزرگ سوخته
این بنا در بخش شرقی شهر سوخته و در جنوب محله مسکونی شرقی شهر بنا شده و در حال حاضر از نقطه نظر آثار معماری حجمی خود بزرگ ترین بنای موجود در این شهر به شمار می رود. مساحت کنونی آن به ۵۶۰ متر مربع می رسد اما وضعیت امروزی آن نشان می دهد که می توانسته حدود ۸۰۰ متر مربع

اتاق ها و
فضاهه ای این
بنای بزرگ به دو
گروه فضاهه ای
سرباز یا حیاط
و فضاهه ای
سریسته یا
اتاق ها تقسیم
می شوند. در
نتیجه ادامه
کاوش ها در
سال های
بعد از ۱۳۸۰
تعداد بیشتری
از فضاهه ای
اتاق های این
ساختمان عظیم
از زیر خاک
بیرون آورده
شد. تاکنون
دیوارهای
خارجی این بنا
محدوده اصلی
آن پیدا نشده
است.

هزاره سوم پیش از میلاد، این قسمت از شهر برای ایجاد کارگاه‌های کوچک صنعتی مورد استفاده قرار می‌گرفته است. شهر سوخته یکی از مراکز صنعتی-تجاری جهان باستان بوده است. شاید مهم‌ترین ماده وارداتی به این شهر سنگ لاجورد بوده که از کوه‌های بدخشان در افغانستان به صورت کلوخه و خام به اینجا وارد می‌شده و پس از انجام کارهای اولیه و کوچک کردن و آماده کردن این سنگ‌ها برای کار اصلی (بلوک‌های کوچک مکعب مستطیل، توبی شکل، مهرسازی و ساختن سایر اشیاء تزئینی) این اشیا و مواد به بازارهای بین‌النهرین و سواحل و کرانه‌های جنوبی خلیج فارس صادر می‌شده است.

مهم‌ترین ماده وارداتی به این شهر سنگ لاجورد بوده که از کوه‌های بدخشان در افغانستان به صورت کلوخه و خام به اینجا وارد می‌شده است.

کاخ سوخته بالغ بر ۲۰ هکتار می‌باشد. این بخش از استقرار طی نیمه نخست هزاره سوم قبل از میلاد توسعه یافته و ظاهراً از فاز ۴ تا فاز ۷ فعالیت‌های انسانی در آن جریان داشته است. بررسی‌های باستان‌شناسی و همچنین عکس‌های هوایی مجموعه ساختمانی بزرگی را در حدود ۳۰۰ متری منطقه مسکونی شرقی نمایان ساخته است. این بنا اداری دیوارهای قطوری می‌باشد که یک محوطه ۵۰۰۰ متر مربعی را حاطه نموده است. تأسیسات درونی این بنا شامل اتاق‌های مسکونی و احتمالاً یک حیاط مرکزی می‌باشد. بنای‌های سرپا زی در قسمت شمال غربی شهر واقع شده است. کاوش‌های اولیه در این بخش منجر به کشف بنای عظیمی با حدود ۶۰۰۰ متر مربعی و فضای مفید گردید. اتاق‌ها و فضاهای این بنای بزرگ به دو گروه فضاهای سرپا زی یا حیاط و فضاهای سرپسته یا اتاق‌ها تقسیم می‌شوند. در نتیجه ادامه کاوش‌ها در سال‌های بعد از ۱۳۸۰ تعداد بیشتری از فضاهای اتاق‌های این ساختمان عظیم از زیر خاک بیرون آورده شد. تاکنون دیوارهای خارجی این بنا و محدوده اصلی آن پیدا نشده است.

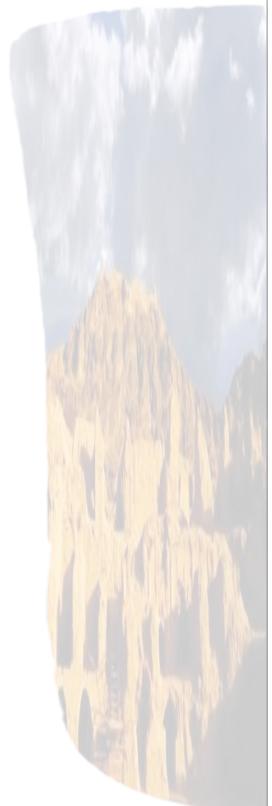
شهر سوخته یکی از مراکز صنعتی-تجاری جهان باستان بوده است. منطقه صنعتی در غرب شهر قرار گرفته است. به دلیل تقسیم کار و تخصصی شدن آن در طی

به دست آمده از این گورها باستان‌شناسان را در رسیدن به نتایج علمی در رشته‌های مختلف راهنمایی می‌کنند. این مواد نه تنها از نظر مادی مهم هستند بلکه اطلاعات بسیاری را از نظر فرهنگی و اجتماعی نیز بدست می‌دهند. بقایای موجود در قبور، باستان‌شناسان را در فهمیدن علل و چرائی مرگ‌ومیرهای دسته‌جمعی، سن، تغذیه، نوع بیمار، نژاد و خطوط احتمالی مهاجرت‌ها کمک می‌کنند. از آن گذشته همین بقایا به روشن کردن وضعیت و مرتبه اجتماعی مردم و مشاغل آنان و همچنین آئین‌های رایج و باورهای مردم در آن جامعه کمک فراوان می‌نمایند و نشان از وجود یک جامعه پیشرفته و سازمان داده شده‌می‌باشند.

مذکور در بخش جنوب و جنوب غربی این محوطه باستانی قرار دارد و مساحت آن برابر ۲۵-۴۰ هکتار است. بر مبنای تمرکز و تراکم قبور در این گورستان میانگین ۱۳ گور در هر ۱۰۰ متر مربع تخمین زده است. هیئت باستان‌شناسی ایتالیا منطقه‌ای به وسعت ۳۰۰۰ متر مربع از گورستان را کاوش نموده که نتیجه آن کشف ۲۳ گور بوده است. همچنین هیئت سازمان میراث فرهنگی به سرپرستی سید منصور سید سجادی قبرستان شهر سوخته را مورد کاوش قرارداده که تاکنون ۲۵۰۰ متر مربع آن کاوش شده و ۴۵۰ تدفین نیز کشف گردیده است. بررسی‌های انجام شده نشان داده‌اند که اینجا یکی از وسیع‌ترین گورستان‌های دوران آغاز تاریخ بوده است. این گورستان حدود ۲۰۰۰۰ تا ۳۷۵۰ قبر را در برگرفته است و با این وسعت و تعداد نظر می‌رسد گورستانی با این وسعت و تعداد قبر برای یک دوره ۱۲۰۰-۱۰۰۰ ساله زندگانی در شهر سوخته کافی نبوده است.

مواد به دست آمده از داخل گورهای حفاری شده توسط باستان‌شناسان نشان می‌دهد گورستان شهر سوخته مخزن سرشاری از اطلاعات و داده‌های گوناگونی است که برای بازسازی تاریخ و تمدن این شهر و در نتیجه فلات ایران مهم و مفید به شمار می‌روند. آثار

کاخ سوخته
دارای ۳۵ اتاق
و فضایه اندازه
و شکل‌های
مختلف است.
علت نام‌گذاری
و متروک شدن
آن به خاطر
آن‌ش‌سوزی
مهیبی است که
در حدود ۳۸۰۰
سال پیش در
آنجا به وقوع
پیوسته و آن را از
بین برده است.

ایران بزرگ فرهنگی

نوروز عامل مهمی برای همگرایی فرهنگی، صلح و دوستی

در تمام کشورهای حوزه نوروز بیشتر و کمتر و با انداخته تغییر و دگرگونی مناسکی تاریخی پیرامون نوروز اجرا شده و می‌شود. به راستی که نوروز خود فرهنگ است و تاریخ است و جشن همگرایی و صلح است...

که از ایران سخن می‌گوییم باید به سه مفهوم نظر داشته باشیم: نخست ایران سیاسی که همان‌ایران امروز است با مرزهای رسمی آن. نه کم می‌شود و نه زیاد. دیگری ایران جغرافیایی است که شامل فلات ایران و سرزمین‌های هم‌جوار و در پیوند با آن می‌شود و اما مهم‌ترین ایران، ایران بزرگ فرهنگی است.

ایران فرهنگی مرز نمی‌شناشد/ از سین‌کیانگ تا دهلی می‌تواند عرصه ایران فرهنگی باشد.

مرزهای ایران فرهنگی بسی‌گستره‌تر از ایران سیاسی و جغرافیایی است. فرهنگ ایرانی و آیین‌های منتنسب به آن چون نوروز و نیز زبان دیرپای فارسی در ایران فرهنگی روشن و زنده است. ایران فرهنگی مرز نمی‌شناشد. جهان ایرانی را پیش چشم دارد و برادران و خواهاران ایرانی تبار یا غیر ایرانی تبار خویش را در این سایه سار همراه می‌بیند. از قوئیه تالاهور و از

نوروز جشن بزرگ تاریخی جهان ایرانی و ایرانی تباران، که در ادبیات پارسی، گاه به نام «جشن فروردین» خوانده می‌شود:

**جشن فرخند فروردین است
روز بازارگل و سرین است**

همان روز نوبی است که بیرونی در التهیم گفته: «نخستین روز است از فروردین ماه، و از این جهت روز نونام کردند، زیرا که پیشانی سال نواست».

این جشن تاریخی و اساطیری باریشه‌های کهن و زیبایش در درازانه تاریخ میان ایرانیان همچو خاطره‌ای گران‌سنگ و باوری ارزشمند سینه به سینه از راه فرهنگ و سنت‌ها حفظ و گرامی داشته شده است.

جشنی که در میان جشن‌های دوازده‌گانه ایرانیان بیش از دیگر آیین‌های استایش می‌شد و در برپایی آن کوشابودند. بی‌تردید هنگامی

کردها هر کجا که هستند پیوندی با جهان ایرانی و فرهنگ نوروز دارند، مردمان شریف افغانستان و تاجیکستان، اهالی قفقاز، بسیاری از مردم کشورهای همسایه و تاہندوستان... نوروز را کم و بیش با همان مراسمی که در ایران معمول است، جشن می‌گرftenه اندومی‌گیرند.

از جشن نوروز در تاریخ که بخواهیم گذرا عبور کنیم و سخن از روزگار باستان و بیش از اسلام که نوروز خود زاییده آن فرهنگ است را عجالتاً کنار بگذاریم، می‌توانیم به روزگار اسلامی نظر کنیم و ریشه‌های گرامی داشت نوروز را تا سده‌های نخست هجری در ایران و ممالکی که اکنون دیگر کشوری مستقل هستند عقب‌ببریم.

از برپایی جشن‌های ایرانی در دربار غزنی و گزارش‌های ابوالفضل بیهقی بگوییم. از برگزاری مداوم نوروز در شبهه قاره هند و در عهد تیموریان هند نیز گذرا عبور کنیم و تنها اشارتی کافی است که با مطالعه منابع آن دوران

قفقاز تا خلیج فارس و از سین‌کیانگ تا دهلي می‌تواند عرصه ایران فرهنگی باشد.

نوروز پس از زبان فارسی رمز اصلی زنده بودن ایران فرهنگی است. نوروز است و چهارشنبه‌سوری و قاشق‌زنی و هفت‌سین و خارسوزی و حاجی‌فیروز و بازی‌های آن... این پیر فرتوت که به قول دکتر خانلری سالی یک‌بار جامه‌جوانی می‌پوشد تابه شکرانه آنکه روزگاری چنین دراز به سر برده و با دمسردي زمانه‌تاب آورده، شادی‌کندو شادی رابه‌ارمغان آورد، تنها در ایران سیاسی امروز ما گرامی داشته‌نمی‌شود.

همه‌مردمانی که در حوزه فرهنگ نوروزی یا به اصطلاح «جهان ایرانی» زنگی می‌کنند، نوروز رادر آغاز به جشن می‌نشینند.

نوروز که به جمشید، پادشاه اساطیری نسبت داده شده به گفته دکتر محمد امین ریاحی «از هند تا البکان و از سمرقند تا بخارا و کوه‌های قفقاز تا کرانه‌های جنوبی خلیج فارس با آداب و رسوم مشابهی جشن گرفته‌می‌شود.»

ایران فرهنگی
مرز نمی‌شناسد.

جهان ایرانی
را پیش چشم
دارد و برادران
و خواهه‌ران
ایرانی تبار یا
غیرایرانی تبار

خویش رادر
این سایه‌سار
همراه می‌بیند.

از قونیه تا لاهور
و از قفقاز تا
خلیج فارس و
از سین‌کیانگ تا
دهلي می‌تواند
عرصه ایران
فرهنگی باشد.

هند، ترکیه، جمهوری آذربایجان و قفقاز، سوریه، گرجستان، افغانستان و پاکستان، روسیه، آلبانی و... نیز ردیا دارد. در تمام این «نوروزستان» آیین و مناسک نوروز با اشتراکات بسیار به چشم می خورد و تداوم یافته است.

علی بلوباشی در مقاله «مفاهیم نمادی- آئینی رفتارهای فرهنگی نوروز» اشاره دارد که «همه مردم سرزمین هایی که در حوزه فرهنگ نوروزی یا به اصطلاح «جهان ایرانی» زندگی می کنند، کنیش های فرهنگی- آئینی نوروز را در سه مرحله زمانی مشخص بربا می دارند: این سه مرحله به ترتیب دوره «جدایی» یا «گسیستان»، دوره «جداگزینی» یا «گذار» و سرانجام مرحله «پیوستگی» یا «همبستگی» است.» او می افزاید: «در نخستین مرحله، مردم با سال کهنه وداع کرده و به استقبال از آمدن سال نومی روند... همراه با باترانه خوانی و دست افسانی و بازی و نمایش های آتش بازی...»

دومین مرحله یا دوره جداگزینی، دوره ۱۲ روزه آغاز سال نوروز را در فروردین است که از زمان تحويل سال آغاز می شود. در این مرحله که دوره انتقالی یادوره آستانه میان سال کهنه و سال نو است، مردم کار و فعالیت در محیط بیرون از خانه را تعطیل می کنند و اوقات آنان بیشتر در خانه و جمع خانواده و دیدار با خویشان و آشنا یان می گذرد. گستردن خوان نوروزی یا سفره هفت سین، آب بازی و آب پاشی به یکدیگر، رفتن به خانه های خویشاوندان و بستگان و دید و بازدید یکدیگر، داد و گرفتن نوروزانه یا عیدی، و بازی های نمایشی میدانی مانند کشتی پهلوانی، جنگ ورز، اسب دوانی و بازی های دیگر مانند تخم مرغ بازی، از چشمگیرترین کنیش های آئینی این دوره انتقالی هستند...

سرانجام مرحله پایانی مناسک گذار و روز پایان دادن به دوره آستانه ای دوازده روزه و آمادگی برای باز پیوستن به مردم در جامعه و شروع فعالیت های اجتماعی می رسد. مرحله پایانی آئین های نوروزی در روز سیزده نوروز، یا «سیزده به در» با مناسک نمادین خاص در بیرون از خانه و در دشت و صحراء تحقق می یابد...» (همان)

حقیقتی شیرین و گویا به مامی آموزده در

همچون بابر نامه و... متوجه خواهیم شد که نوروز را چگونه با تشریفاتی مفصل برگزار می کردند.

هرچه به پیش آمدیم نوروز نیز کوتاه نیامد. روزگار صفوی و افشار و زند و قاجار و... همه روزگاری بودند که نوروز در میان «حوزه تمدنی - فرهنگی نوروز» ستایش شده و یه عنوان سال نوم بد اتحول بود.

سید جواد طباطبایی در مقاله ای اشاره دارد که: «جشن فرآگیر نوروز، که دامنه آن از ترکیه تا آسیای مرکزی و مزه های خاوری مغولستان گسترده است و تأثیر موسیقی ملی ایران و نام دستگاه ها و گوشش های آن که همه ایرانی و فارسی است، تأثیر و حضور عرفان ایرانی و زبان آن کماییش در همه کشورهای قلمرو سرزمینی ایران بزرگ فرهنگی نمونه هایی از تداوم تاریخی و فرهنگی ایران از کهن ترین روزگاران تا کنون است»

امروزه روز جغرافیای جشن نوروز افزون بر ایران که متولی است، در عراق،

**گستردن خوان
نوروزی یا سفره
هفت سین،
آب بازی و
آب پاشی به
یکدیگر، رفتن
به خانه های
خویشاوندان
و بستگان و
دید و بازدید
یکدیگر، دادن و
گرفتن نوروزانه
یا عیدی، و
بازی های
نمایشی میدانی
مانند کشتی
پهلوانی، جنگ
ورزا، اسب دوانی
و بازی های
دیگر مانند
تخم مرغ بازی،
از چشمگیرترین
کنیش های آئینی
این دوره انتقالی
هستند.**

امروزه روز؛
جغرافیای جشن
نوروز افزون بر
ایران که متولی
است، در عراق،
هند، ترکیه،
آذربایجان و
قفقاز، سوریه،
گرجستان،
افغانستان،
پاکستان،
روسیه، آلبانی
و... نیز ردپا دارد.
در تمام این
«نوروزستان»
آینین و مناسک
نوروز با
اشتراکات
بسیار به چشم
می خورد و
تداوم یافته
است.

چند صفحه پیش رواخبار و مراسم و مناسباتی دیپلماتیک است که نمایندگی های مقیم تهران طی ۳ ماه آخر سال ۱۴۰۱ برگزار کردند.

رویدادستان

- تهرانگردی بانوان دیپلمات
- مراسم درختکاری بانوان
- مراسم روز ملی ژاپن
- اکو میزبان آیین نوروز کهن
- جشن دیپلماتیک نوروزی

تهرانگردی بانوان دیپلمات

دیپلمات‌ها و خانواده‌هایشان میهمان
دیدنی‌های غرب تهران

دیپلمات‌های مقیم تهران و خانواده‌های آنها با محوریت کشورهای آسیایی در برنامه‌ای گردشی-تفریحی که به همت انجمن دیپلمات‌بانوان وزارت امور خارجه و مجمع شهرداران آسیایی برگزار شد، شرکت کردند.

شنبه ۱۷ ادی ۱۴۰۱

انجمن بانوان دیپلمات‌تور تهران‌گردی با حضور دیپلمات‌های مقیم جمهوری اسلامی ایران و خانواده‌های آنها برگزار کرد. در این تور گردشگری که با استقبال گرم خانواده‌های سفرای مقیم تهران مواجه شد، نمایندگانی از کشورهای چین، قزاقستان، کره جنوبی پاکستان، برونئی، دارالسلام و کوبا حضور داشتند و بخش‌های مختلفی از منطقه ۲۲ تهران به عنوان قطب‌گردشگری پایتخت از جمله باعث گیاه‌شناسی و دریاچه چیتگر مورد بازدید قرار گرفت.

شایان ذکر است: باعث گیاه‌شناسی ملی ایران (باغ گیاه‌شناسی تهران) محیطی آرامش بخش و زیبای را فراهم آورده که بازدیدکنندگان از آن می‌توانند ضمن گشت و گذار و تفریح با انواع گل‌ها و گیاهان ایران و جهان آشنا شوند. این باعث بزرگترین باعث گیاه‌شناسی خاورمیانه و یکی از باعث برتر دنیا محسوب می‌شود که در مراتع پارک چیتگر در غرب تهران احداث شده است.

همچنین دریاچه چیتگر یاد ریاچه «شهدای خلیج فارس»، بزرگ‌ترین دریاچه مصنوعی ایران است که محلی مطلوب برای دوچرخه‌سواری، پیاده‌روی، تفریح‌های سرگرم‌کننده و گردش‌های شباهه به شمار می‌رود، ناگفته نهاند تفریح و گردش در این دریاچه در هر چهار فصل سال امکان پذیر است.

**مراسم هفتاد و پنجمین
سالگرد استقلال جمهوری
سوسیالیستی سریلانکا
در تهران برگزار شد**

مراسم هفتاد و پنجمین سالگرد استقلال جمهوری سوسیالیستی سریلانکا روز شنبه ۱۵ بهمن ماه برابر با ۴ فوریه ۲۰۲۳ در محل سفارت این کشور به میزبانی «گونیا مالیماگه ویپولاتیجا ویشووانات آپونسو» سفیر سریلانکا و با حضور نمایندگان و سفرای برخی کشورهای برگزار شد. گفتنی است در این مراسم «سیدرسول موسوی» مدیر کل جنوب آسیا از وزارت امور خارجه و همچنین «علیرضا یاوری» معاون بین الملل اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران حضور داشتند.

**مراسم روز ملی جشن تولد
امپراطور ژاپن در تهران
برگزار شد**

مراسم روز ملی (جشن تولد امپراطور) ژاپن روز پنجشنبه ۴ اسفند ۱۴۰۱ برابر ۲۳ فوریه ۲۰۲۳ به میزبانی «ایکاوا کازو توشی» سفیر ژاپن در محل اقامتگاه وی در تهران برگزار شد. در این مراسم سفیر ژاپن با اشاره به رابطه تاریخی ایران و ژاپن گفت: دو کشور در زمینه های مختلف از جمله موسیقی دارای اشتراکاتی هستند. از دیگر برنامه های این مراسم پخش موسیقی های محبوب ایرانی - ژاپنی، معرفی یک گروه موسیقی زنانه به سرپرستی خانم «می جی»، معرفی و آشنایی با فرهنگ ژاپنی، طبخ غذاهای سنتی و اصیل ژاپن، معرفی و ارائه «کیمونو» به عنوان لباس سنتی ژاپن و آشنایی با صنایع دستی این کشور از جمله برنامه های این مراسم به شمار می رفت.

انجمن دیپلماتیک بانوان میزبان مراسم درختکاری

انجمن دیپلماتیک بانوان وزارت امور خارجه میزبان مراسم درختکاری همسران سفرای مقیم تهران بود.

مراسم روز درختکاری به همت «انجمن دیپلماتیک بانوان» وزارت امور خارجه و مجمع شهرداران آسیایی روز ۱۵ اسفند (روز درختکاری) ۱۴۰۱ برابر با ۲۴ مارس ۲۰۲۳ و با حضور خانم امیرعبداللهیان همسر وزیر امور خارجه و همچنین جمعی از همسران سفرای کشورهای مقیم پایتخت از جمله جمهوری ارمنستان، برونئی، دارالسلام، جمهوری کوبا، جمهوری عربی سوریه، جمهوری خلق چین، پادشاهی تایلند، جمهوری دموکراتیک خلق الجزایر، جمهوری قرقاستان، ایالات متحده مکزیک، جمهوری زیمبابوه، جمهوری ارگوئه، جمهوری آفریقای جنوبی، فیلیپین، جمهوری اسلامی پاکستان و... و همچنین نمایندگان سازمان فرهنگی اکو، برنامه عمران ملل متحد و نمایندگی هیأت یاری رسانی ملل متحد در افغانستان (یومان)

در بروستان جوانمردان تهران برگزار شد.

حاضرین در این برنامه با شعار «حفظ زمین برای نسل‌های آتی» هرکدام یک نهال مثمر به نام خود کاشتند تا به صورت نمادین نقشی در بهبود کیفیت هوای پایتخت ایران داشته باشند.

وزرای نیرو و انرژی ایران و پاکستان بر گسترش مناسبات دوکشور تاکید کردند

وزرای نیرو و انرژی ایران و پاکستان در مراسم روز ملی جمهوری پاکستان ضمن تاکید بر گسترش مناسبات دوکشور از عزم کشورهای خود در راستای انعقاد موافقتنامه‌های جدید خبر دادند.

مراسم روز ملی جمهوری اسلامی پاکستان روز شنبه ۲۰ اسفند ۱۴۰۱ برابر با ۱۱ مارس ۲۰۲۳ به میزبانی «رحیم حیات قریشی» سفیر پاکستان در هتل استقلال تهران برگزار شد. در آغاز مراسم «رحیم حیات قریشی» سفیر پاکستان در ایران ضمن مقدمه به حضار با اشاره به ظرفیت عظیم همسایگی ایران و پاکستان تصریح کرد: در این مسیر هیچ محدودیتی برای رشد همکاری‌های دوکشور قابل توصیف نیست.

وی تسهیل ترددات مرزی صورت گرفته بین دوکشور آغاز بازدید سالانه ۸۰۰ هزار زائر پاکستانی را زنشانه‌های تحکیم روابط دوکشور دانست.

در ادامه این مراسم «علی اکبر محراجیان» وزیر نیروی جمهوری اسلامی ایران ضمن تبریک روز ملی پاکستان بالشاره به روابط عمیق و گستردگی دوکشور تاکید کرد: ایران و پاکستان گام‌های عملی برای پیوست مناسبات دو جانبه برداشته اند که از جمله آن می‌توان به افزایش گذرگاه‌های تردد مرزی بین ایران و پاکستان به سه گذرگاه اشاره کرد. وی همچنین با اشاره به گسترش رو به رشد روابط تجاری دوکشور یادآور شد میزان مبادلات تجاری بین این دوکشور همسایه در سال‌های اخیر از ۲ میلیارد دلار بالاتر رفته است.

«خرم دستگیرخان»، وزیر انرژی پاکستان نیز در سخنانی بالشاره به بازدید خود از تأسیسات نیروگاه تولید برق در ایران خاطرنشان کرد: از فناوری به روز و تسلط کامل بر چرخه تولید در این تأسیسات تحت تأثیر قرار گرفت و امیدوارم در این سفر نیز همچون سفر سال گذشته قراردادهایی در حوزه برق و انرژی با همتای ایرانی خود به امضا بررسانم.

شایان نکر است در مراسم روز ملی جمهوری اسلامی پاکستان «علی اکبر محراجیان» وزیر نیرو، «احمد امیرآبادی فراهانی» نماینده مجلس شورای اسلامی از جمله میهمانان ویژه بودند، همچنین «سیدرسول موسوی» مدیر کل جنوب آسیا به نمایندگی از وزارت امور خارجه در این مراسم حضور داشت.

گفتنی است: روز ملی جمهوری پاکستان بر اساس تقویم ۲۳ مارس است که به دلیل همزمانی با تعطیلات نوروز در ایران این مراسم در تاریخ ۱۱ مارس برگزار شد.

« مؤسسه فرهنگی اکو » میزبان آیین نوروز کهن

آیین گرامیداشت نوروز باستانی ۱۴۰۲ با همکاری دبیرخانه سازمان همکاری اقتصادی (اکو) و موسسه فرهنگی اکو با حضور سفرای برخی کشورها در محل این مؤسسه برگزار شد.

آیین گرامیداشت نوروز؛ میراث مشترک فرهنگی کشورهای عضو اکو، روز ۲۲ اسفند ۱۴۰۱ ابرابر با ۱۳ امارات ۲۰۲۳ در مرکز موسسه فرهنگی اکو در تهران برگزار شد.

در این مراسم « مراد جان بوری بایف » رئیس مؤسسه فرهنگی اکو پیکی از کارکردهای عمدۀ آیین کهن و پر رمز و راز نوروز را ایجاد همبستگی در سطوح مختلف جوامع دانست و تصریح کرد: این میراث ماندگار، شامل آداب و رسوم و آیین‌هایی است که از عهد واپسین تاریخ تا به امروز، در دل جوامع همچنان تداوم یافته و بخشی جدایی‌ناپذیر از هویت و فرهنگ ملی کشورها شده است.

گفتنی است: « علیرضا دلخوش » معاون همکاری‌های فرهنگی و سمن‌های مرکز دیپلماسی عمومی به نمایندگی از وزارت امور خارجه، دبیرکل سازمان همکاری اقتصادی (اکو)، سفرای جمهوری تاجیکستان و قزاقستان در تهران، معاون توسعه همکاری‌های علمی، فرهنگی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و جمعی از فرهیختگان افغانستانی در این مراسم به ایراد سخنرانی پرداختند.

**برگزاری جشن دیپلماتیک
نوروزی با حضور وزیر
امور خارجه و سفرای
مقیم تهران**

مراسم «جشن دیپلماتیک نوروز» با حضور «دکتر حسین امیرعبداللهیان» وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران برگزار شد.

مراسم «جشن دیپلماتیک نوروز» ۱۴۰۲ در آستانه فصل بهار با حضور «دکتر حسین امیرعبداللهیان» وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، همسر ایشان، برخی معاونین وزارت امور خارجه و جمعی از سفرای کشورهای حوزه نوروز مقیم تهران و سفرای سایر کشورهای جمیع این حوزه برابر با ۱۷ مارس ۲۰۲۳ در تالار آیگینه وزارت امور خارجه در تهران برگزار شد.

در این مراسم برنامه هایی چون شاهنامه خوانی، معرفی و اجرای ورزش اصیل ایرانی، زورخانه ای و اجرای سرودهای محلی و معرفی آداب رسوم مربوط به نوروز برگزار شد، تامد عوین با فرهنگ اصیل ایرانی و آداب و رسوم مربوط به نوروز بیشتر آشنا شوند و به استقبال بهار و نوروز بروند. گفتنی است در حاشیه این مراسم نمایشگاهی از کسب و کارهای کوچک بیشتر با رویکرد صنایع دستی نیز برپا گردید و وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و سفرای حاضر در مراسم قرار گرفت.

آنچه در ادامه خواهید
دید مربوط به رفت و آمد
سفرای نمایندگی‌های
خارجی مقیم جمهوری
اسلامی ایران در زمستان
سال ۱۴۰۱ است.

در مسیر تهران

استوارنامه سفرای جدید
رونوشت استوارنامه‌های
سفرای جدید

انتصابات در زستان

سفرای جدید منصوب شده در جمهوری اسلامی
ایران در زستان ۱۴۰۱

آیچه در ادامه خواهید دید مر بوط به رفت و آمد سفرای نمایندگی های خارجی مقیم جمهوری اسلامی ایران در زستان ۱۴۰۱ است.

یکشنبه ۱۸ دی ۱۴۰۱

استوارنامه سفرای جدید

دریافت استوارنامه از سفیر جدید نزوئلا

دریافت استوارنامه از سفیر چدید روسیه

دریافت استوارنامه از سفیر چدید مالزی

دریافت استوارنامه از سفیر چدید مالی

سه شنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۱

استوارنامه سفراي جديد

دریافت استوارنامه از سفیر جدید زیمبابوه

دریافت استوارنامه از سفیر جدید یونان

سه شنبه ۱۸ بهمن ۱۴۰۱

دریافت استوارنامه از سفیر جدید فرانسه

دریافت استوارنامه از سفیر جدید جمهوری
شرقی اروگوئه

دوشنبه ۱۰ بهمن ۱۴۰۱

رونوشت استوارنامه‌های سفرای جدید

برایت کوپی‌مبا سفیر جدید جمهوری زیمبابوه و استلیانوس گاوریل سفیر جدید یونان در جمهوری اسلامی ایران، در آغاز ماموریت خود در کشور، با دکتر حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه دیدار و رونوشت استوارنامه خود را تقدیم کردند.

دریافت استوارنامه از سفیر جدید زیمبابوه

دریافت استوارنامه از سفیر جدید یونان

سه شنبه ۱۱ بهمن ۱۴۰۱

رونوشت استوارنامه‌های سفرای جدید

برالدروکه نیکولا فلانگین سفیر جدید جمهوری شرقی اروگوئه در جمهوری اسلامی ایران، با دکتر حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران دیدار و رونوشت استوارنامه خود را تقدیم کرد.

دریافت استوارنامه از سفیر جدید جمهوری
شرقی اروگوئه

تهران شگفت‌انگیز

شکوهمند در قلب تهران

شکوهمند در قلب تهران

عمارت مسعودیه بنایی باشکوه مربوط به قاجار در قلب پایتخت

تهران، قلب تپنده ایران و شهری مدرن با جاذبه‌های گردشگری فراوان است که نماینده هنر، فرهنگ و تمدن چندهزار ساله این کشور شمرده می‌شود. در این شماره دیپلمات، «عمارت باشکوه مسعودیه» را به عنوان میراث ارزشمند شهری به نظاره خواهید نشست.

تزئینات نفیس، تقسیم‌بندی‌های فضایی و عملکردهای متنوع و موقعیت مکانی آن در محدوده میدان بهارستان واقع شده، میدانی که بسیاری از مهم‌ترین حوادث تاریخ معاصر را به خود دیده است.

در جریان جنبش مشروطه با توجه به نزدیکی عمارت مسعودیه به میدان بهارستان و اختلاف ظل السلطان با برادرش ظفرالدین شاه و فرزند او، این مکان یکی از پایگاه‌های مشروطه خواهان و مخالفان محمدعلی شاه بود.

در سال ۱۲۸۷ در نزدیکی این عمارت بمبی دست‌ساز زیر کالسکه محمدعلی شاه منفجر شد که بهانه لازم برای به توب بستن مجلس را به دست او داد. پس از واقعه بهارستان، عمارت مسعودیه نیز به همراه خانه ظهیرالدوله و سایر مشروطه خواهان به رگبار بسته شد.

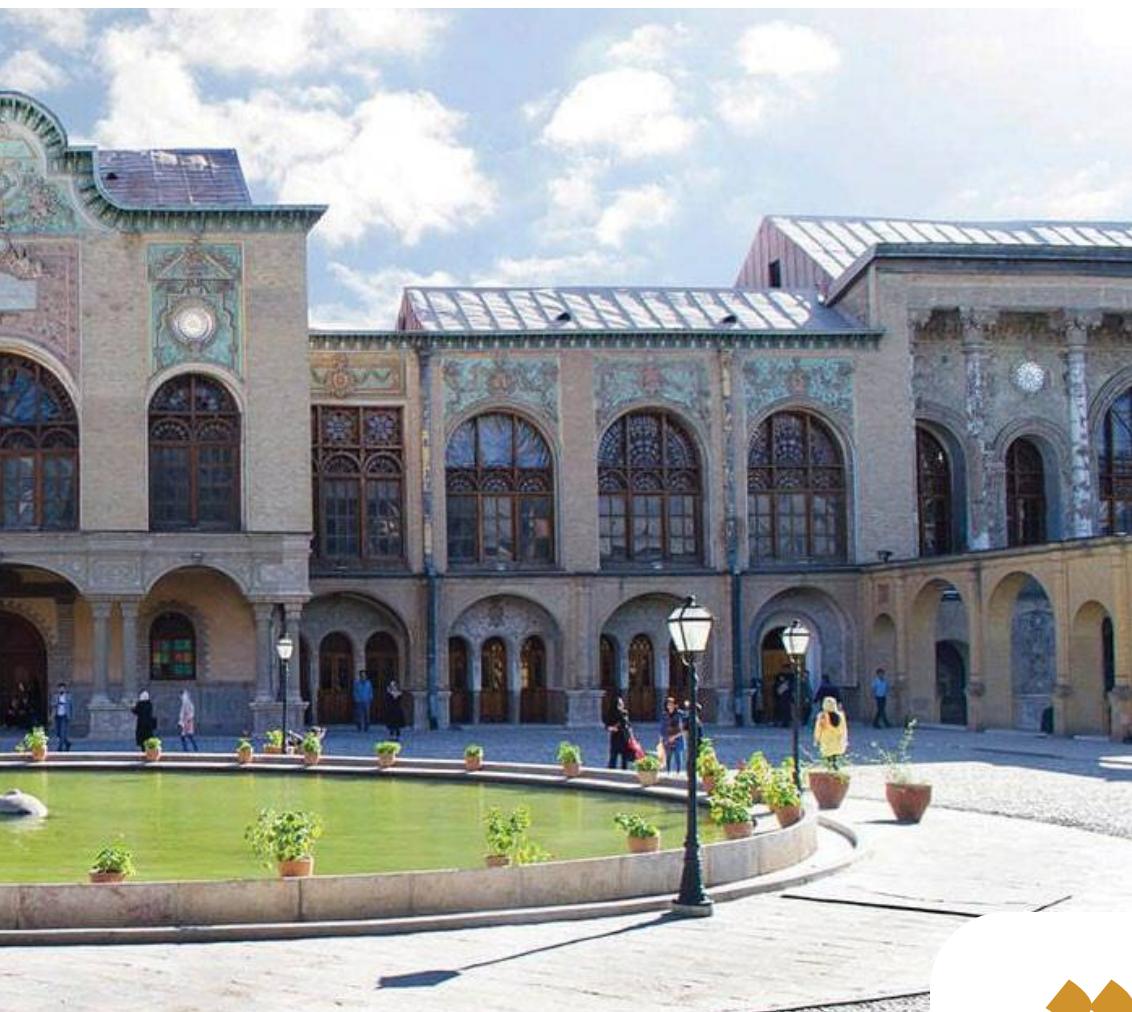
عمارت مسعودیه یکی از بناهای تاریخی مربوط به دوره قاجار است که با دستور «مسعود میرزا» حاکم اصفهان، ملقب به ظل السلطان فرزند ناصرالدین شاه ساخته شد و نام عمارت نیز برگرفته از نام مسعود میرزا به (مسعودیه) شهرت یافته است.

این عمارت که در سال ۱۳۷۷ شمسی به ثبت آثار ملی رسید، به همراه باغ‌نگارستان، باغ لاله‌زار و باغ سردار ایروانی در محدوده شمال حصار شاه‌طهماسبی تهران در عصر ناصری بنا شده است و همچنان که خصوصیات باغ‌های ایرانی را دارد است با نقش‌مایه‌ها و عنصری از معماری فرنگی مزین شده است.

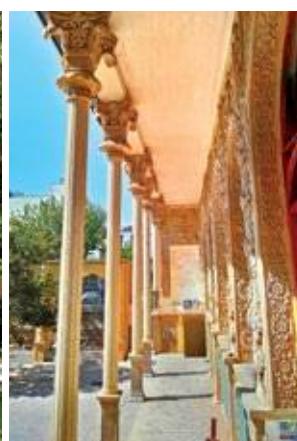
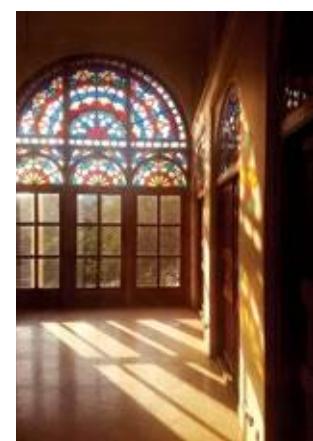
مجموعه عمارت مسعودیه شامل ۵ عمارت دیوان‌خانه، سفره‌خانه، حوض‌خانه، عمارت سید جوادی، عمارت مشیرالملکی و عمارت سردر مملو از گچ‌بری، کاشی‌کاری، خطاطی، نقاشی دیواری و به طور کلی

در سال ۱۳۴۵ هجری شمسی با تفکیک وزارت آموزش و پرورش از فرهنگ و هنر، عمارت مسعودیه به وزارت آموزش و پرورش سپرده شد و نخستین وزارت خانه آموزش و پرورش در عمارت مسعودیه مستقر شد.

این عمارت که در سال ۱۳۷۷ شمسی به ثبت آثار ملی رسید، به همراه باغ نگارستان، باغ لاله زار و باغ سردار ایروانی در محدوده شمال حصار شاه طهماسبی تهران در عصر ناصری بنا شده است و همچنانه که خصوصیات باغ‌های ایرانی را دارد است با نقش‌مایه‌ها و عناصری از معماری فرنگی مزین شده است.

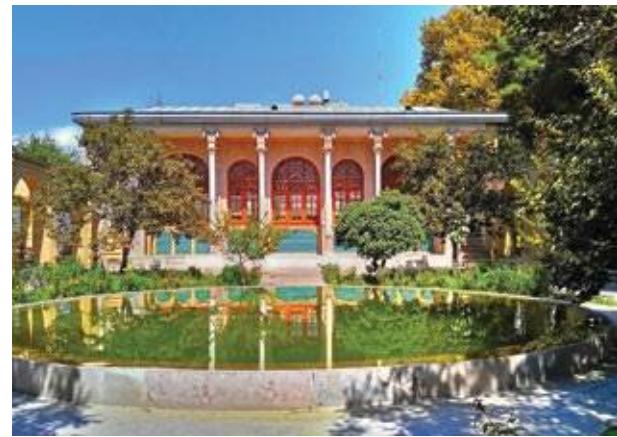
ملی بود، در یکی از اتاق‌های این مجموعه بنا نهاده شد.

چند سال بعد نیز یکی دیگر از اتاق‌های آن به عتیقه‌های باستانی که از گوشه و کنار ایران به دست آمده بود اختصاص یافت و در حقیقت نخستین موزه ایران در آن

علاوه براین، بنای بسیاری از ساختمان‌های فرهنگی کشور در این عمارت گذاشته شده است. نخستین کتابخانه و موزه ملی ایران جایی در گوشه‌این عمارت برپاشدند. در حدود سال ۱۳۰۴ نخستین کتابخانه رسمی کشور را که پایه اصلی و اولیه کتابخانه

تصویری از نمای بیرونی
عمارت مسعودیه

استفاده شده است.

در سال ۱۳۴۵ هجری شمسی با تفکیک وزارت آموزش و پرورش از فرهنگ و هنر، عمارت مسعودیه به وزارت آموزش و پرورش سپرده شد و نخستین وزارتخانه آموزش و پرورش در عمارت مسعودیه مستقر شد.

پایه‌گذاری شد.

اشیای عتیقه همینجا در سال ۱۳۱۸ به موزه ملی منتقل شد. همچنین، در فاصله سال‌های ۱۳۴۲ و ۱۳۴۳ شمسی، از عمارت مسعودیه برای مدت کوتاهی به عنوان دانشکده افسری

عمارت مسعودیه

این مجموعه هر روزه، به غیر از روزهای
دوشنبه و تعطیلات رسمی کشور از

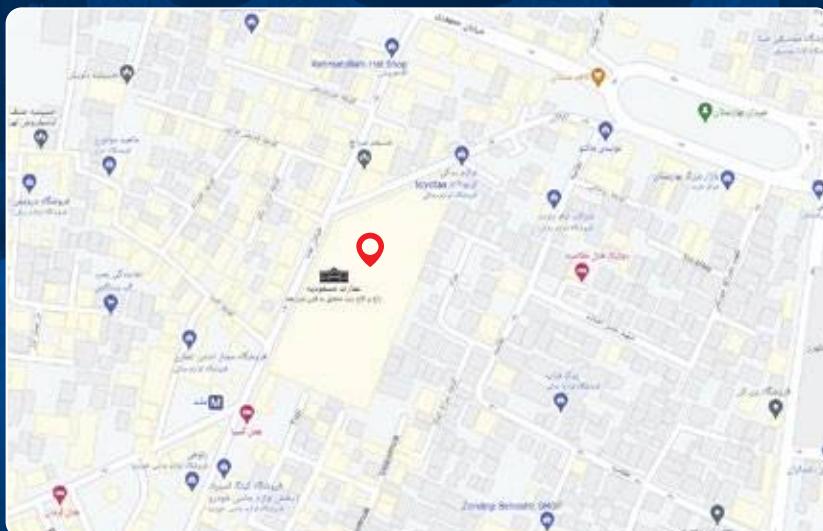
ساعت ۹ صبح الی ۱۷ عصر

پذیرای علاقمندان است.

آدرس: تهران، بهارستان، خیابان چراغ برق،
کوچه سراج الملک، کوچه بهزاد

دیپلمات
فصلنامه
وزارت امور
خارجیه
جمهوری
اسلامی
ایران

Masoudiyeh Mansion

This complex is open
every day from

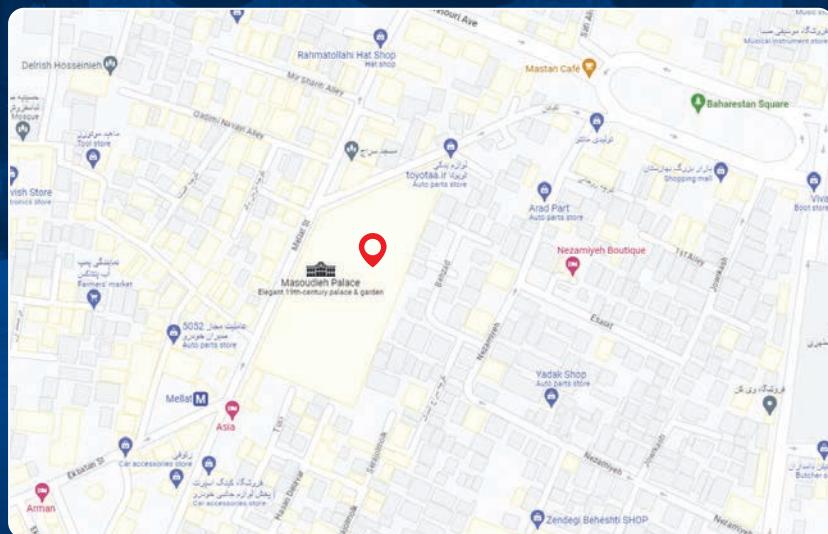
9:00a.m. to 5:00p.m.

except Mondays and
national holidays.

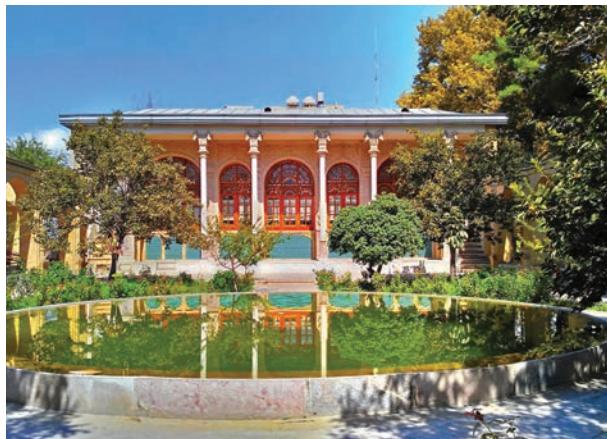

It is located in Behzad Alley, Seraj-al-Molk
Alley, Chirag Baraq St., Baharestan, Tehran

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

dedicated to the ancient antiques that had been excavated from all over the country, turning the mansion into the first museum of Iran. The antique objects were transferred to the National Museum of Iran in 1939.

Also, between 1963 and 1964, the Masoudiyeh Mansion was used

as a military college for a short period of time.

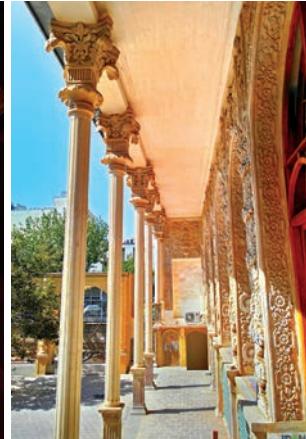
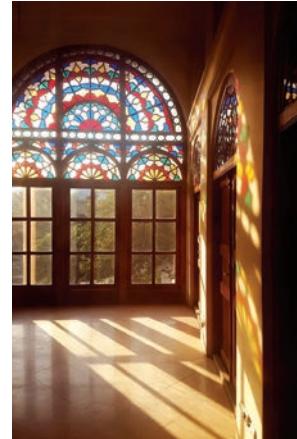
In 1966, with the separation of the Ministry of Education from the Ministry of Culture and Art, the Masoudiyeh Mansion was entrusted to the Ministry of Education and the first Minister of Education was settled in the Masoudiyeh Mansion.

Exterior of the
Masoudiyeh
Mansion

D
DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

The beautiful mansion which was registered in 1998 as a national cultural heritage of Iran is located in the vicinity of Negarestan Garden, Lalehgar Garden, and Brigadier Iravani Garden. The Masoudiyeh Mansion is in fact an Iranian garden, decorated with elements and features of the European architecture.

necessary excuse to shell the parliament. Following the Baharestan incident, the Masoudiyeh Mansion along with the house of Zahir al-Doleh and other constitutional petitioners were shelled.

In addition, the many cultural buildings of Tehran are located inside this mansion. The first library

and national museum of Iran were established somewhere in the corner of this building. Around 1925, the first official library of Iran, which was later converted to the national library of Iran, was built in one of the rooms of this complex.

A few years later, another room of the Masoudiyeh Mansion was

Magnificent in the heart of Tehran

Masoudiyeh Mansion is a magnificent Qajar-era structure in the heart of the capital

Tehran, the beating heart of Iran and a modern city with numerous tourist attractions, represents thousands of years of the history of art, culture and civilization of Iran. In this issue of the *Diplomat*, you get acquainted with the magnificent Masoudiyeh Mansion as a valuable urban heritage of the Tehran City.

D
In 1966, with the separation of the Ministry of Education from the Ministry of Culture and Art, the Masoudiyeh Mansion was entrusted to the Ministry of Education and the first Minister of Education was settled in the Masoudiyeh Mansion.

The beautiful mansion which was registered in 1998 as a national cultural heritage of Iran is located in the vicinity of Negarestan Garden, Lalehzar Garden, and Brigadier Iravani Garden. The Masoudiyeh Mansion is in fact an Iranian garden, decorated with elements and features of the European architecture.

The Masoudiyeh Mansion contains five structures including a court, restaurant, yard, mansion of Seyyed Javadi Complex, Moshir

al-Molki Complex and Sardar Complex. They are full of plaster work, tiling, calligraphy, wall paintings and in general precious decorations, spatial divisions with diverse functions located around Baharestan Square which has been witness to Iran's most significant developments during the country's contemporary history.

For example, during the Constitutional Movement, due to the closeness of the Masoudiyeh Mansion to Baharestan Square and the differences of Zall al-Soltan with his brother Mozaffar al-Din Shah and his son, it was used as a base for the constitutionalists and opponents of Mohammad Ali Shah.

In 1908, a handmade bomb was exploded under the carriage of Mohammad Ali Shah near the mansion, which then gave him the

Amazing Tehran

Magnificent in the
heart of Tehran

Monday, 30/1/2023

Copies of credentials of the new ambassadors

Newly-appointed ambassador of Zimbabwe presents copy of his credentials

Mr. Bright Kupemba, the new ambassador of Zimbabwe and Mr. Stylianos Gavril, the new ambassador of Greece to the Islamic Republic of Iran presented copies of their credentials to Dr. Hossein Amir-Abdollahian.

Newly-appointed ambassador of Greece presents copy of his credentials

Newly-appointed ambassador of the Oriental Republic of Uruguay presents copy of his credentials

Tuesday 7/2/2023

Mr. Bernaldo Roque Nicola Flaniguen, the new ambassador of the Oriental Republic of Uruguay to the Islamic Republic of Iran presented a copy of his credentials to Mr. Hossein Amir-Abdollahian.

Tuesday 7/2/2023

Newly-appointed ambassador of France presents his credentials

Newly-appointed ambassador of Uruguay presents his credentials

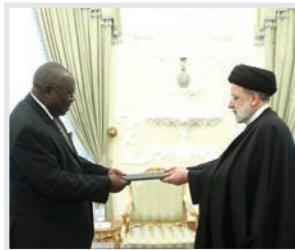

Tuesday 7/2/2023

Credentials of the newly-appointed ambassadors

New ambassadors of Zimbabwe, Greece, France and Uruguay present their credentials to President Raisi.

Newly-appointed ambassador of Zimbabwe presents his credentials

Newly-appointed ambassador of Greece presents his credentials

Sunday 8/1/2023

DIPLOMAT

Winter 2023

NO. 3

Newly-appointed ambassador of Russia presents his credentials

Newly-appointed ambassador of Malaysia presents his credentials

Newly-appointed ambassador of Mali presents his credentials

Diplomatic appointments in Winter

New ambassadors appointed in the Islamic Republic of Iran in the winter of 2023

In the following, you will find information on the appointment of ambassadors by other countries to the Islamic Republic of Iran during the first quarter of 2023.

Sunday 8/1/2023

Credentials of the newly-appointed ambassadors

New ambassadors of Venezuela, Russia, Malaysia and Mali present their credentials to President Raisi

Newly-appointed ambassador of Venezuela presents his credentials

On the way to Tehran

In this section, you will find information on the appointment of ambassadors by other countries to the Islamic Republic of Iran during the first quarter of 2023.

 New ambassadors' credentials

 New ambassadors' copies of credentials

Friday, March 17, 2023

Norooz Diplomatic Festival held in Tehran

The Norooz Diplomatic Festival was held on Friday, March 17, 2023 with the presence of HE Dr. Hossein Amir-Abdollahian, the honorable Minister of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran.

The ceremony was hosted in the Ministry of Foreign Affairs's Abgineh Cultural Complex on the eve of the spring season with the presence of Mr. Amir-Abdollahian and his spouse as well as deputy ministers of foreign affairs, a number of ambassadors, diplomats and their spouses from Norooz-celebrating region and other countries.

In this ceremony, various cultural programs such as the recitation of Shahnameh (The Book of the King), performance of traditional Iranian sport of Zoorkhaneh, performance of local hymns and songs and other customs related to Norooz were held to familiarize the guests with the Iranian culture, rituals and customs related to Norooz and welcoming of spring in the region.

On the sidelines of this ceremony, an exhibition of Iranian handicrafts was held and visited by guests including the honorable Minister of Foreign Affairs and ambassadors and diplomats present at the ceremony.

DIPLOMAT

Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

ECO hosts Norooz ancient ritual

The Norooz commemoration ceremony was held in cooperation with the Secretariat of Economic Cooperation Organization (ECO) and the ECO Cultural Institute, with the presence of the ambassadors and diplomats mainly from the Norooz region.

The celebration of Norooz which is the common cultural heritage of ECO member countries, was held on March 13, 2023, at the headquarters of the ECO Cultural Institute in Tehran.

In this ceremony, Mr. Muradjan Buribayev, the head of ECO Cultural Institute, highlighted the significance of the ancient and multicultural ritual of Norooz in strengthening solidarity at different levels of society. He stated that the lasting tradition of Norooz is full of customs and rituals that have continued in the hearts of societies since the beginning of the history till now, and have become an inseparable part of the national culture and identity of countries".

Other participants in the ceremony who also delivered speeches on various aspects of Norooz included Mr. Ali Reza Delkhosh, Deputy Head of the Center of Public Diplomacy for Cultural and NGO Cooperation, on behalf of the Ministry of Foreign Affairs; Secretary General of the ECO; honorable ambassadors of the Republic of Tajikistan and the Republic of Kazakhstan in Tehran; Deputy Head of the Islamic Culture and Communications Organization for Cultural and Scientific Cooperation, and also a group of Afghan intellectuals.

Saturday, March 11, 2023

Iran, Pakistan stress expansion of bilateral energy ties

During the ceremony to mark the National Day of the Islamic Republic of Pakistan, the ministers of energy of Iran and Pakistan emphasized the expansion of relations between the two countries, expressing their firm determination to conclude new agreements and implement the previous memoranda of understanding in various areas of mutual interest including in power and energy sectors.

The National Day ceremony of the Islamic Republic of Pakistan was hosted on Saturday, March 11, 2023, by Mr. Rahim Hayat Qureshi, the honorable Ambassador of Pakistan at Esteghlal Hotel in Tehran.

At the beginning of the ceremony, Mr. Qureshi welcomed the participants and highlighted the great potentials of Iran and Pakistan as two immediate neighbors. He stated that "in this way, there is no limit for the growth of cooperation between the two countries"

He considered the facilitation of border traffic between the two countries and the annual visit of 800 Pakistani pilgrims to Iran, as signs of strengthening relations between the two countries.

Mr. Ali Akbar Mehrabian, the Minister of Energy of the Islamic Republic of Iran also delivered a speech in the ceremony.

He congratulated the National Day of Pakistan and pointed out the deep and wide-ranging relations existing between Tehran and Islamabad. He said that "Iran and Pakistan have taken practical steps to strengthen bilateral relations, including the increase in border crossing points between the two countries to three crossings".

He also pointed to the growing expansion of commercial relations between the two countries and reminded that the value of mutual trade has increased to over 2 billion dollars in recent years.

Mr. Khorram Dastgir Khan, the Minister of Energy of Pakistan, while referring to his visit to some power plants in Iran, said that he was "impressed" by the up-to-date technology and hi-tec expertise of Iranian engineers concerning the power generation cycle. Dastgir Khan hoped that Iran and Pakistan would sign new contracts in the field of power and energy "just like my last year's trip to Iran".

Mr. Mehrabian, Iran's Minister of Energy, and Mr. Ahmad Amir-Abadi Farahani, member of the Islamic Consultative Assembly of Iran, were the special guests of the Embassy of Pakistan. Also, Mr. Seyed Rasool Mousavi, the Director General of South Asia, participated in this ceremony on behalf of the Ministry of Foreign Affairs.

The National Day of the Islamic Republic of Pakistan is on March 23, which coincided with the New Year Day and the Norooz holidays, and was therefore deferred to March 11.

Monday, March 6, 2023

DIPLOMAT
Winter 2023
NO. 3

Diplomatic Ladies Association hosts tree-planting ceremony

The Diplomatic Ladies Association of the Ministry of Foreign Affairs hosted a tree planting ceremony for the spouses of the ambassadors residing in Tehran.

The tree planting ceremony was held in association with the Asian Mayors Forum on March 6, 2023 in Javanmardan Park in Tehran, with the presence of Mrs. Amir-Abdollahian, the Spouse of the Minister of Foreign Affairs, as well as other spouses of ambassadors from other countries such as the Republic of Armenia, Brunei Darussalam, the Republic of Cuba, the Arab Republic of Syria, the People's Republic of China, Kingdom of Thailand, People's Democratic Republic of Algeria, Philippines and the Islamic Republic of Pakistan.

Spouses of representatives from the ECO Cultural Organization, UNDP and United Nations Assistance Mission in Afghanistan were also present in the ceremony which was held on the National Tree-Planting Day.

Participants in this program, with the theme of "preserving the earth for future generations", planted a sapling in their own name and contributed symbolically to improving the air quality of the capital of Iran.

Saturday, Feb. 4, 2023

Independence Day of Sri Lanka celebrated in Tehran

The 75th anniversary of the Independence Day of the Socialist Republic of Sri Lanka was commemorated on Saturday, February 4, 2023, in the Embassy of Sri Lanka, hosted by Mr. Gunya Malimage Vipulatija Vishwanath Aponso, the honorable Ambassador of Sri Lanka, with the attendance of ambassadors and diplomats from other countries.

Mr. Seyyed Rosool Moosavi, Director General of South Asia from the Ministry of Foreign Affairs, as well as Mr. Ali Reza Yavari, the Vice-President for International Affairs of Iran's Chamber of Commerce, Industries, Mines and Agriculture, were also present in this ceremony.

Thursday, Feb. 23, 2023

Japan's National Day and Emperor's Birthday Anniversary celebrated in Tehran

Japan's National Day and Emperor's Birthday anniversary were held on Thursday, February 23, 2023, in Tehran. The ceremony was hosted by Mr. Toshi Ikawa, the honorable Ambassador of Japan, at his residence.

In this ceremony, the Ambassador of Japan, while pointing to the historical relations between Iran and Japan, said that "the two countries share certain commonalities in various fields, including music".

Other programs of this event included some performance of Iranian-Japanese music as well as a special Japanese women's music led by Ms. Meiji; an exhibition of Japanese culture such as the Kimono traditional dress and Japanese handicrafts was also held in the Ambassador's residence; traditional Japanese dishes were also available for the visitors.

Female diplomats tour Tehran City

Diplomats and their families visit West Tehran attractions

Diplomats of mainly Asian countries along with their families participated in a sightseeing and recreational program organized by the Diplomatic Ladies Association of the Ministry of Foreign Affairs in association with the Asian Mayors Forum.

Saturday, Jan. 7, 2023

On January 7, 2023, the Diplomatic Ladies Association organized a tour of Tehran for the female diplomats and their families residing in Tehran. In this recreational tour, which was warmly welcomed by ambassadors' spouses, diplomats from China, Kazakhstan, South Korea, Pakistan, Brunei Darussalam and Cuba, visited different attractions of District 22 of Tehran as the tourist hub of the capital. The National Botanical Garden of Iran and Chitgar Lake were among the top tourist attractions of Tehran which caught the attention of visiting diplomats.

The National Botanical Garden of Iran also known as Tehran National Botanical Garden is a special and stunning garden that is dedicated to displaying collections of different plants and flowers from Iran and other parts of the world.

This garden is considered the largest botanical garden in the Middle East and is one of the top 10 gardens in the world, which was built in the pastures of Chitgar Park, located in the West of Tehran. Also, Chitgar Lake or "Lake of the Martyrs of the Persian Gulf" is the largest artificial water body in Iran which is also used for cycling, jogging and picnicking all throughout the year.

This section provides diplomatic news and events organized by foreign missions in Tehran during the first quarter of 2023.

Diplomatic events

Tour of Tehran by female diplomats

Women's tree-planting ceremony

Japan National Day ceremony

ECO hosts the ancient Norooz ritual

Diplomatic celebration of Norooz

Today, the geography of Norooz celebration and the traces of Norooz can be seen in many other countries besides Iran as its birthplace, including Turkiye, Iraq, India, Azerbaijan, Caucasus, Syria, Georgia, Afghanistan, Pakistan, Russia, Albania and other areas. In all these regions that can be named "Noroozistan", Norooz rites and rituals are seen and performed equally with abundant commonalities.

most impressive ritual actions of this transitional period.

Finally comes the last stage of the rituals and the day of ending the twelve-day transitional period and preparation for rejoining people in society and starting social activities. The final stage of Norooz rituals is realized on the thirteenth day of it with the ceremony of "Cizdah Bedar" with special symbolic rituals which is performed outside the houses in nature such as in the forest or plain or next to the river.

Sweet truth is that in all the countries of Norooz region, more or less and with little changes and transformations, the same historical rituals are performed. Indeed, Norooz itself is a culture and a history, and a celebration of convergence, interaction and peace.

We know that the people of the Republic of Azerbaijan have legends and myths related to Norooz and the story of Siavash, the son of Kikavus, etc., which are similar to Iranian myths. In Afghanistan people wash their carpets and clean their houses and wear new clothes.

In Turkey, people spread tables

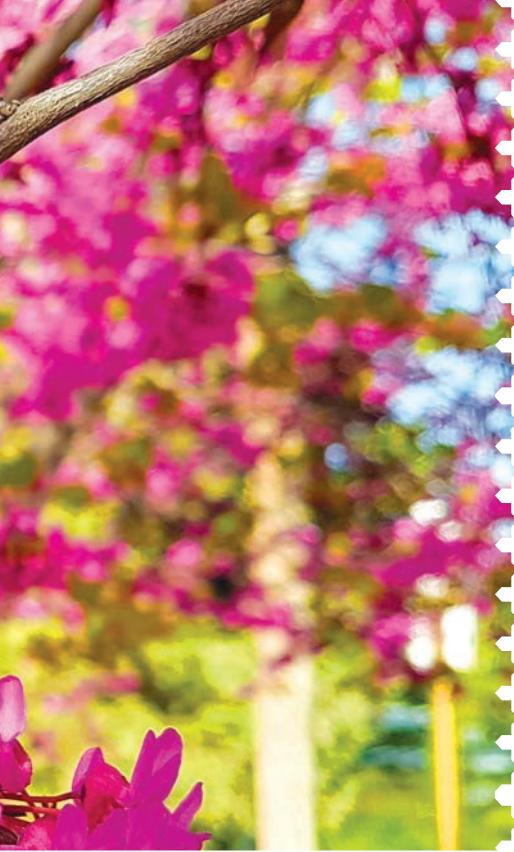
for Norooz and jubilate and in Pakistan people cook special sweets for Norooz and open and recite holy Quran. In India, people give and receive gifts, pray and set up Haftsin table. In Tajikistan and Badakhshan, people visit families and friends, spread Dastarkhan table and play egg game which has strong historical roots. Apparently Shah Abbas Safavi was not unaware of these games either.

In Turkmenistan, they cook Samano (wheat paste), and the people of Kazakhstan dust clean their houses, and in short we can say that in different Norooz celebrating countries and regions, this ancient ceremony is performed with little differences based on their culture, roots and geography.

Thus, everything that was mentioned with regard to Norooz celebration, is just like a puzzle whose pieces can complete the cultural and ritual entirety of Norooz, which carries all the signs that it brought from other nations and so the Norooz alone is an important factor for cultural convergence, interaction, peace and friendship.

A Norooz Table

cism and Persian language in more or less all the countries of the region and the sphere of the great cultural Iran, which are good examples of historical and cultural continuation of Iran from the most ancient times till now.

Today, the geography of Norooz celebration and the traces of Norooz can be seen in many other countries besides Iran as its birthplace, including Turkiye, Iraq, India, Azerbaijan, Caucasus, Syria, Georgia, Afghanistan, Pakistan, Russia, Albania and other areas. In all these regions that can be named "Noroozistan", Norooz rites and rituals are seen and performed equally with abundant commonalities.

Mr. Ali Bolookbashi writes in his paper entitled "Symbolic-Ritual Concepts of Norooz Cultural Behaviors" that all the people of the regions that celebrate Norooz or the so-called "Iranian Globe", perform cultural-ritual actions of Norooz in three specific time-related stages. These three stages are respectively: the period of separation or breaking up; and the period of transition; and finally, the period of continuity or solidarity.

He adds that "in the first stage, people say goodbye to the old year and welcome the new year... with singing, playing games etc. The second stage or period of separation is the 12-day period in the beginning of the new year in Farvardin, which starts from New Year Day. In this stage, which is the transitional period from the old to the new year, people stop working and activities outside the home and spend most of their time at home with their family while visiting relatives and friends.

Spreading the Haftsin able, sprinkling water on each other, visiting friends and relatives in their homes, giving and receiving Noroozaneh or "cash gift", and playing field games such as traditional wrestling, horse racing, war of knights, egg game and other games. ...are among the most impressive rituals of this transitional period.

Spreading the Haftsin able, sprinkling water on each other, visiting friends and relatives in their homes, giving and receiving Noroozaneh or "cash gift", and playing field games such as traditional wrestling, horse racing, war of knights, egg game and other games. ...are among the most impressive rituals of this transitional period.

Let's talk about the Iranian celebrations in the Ghaznavid royal court and the reports of Abolfazl Beyhaqi. These reports indicate the continuous celebration of Norooz in the Indian subcontinent and during the era of the Timurids of India, and thus we will understand that according to these sources of the era such as Baburnama, Norooz was marked with elaborate celebrations and exquisite protocols.

As we moved forward, Norooz kept up and not surrender. In the days of the Safavid, Afsharid, Zand and Qajar eras, Norooz celebration was always praised and cherished throughout the "cultural-civilizational sphere" of it and was considered the source of change and transformation as it marked the beginning of the new year.

Seyyed Javad Tabatabaei writes in one of his articles that "Norooz celebration, whose domain extends from Turkey to Central Asia and the eastern borders of Mongolia, refers to the influence of Iran's national music and the fact that the names of all musical instruments are in Persian and also presence of Iranian mysti-

*Cultural Iran
knows no
borders and
the world
has an Iran
in front of its
eyes which
is culturally
vast and rich
and seeks
the consoli-
dation and
company of
all Iranian or
non-Iranian
brothers and
sisters under
its shadow.
So, From
Konya to
Lahore, from
the Caucasus
to the Persian
Gulf, and
from Xinjiang
to Delhi can
be considered
as spheres of
cultural Iran.*

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

which is culturally vast and rich and seeks the consolidation and company of all Iranian or non-Iranian brothers and sisters under its shadow. So, From Konya to Lahore, from the Caucasus to the Persian Gulf, and from Xinjiang to Delhi can be considered as spheres of cultural Iran.

Norooz, after Persian language, is the main secret of aliveness and survival of cultural Iran. Norooz is preceded shortly by Chaharshanbeh Soori and spoon-banging (jumping over the fire in the last Wednesday of the Iranian year and hitting spoons against plates or bowls to receive gifts), thorn-burning, Haftsin, Haji Firooz and his games--this old ritual personality, who according to Dr. Khanlari, wears the clothes of its youth becomes young again once a year in order to be thankful and joyful for having lived so long and endured the problems of the times, bringing happiness; but it is not commemorated only in "political Iran" but celebrated across the whole "cultural Iran".

All people who live in the Norooz-celebrating cultural region, or

the so-called the "Iranian Globe", tend to celebrate Norooz.

According to Dr. Mohammad Amin Riahi, "Norooz, which is attributed to Jamshid, the mythological King, is celebrated with similar customs and traditions from India to the Balkans and from Samarkand to Bukhara and from Caucasus mountains to the southern shores of the Persian Gulf."

The Kurds have always preserved their good connections with the "Iranian Globe" and Norooz culture. The noble people of Afghanistan and Tajikistan, the people of the Caucasus, and many people of neighboring countries and even India and other countries used to celebrate and still celebrate Norooz more or less with the same ritual and ceremony as usual in Iran.

If we leave aside the history of Norooz and its ancient rituals before Islam, which itself was born from the culture of that time, then we can look back to the Islamic era and trace the cherished roots of Norooz to the first centuries of Hijri in Iran and countries that are now independent territories.

The great cultural Iran

Norooz, an important catalyst for cultural interaction, peace and friendship

Norooz-celebrating countries perform the historical rituals of Norooz more or less with little changes and transformation. Indeed, Norooz itself is culture and history as it is a celebration of convergence and peace.

Norooz, also known as Farvardin Festival in Persian literature, is a great ancient celebration for the great cultural Iran and the Iranians. As in the Persian poetry, Norooz is the “celebration of glorious Farvardin and the day for the bazaar of flower and jonquil”.

Norooz is the same new day that Aboo Reyhan Birooni described in his book, Al-Tafhim: “It is the first day of the month of Farvardin and for this reason it is called New Day (Norooz) because it is the beginning of the new year”.

This historical and mythological festival has been celebrated with its ancient and beautiful roots throughout the history of Iran and preserved through generations and cherished among Iranians just like a precious memory and a valuable belief of culture and traditions.

A festival that is praised more than other rituals among the twelve festivals of Iranians, and Iranians

have been very determined to celebrate it throughout the history.

Undoubtedly, when we talk about Iran, we should consider three concepts. First, “political Iran”, which is today’s Iran, with its official borders, neither decreasing nor increasing. Secondly, “geographical Iran”, which includes the plateau of Iran and the neighboring lands of Iran that are connected to Iran. Thirdly, which is the most important of all, is the “great cultural Iran”.

For cultural Iran, there are no borders; From Xinjiang to Delhi could fall within the space of “cultural Iran”. In fact, the borders of “cultural” Iran are much wider than those of the “political” and “geographical” Iran. The presence of Iranian culture and rituals attributed to it, such as Norooz, as well as the long-standing Persian language in Iran, is a very bright and alive culture. Cultural Iran knows no borders and the world has an Iran in front of its eyes

Dr. Reza Shah
Malaki

Researcher
and instructor
of Iran's
history

The noble people of Afghanistan and Tajikistan, the people of the Caucasus, and many people of neighboring countries and even India and other countries used to celebrate and still celebrate Norooz more or less with the same ritual and ceremony as performed in Iran.

total area is more than 20 hectares. Based on the concentration and density of graves in this cemetery, it is estimated that on average there are 13 graves per 100 square meters.

The Italian archeological team explored an area of 3,000 square meters of the cemetery and discovered 230 graves. The Cultural Heritage Organization team, headed by Seyed Mansoor Seyed Sajadi, has explored 2,500 square meters of the cemetery so far and discovered 450 graves. Studies show that this place was one of the largest cemeteries in the beginning of history.

There are 20,000 to 37,500 graves in the cemetery. It seems that a cemetery with this size and number of graves was not enough for a period of 1,000-1,200 years of life in the Burnt City. The objects discovered from the graves excavated by archaeologists show that the Burnt City cemetery is a treasure full of information important and useful for the reconstruction of the history and civilization of this city and that of the plateau of Iran.

The works obtained from these graves guide archaeologists in pro-

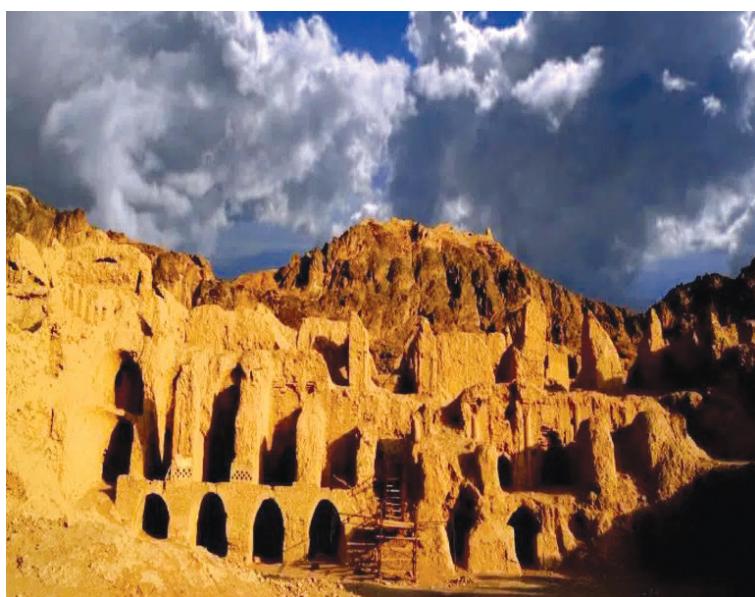
ducing scientific results in various fields. These items are not only materially important, but they also provide a lot of cultural and social information. The remains in the graves help archaeologists understand the causes and reasons of mass deaths, age, nutrition, type of disease, race and possible lines of migrations. In addition, these remains help us significantly understand the social status and rank of the people and their jobs as well as the common rituals and beliefs of the people in that society and demonstrate the existence of an advanced and organized society back then in history.

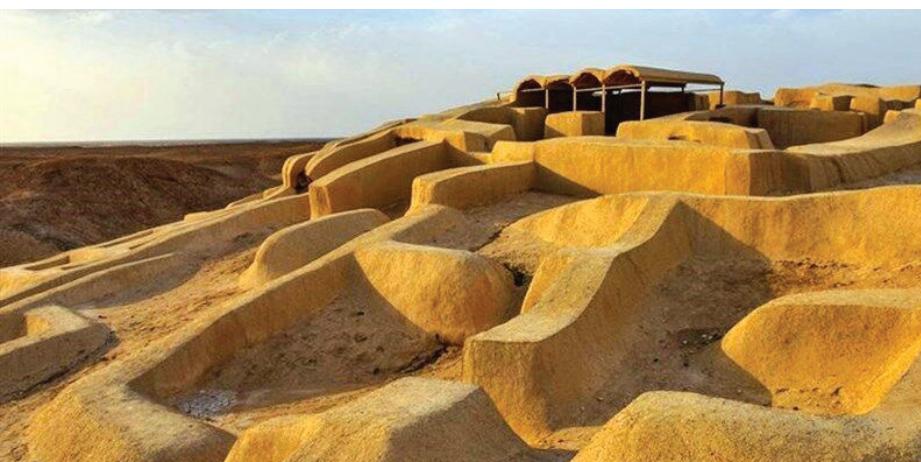

The Burnt Palace has 25 rooms and spaces of different sizes and shapes. There was a fierce fire incident in the palace about 3,800 years ago which caused serious destructions in the site and made its inhabitants to abandon the city which was later named "Burnt City" after the fire.

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

western part of the Burnt Palace. This part of the settlement was developed during the first half of the third millennium BC. Archeological surveys and aerial photographs have revealed a large building complex about 300 meters from the eastern residential area. This building has thick walls surrounding an area of 5,000 square meters. The internal facilities of this building include residential rooms and probably a central yard.

Monuments are located in the northwestern part of the City. Initial excavations in this section led to the discovery of a huge building with about 60 rooms and some useful spaces. The rooms and courtyards of this large building are divided into two groups: outdoor spaces or courtyards and indoor spaces or rooms. Following the continued excavations after 2001, more spaces and rooms of this huge building were unearthed. So far, the external walls of this building and its main area have not been demarcated.

Burnt city is one of the industrial and commercial centers of the ancient world

The industrial area of the Burnt City is located in its west aide. Due to the division of work and its specialization during the third millennium BC, this part of the city was used to create small industrial workshops.

The Burnt City was one of the industrial and commercial centers of the ancient world. Perhaps the most important construction material imported to this city was lapis lazuli stone, which was imported from the Badakhshan mountains in Afghanistan in lumpy and raw form; after completing initial works and cutting and preparing the stones for the main work (small blocks of rectangular cubes, round ones, for making seals and other decorative objects), these objects and materials were exported to the markets of Mesopotamia and the southern shores of the Persian Gulf.

The Burnt City cemetery is one of the largest cemeteries in the beginning of history

The Burnt City cemetery was discovered accidentally in 1972. This cemetery is located in the south and southwest of the ancient site and its

The objects discovered from the graves excavated by archaeologists show that the Burnt City cemetery is a treasure full of information important and useful for the reconstruction of the history and civilization of this city and that of the plateau of Iran.

A view of the Burnt City in Zabol

The rooms and courtyards of this large building are divided into two groups: outdoor spaces or courtyards and indoor spaces or rooms. Following the continued excavations after 2001, more spaces and rooms of this huge building were unearthed. So far, the external walls of this building and its main area have not been demarcated.

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

tions with diverse functions which demonstrate the planned expansion of this ancient city in the third millennium BC. Based on archeological excavations' findings, the site is comprised of southern parts, eastern residential area, central parts, monuments area, industrial area and a cemetery.

The Burnt Palace has 25 rooms and spaces of different sizes and shapes. There was a fierce fire incident in the palace about 3,800 years ago which caused serious destructions in the site and made its inhabitants to abandon the city which was later named "Burnt City" after the fire.

The southern part with the large burnt structure at its center

This building was built in the eastern part of the Burnt City, in the south of the eastern residential neighborhood of the city. From the

architectural perspective, it is currently considered the largest building in the city. Its current total area is 560 square meters, but circumstances indicate that it was originally about 800 square meters in area. The Burnt Palace has 25 rooms and spaces of different sizes and shapes. In the eastern part of the Palace, there is an adobe Mastaba (or tomb). Although traces of all four periods of settlement can be seen in this building, most of what can be found today and on the level of the hill are the remains of the fourth period of settlement in the Burnt City, i.e. 2,200 to 1,800 BC. The oldest architectural works in this part of the city date back to about 5,200 years; but its most important buildings belong to 4,800 to about 4,500 years ago. The architectural works found in this section show the existence of some kind of order and discipline in the division of buildings and residential units that are separated by streets and alleys. The construction materials used for these buildings are clay, bricks, wood, and mat. Each building has six to 10 rooms with doors, entrances, stairs, floors, roofs, stoves, and, in some cases, animal mangers.

This part, located in the center of the city, is separated from the eastern residential area by a small valley, and its area is more than 20 hectares with the addition of the

The birthplace of urban civilization

Shahr-e Sookhteh (The Burnt City) represents one of the greatest civilizations in the world and initiator of history in the southeast Iran

Zohreh Shirazi
Superintendent
of the World
Heritage Site of
Burnt City

The Burnt City is the name of a chain of hills connected to each other and is located 56 kilometers from the City of Zabol. Despite its simplicity, it depicts the genius of the ancient Iranian architecture from which the roots of human civilization can be discovered.

The Burnt City is one of the largest historical settlements in the southeast of Iran. This area is located in the alluvial delta of south Sistan-Baluchestan on a Pleistocene plateau called Ramrood River which is today covered with a dry and rough desert. In the past, there was a fertile plain around this settlement which was irrigated by the Ramrood River--one of the dry branches of Hirmand River. This ancient site is located in the southwest of the City of Zabol, about 56 kilometers away from the city, next to the Zabol-Zahedan Road. This ancient hill is about 19 meters high from the surrounding lands.

Exploration history

An English colonel named H. A. Yit was the first person who reported

ed the existence of an ancient city called Shahr-e Sookhteh (literally translated as "The Burnt City"). He visited the Burnt City in 1880 and wrote about it in his book entitled "Travelogue of Khorasan and Sistan". Several archaeological activities began on the site. Following the victory of the Islamic Revolution in Iran, the archaeological activities of an Italian group were stopped, and a group of archaeologists from the Cultural Heritage Organization headed by Seyed Mansour Seyed Sajjadi resumed archaeological excavations in this site. The Burnt City was founded around 3,200 BC and until the termination of settlement in this ancient city, four main periods have been identified.

This important place of the early historical period has different sec-

lighted the literary mission of an Iran-friendly scholar like Nezami. The Nezami period coincided with the non-integrity of Iran and the presence of the Seljuks in Iran and Azerbaijan; on the other hand, the influence of the Abbasid caliphate on Iranian lands forced Nezami to desire a return to the ancient borders of Iran and express the components of national identity in a new style other than Ferdosi's Shahnameh which was written a long time ago.

As mentioned earlier, Ganjavi's tomb is located in the city of Ganja. Nine centuries after the fall of the Sassanid Empire, when Shah Ismail

Safavid was crowned on December 22, 1501, and established a united and integrated rule in Iran, Ganja was a part of the Iranian territory. But unfortunately, after the defeat of Iran by Russia during the Qajar dynasty and imposition of the Golestan Treaty on Iran on October 24, 1813, Ganja along with large parts of the Iranian territory in the North were handed over to Russia. With the collapse of the Soviet Union, the Republic of Azerbaijan declared its independence on August 30, 1991; and today the city of Ganja and Ganjavi's tomb are in the "political geography" of the Republic of Azerbaijan.

to defend and promote the Iranian roots of Azerbaijan; In his poems, he used "Azarbayan" and "Azarabadegan", which are ancient names for today's Azerbaijan, to highlight the history and culture of this territory, *as he said in his poets:*

*He took refuge in Azarbayan and
resorted to hundreds of stratagems...
Or,
The commander of Azarabadegan
was like a free man...*

Such references by Nezami to the ancient names of Azerbaijan show the extent of his knowledge about the history and geography of Iran, while Azadegan is the name given to Iranians in Ferdosi's Shahnameh:

*I am not Siavash, I am not born of
angles,
I am Iranian from the race of Aza-
degan,
I am Bijan Giv, came to the war from
Iran,
With a boar's wound, immediately.*

The status of Iran and the seven regions in Ganjavi's belief

According to the belief of the Iranian people in ancient times, a quarter of the inhabited parts of the earth was divided into seven regions; Iran was located in the middle of these seven regions; therefore, in the eyes of the people living in Iran, their land was the most important part of the world.

Aboo Reyhan Birooni defined the seven regions as follows: India, the Arabian and Abyssinian, Egypt and Syria, Iran, Slavs and Rome, Turks and Gogs and China and beyond. By placing Iran among the seven regions, Nezami differentiated between Iran and other parts of the world. Ganjavi's most important and beautiful verses about Iran are used in his "Haft Peykar". In these verses, he considers the whole world as a physical body and calls Iran its heart and gives reasons for his statement that "surely the best part of the world

is where the best people of the world live".

In Ganjavi's poetry, the Jeyhoon River (Amoo Darya) and Alborz Mountain enjoy high status and significance because they are considered parts of Iran's territorial identity, especially since many of Iran's historical and epic developments were to these places. Arash Kaman-gir, in Iranian mythology, went to Alborz Mountain to mark the border of Iran and Tooran; there he shot an arrow towards Jeyhoon River. These two places represent two symbols of Iran's territorial identity throughout the history. From Ganjavi's point of view, Alborz Mountain, while representing strength and glory, is a place of worship for the mythical kings of Iran at the end of their lives, *after ruling the country for a while:*

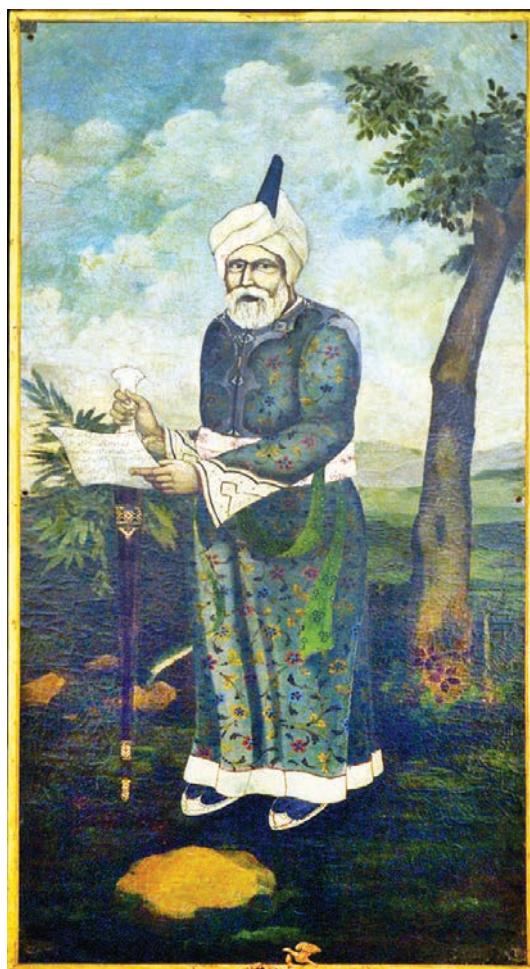
*Keykhosro and Keyqobad
did not become kings in their old
age, since,
they left the world to another kings
and took the road to Alborz Moun-
tain.*

Jeyhoon River is a body of water that has constituted the border of the ancient land of Iran throughout history and formed the borders of Iran and Tooran. Therefore, the position of Jeyhoon, as the border of Iran, has been very important in ancient times. Referring to Jeyhoon River as the border and the last point of Iran in the narrative of the Chinese campaign during the time of Bahram Goor Sasanian, *Nezami wrote:*

*An army of swords stretched to the
sky,
and reached Jeyhoon, wave after
wave.*

While examining Nezami's works, one can understand that due to the special conditions on those days and the cultural mixing in the Caucasus region, the cultural borders of Iran faded; and this reflected and spot-

Ganjavi's portrait

There is no evidence in his poems to demonstrate whether he was born in the city of Ganja or in "Persian Iraq"²; however, nearly all historians believe that he was born in Ganja and lived there with his father. What is absolutely proven is that Nezami hailed from the "Persian Iraq" region of Iran, because he always praised "Persian Iraq" in his poems and expressed his desire to visit it again.

As it was mentioned earlier, Nezami lived in Ganja. Since Ganja was located near the borders of the Islamic world, it was considered as a border city, and jihadists from different parts of the Muslim world assembled there to defend Islam and expand the Islamic territories. Nezami lived during the Seljuk dynasty in Iran. Although the Seljuks considered themselves the defenders of the Ira-

nian language and culture, they were of Turkish origin who controlled the borders of Iran. Nezami's responsibility to represent the territorial identity of Iran was more than Ferdosi's, because the Arab conquerors of Iran had maintained their control over the Iranian territory and the Turks were in control of most parts of the country.

Azerbaijan and the Caucasus were important for Nezami in two ways. Firstly, this region was the place of his birth and life; and secondly, because they constituted the borders of Iran with the Asian Minor. As a result, whenever there were migrations or cultural aggressions, the territorial integrity of that area would be destabilized. While Azerbaijan was conquered by the Seljuks, Nezami--as an orator--felt obliged and responsible

2. In the past, "Persian Iraq" was the name of a region in central Iran which included today's cities of Esfahan, Shahr-e Rey, Arak, Qazvin, Qom and several other towns.

A large painting of Ganjavi on the wall of the Presidential Palace of India.

certain is that he lived and died in the city of Ganja. He lost his parents when he was very young; His mother's relatives raised him and sent him to school. His mother was a Kurdish noble and this is known based on a verse from Leili and Majnoon's preface, when he says "If my mother, the Kurdish lord / died motherly in front of me,". Nezami mentioned his name and lineage in his verses. His name was actually Elyas son of Yoosof son of Zaki son of Moayyed.

Nezami's father (Yoosof), as stated clearly in "Leili and Majnoon", was a Persian speaker, as he recited:

*An eloquent Persian-speaking peasant
Who remembered the Arabs as such*

Peasant here refers to an "authentic" Iranian man who is the owner of agricultural lands, as Ferdosi says:

*Of them, whoever was a peasant,
They were from the seed and race of
the nobles.*

At the same time, the word "peasant" is also used to refer to an "historian", as Ganjavi described it with the word "eloquent". So Nezami, who introduced himself as "the eloquent Persian-speaking peasant", must be an Iranian from an authentic family, a historian and an orator, and owner of agricultural lands. The role of peasants in protecting the culture and history of Iran in the Islamic era was significant. It seems that Nezami's family in Ganja was peasant with cultural awareness and material wealth.

DIPLOMAT

Winter 2023

NO. 3

A heart full of love for Iran

Nezami Ganjavi, a poet with a compassionate heart for Iran

Dr. Ali Nikooee
Iranologist

Nezami Ganjavi was one of the talented poets of Persian poetry who not only enjoyed a unique method and style, but also influenced the Persian literature as well as the works of the poets who proceeded him.

*The whole world is a body and Iran
is a heart,
The orator should not be ashamed of
this claim.
If Iran is the world's heart,
Heart shall be greater than the body.*

In the present writing, the word “Iran” is a reference to the “Iranian Plateau”. The Iranian plateau is much wider than the current territory of Iran; in other words, Iran as a country is located in the Iranian Plateau. The inhabitants of the Iranian Plateau enjoy common cultural, linguistic and blood roots and share an identity, cultural pride and historical sufferings that cannot be separated from each other.

Jamal al-Din Aboo Mohammad Elyas ben Yoosof benn Zaki ben Moayyed (535 A.H., 607 A.H.-612

A.H.) nicknamed Nezami, was a Persian-speaking Iranian poet and storyteller in the 6th century AH (12 AD), who initiated a unique poetry style and was recognized as a master of storytelling in Persian literature. Ganjavi's tomb is located on the western edge of the Ganja City¹. Nezami Ganjavi was one of the talented poets of Iran who not only initiated a unique method and style, but also influenced the Persian literature as well as the works of the poets who proceeded him. Nezami was among the most knowledgeable scholars of this time in literature, astronomy, philosophy, Islamic sciences, jurisprudence, theology and Arabic language; this can be clearly inferred from his poems.

There exists no accurate information about his life; however, what is

1. The Ganja City is a historical Caucasian city which is now located in the northwest of the Republic of Azerbaijan. The Ganja City was an Iranian city until 1813 when it was separated from the Iranian territory as per the Golestan Treaty.

Life of the World

In the next few pages,
you will become
familiar with the
amazing charms and
customs of Iran.

A heart full of love for Iran
The birthplace of urban civilization
Culturally great Iran

Iqbal's great work was in the movement he created in the stagnant minds of the people of the Orient and made them understand that they should stop being negligent. He told them that if they wanted, they could become what was worthy of their dignity. He found the solution to this problem in polishing their rusty minds.

this concept in different ways in the form of effective poems ranging from couplets to sonnets and verse combinations; and, he made his audience to look at themselves and take care of their own culture. From Iqbal's total thoughts and efforts, it can be concluded that he tried to help the people of his land and the Islamic societies realize their cultural identity and sow the seeds of freedom and self-confidence. He believed that the basic problem of the Orient with the Occident was that in the East the outlook on life had not changed and their mentality was not transformed based on the achievements of the modern mind.

That's why Iqbal regularly criticized the Islamic societies that:

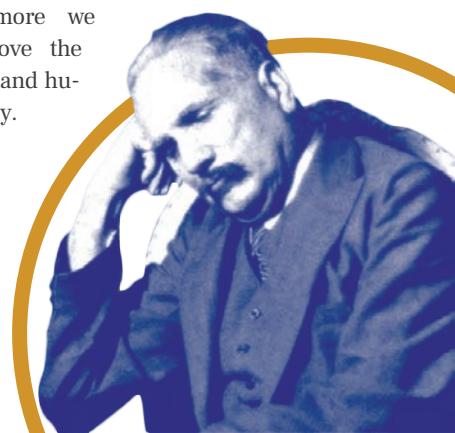
*Take care of yourself! The herds of the world, what do you say,
if your look changes, the world
changes as well,
my best wishes to the leader of the
caravan and tell him,
although the road is the same, the
caravan is different.*

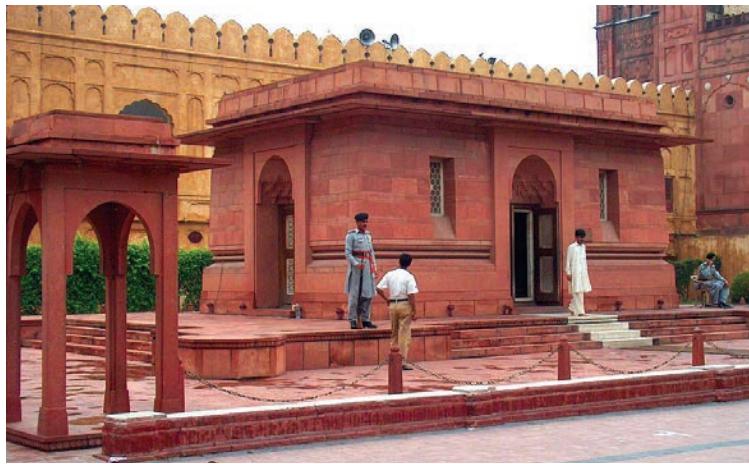
Iqbal's great work was in the movement he created in the stagnant minds of the people of the Orient and made them understand that they should stop being negligent. He told them that if they wanted, they could become what was worthy of their dignity. He found the solution to this problem in polishing their rusty minds. Therefore, Iqbal devoted himself to the "reconstruction of religious thought", spoke of divine existentialism and founded his own philosophy. Just like Hallaj, he defined the dignity of his ideal man in a way that called out to the people of this side of the world with amazing courage that:

*You are the wings of the cedar tree,
do not be thorn and grass
If you deny "Him", don't deny
yourself.*

Iqbal's thoughts are a crucible that still has many wounds. The truth is that what can be seen from the pyramid of his thoughts is the visible part that the author of this opinion, for his part, has written 35 books, nearly seven thousand pages, and from this forty-year-old efforts, he concluded that Iqbal directed his audience's mind to the "Iranian" culture and the patterns emerging from it in many cases. In the book "Reconstruction of Religious Thought in Islam", Iqbal wrote that "Today's world needs a thinker like Rumi to create hope and ignite the fire of passion and mania for life in souls". In Iqbal's opinion, when someone is familiar with this culture and is placed in its atmosphere, they also understand religion and its teachings correctly, because "out of Aryan and Semitic elements, a new civilization was created". Iqbal believed that if Iran was not there, Islamic culture would not have reached perfection.

It is on this basis that he wrote that "Muslims were as much charmed and jubilated by the conquest of Iran as the Romans were by the conquest of Greece". He is referring to the fact that the culture and civilization of the West has its roots in Greece and its removal makes the West void of any identity. Therefore, it is not surprising if it is said that Iqbal's message for contemporary people is to care for this culture-- a culture that grew countless flowers in its garden, which are needed by the post-industrial world today for softening souls. We can learn from Iqbal that the more we get to know this culture and the figures that emerged from it, the more we will love the world and humanity.

Mohammad Iqbal's tomb in Pakistan

*Do not think that of Moghan is ended,
There are thousands of non-drunk wines in the veins of the vines.*

Having an in-depth look at the works of Persian poets, Iqbal created a collection in 10 thousand verses, the content of which is the same as the poems of the first-rate Persian poets. Some of the themes and ideas presented in his poetry can be found even in the works of modern Iranian poets such as Nima, Shamloo, Moshiri, Rahmani and Akhavan. Iqbal was a critic of the poetry of his time, much more than the modern and innovative poets of Iran. He believed that by paying attention to "lovers' neighborhood" and "sad hearts" and "to be humble for the lovers" to distract the minds of the society from the highway of life to the path of relaxation and ease. He considered poetry as a means for the progress of the individual and the society.

Therefore, we can see that in all his poems there is a point and an idea to learn and change, and the more we think about them, newer points and concepts are obtained. He was a poet in the true sense of a thinker and the closest poet to Rumi throughout the history. Definitely, it can be said that other than Hafez, no other poet can hold a can-

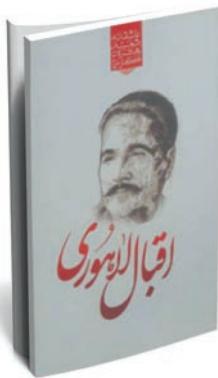
dle for him in presenting different styles of the Persian poetry.

Therefore, although Iqbal's fame has many different dimensions, he is more famous in Iran because of his poetry.

The central theme of 15 thousand verses of Iqbal in Persian and Urdu is based on "selfhood" or "the very human beings" which forms the central core of his view on how to live, which has become known as "philosophy of selfhood". In the definition of "selfhood", he said that it was a vital force which could be cultivated by humans to achieve goals that are not possible in the natural state, that is, when this concentrated force is not developed. Selfhood, when reaches the desired perfection, can be so effective in transforming the individual and society that it surprises people who lack this power. It is clear that Iqbal's goal of putting forward such an idea and making it methodical in the form of a philosophy was to mobilize the dispossessed societies of the Islamic lands and create self-belief in them so that they could take an action and rely on themselves. By creating and propagating such a vision, he not only gave an identity to his countrymen, but also incited the Islamic countries to rely on the ideas coming from the Orient, that is, indigenous culture, and expressed and implied

Iqbal, by his deep looks into the works of Persian poets, left behind 10,000 verses that compete with the poems of the top Persian poets. Some of the themes and ideas in his poetry can even be found in the works of modern Iranian poets such as Nima, Shamloo, Moshiri, Rahmani and Akhavan.

in the great thinkers of history. Abdolqader, the famous Persian poet of the subcontinent (1856-1927), defined Iqbal in this manner:

*In view of believers of reality, Iqbal
acted as a prophet, but a messenger
could not be named.*

His Philosophical views are discussed in most universities across the Muslim world as well as in Western countries. According to the greatest figures of the Persian literature, from Bahar, Dehkhoda, Nafisi, Foroozan to Minavi, Sooratgar, Yaghmai, Zarrinkob, Safa and Moin, his poetry is all "punchline of knowledge". Iqbal's fascination with the Persian culture, civility, history and language has pushed poets such as Akhavan and Naderpoor to call Iqbal a "poet of Ferdosi's nature", or the "Rumi of our age".

Among all the people addressed Iqbal's works, he adopts a different view on those with "Iranian" identity. Because Iqbal looks at that identity with a hopeful vision as a person born from a sublime culture, the way that Sohrevardi believed. When this unique sage visualizes the world of Islam, he gives Iranians a great advantage in understanding his thoughts and, while referring to Iran's long-standing culture, he writes:

*My voice as an old fire to the non-Arabs (ie Persians)
the Arabs are still ignorant of my enthusiasm.*

That is why Iqbal praises the ideas arising from this glorious land and emphasizes: "The warriors of the Saudi sand deserts destroyed the political independence of the ancient Persia, but they could not destroy their freedom of thought".

As a result, having composed five thousand verses in Urdu language, Iqbal decided to express his human-making and inspiring thoughts

in the language of a land that he loved, as much as he said in its description:

*My mind was fascinated by its appearance,
my skin became like a palm tree.*

Iqbal's surprising interest in a land that shows signs of a long-lasting culture in every step is due to the deep meditation he has in all its fields of knowledge. The more he strolls in this garden, the more he falls in love, to the extent that he suggests Tehran becomes the center of the Islamic world and obtains the same status as Geneva in Europe:

*If Tehran became Geneva for the
people of the East,
This would be a change for the evil
destiny of the days.*

This famous philosopher is one of the elites who defined Iran in the most correct and exact manner. In the book entitled "The Path of Wisdom in Iran", which was his doctoral thesis, Iqbal mentioned and treated Iranian scholars and thinkers with great honor and respect, and described them as being not only the sources of pride for the world of Islam, but also the pride of the global culture. In his poetic works, Iqbal mentions "Jam-e-Jam" for thirty times, and "Iran" for twenty times, "non-Arab (Persian)" for twenty-five times; and, on various occasions he mentioned the Iranian mythological and ancient kings and characterized them with glory, authority, honor, and greatness and cultural flourishing:

*Non-Arab (Persian) is a sea so wide,
Which holds a diamond-colored
gem in.*

He sees this sea still raging and full of waves, to wear down and destroy the rocks covered with stagnant love by its endless turbulences:

Those interested in Iqbal's works in different parts of the world gradually realized that this genius lover of the Persian culture, language and literature enjoys a personality with different dimensions, each of which alone can be the source of a person's historical fame.

Iqbal; as he stands

The most “Iranian” non-Iranian poet, known as “Iran’s overseas duplicate of Ferdosi”

Mohammad
Baqae Makan
Author,
translator and
Iqbal scholar

Iqbal from Lahore reflects the character of a philosopher, poet, reformist, educator, socialist, founder of an independent country, lawyer, Quran researcher, Iranologist, linguist, historian and Islamologist. The sum of these features, which can be rarely found in someone else, has given him an individuality that his admirers consider as “prophet-like” as in the great thinkers of history.

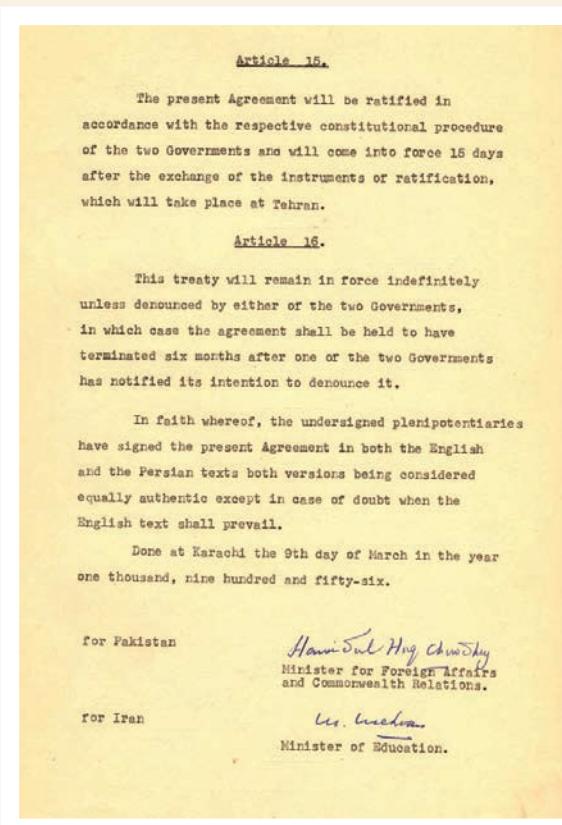
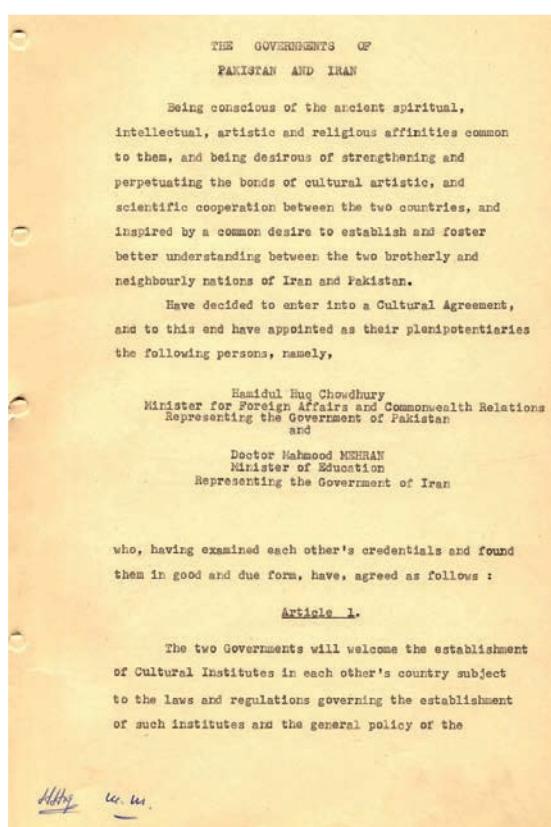
At dawn of the 9th of November 1877, in the dull room of a humble house which was brightened by the flickering light of a lamp, in the light of the call for prayers coming from the far and near mosques, a lady called Bibi Khatoon gave birth to a child who was later become known and famous as Muhammad Iqbal Lahori all across the subcontinent, the Muslim world and many other countries. Iqbal became so much eminent that his works were praised by great critics and thinkers of the Orient and Occident; and, great translators and orientalists such as Reynold Alleyne Nicholson and Arthur John Arberry, who rendered only the first-rate poems of the Persian language, translated his works into English not seven or eight hundred years later but during the time Iqbal was still living. These works, which should be considered

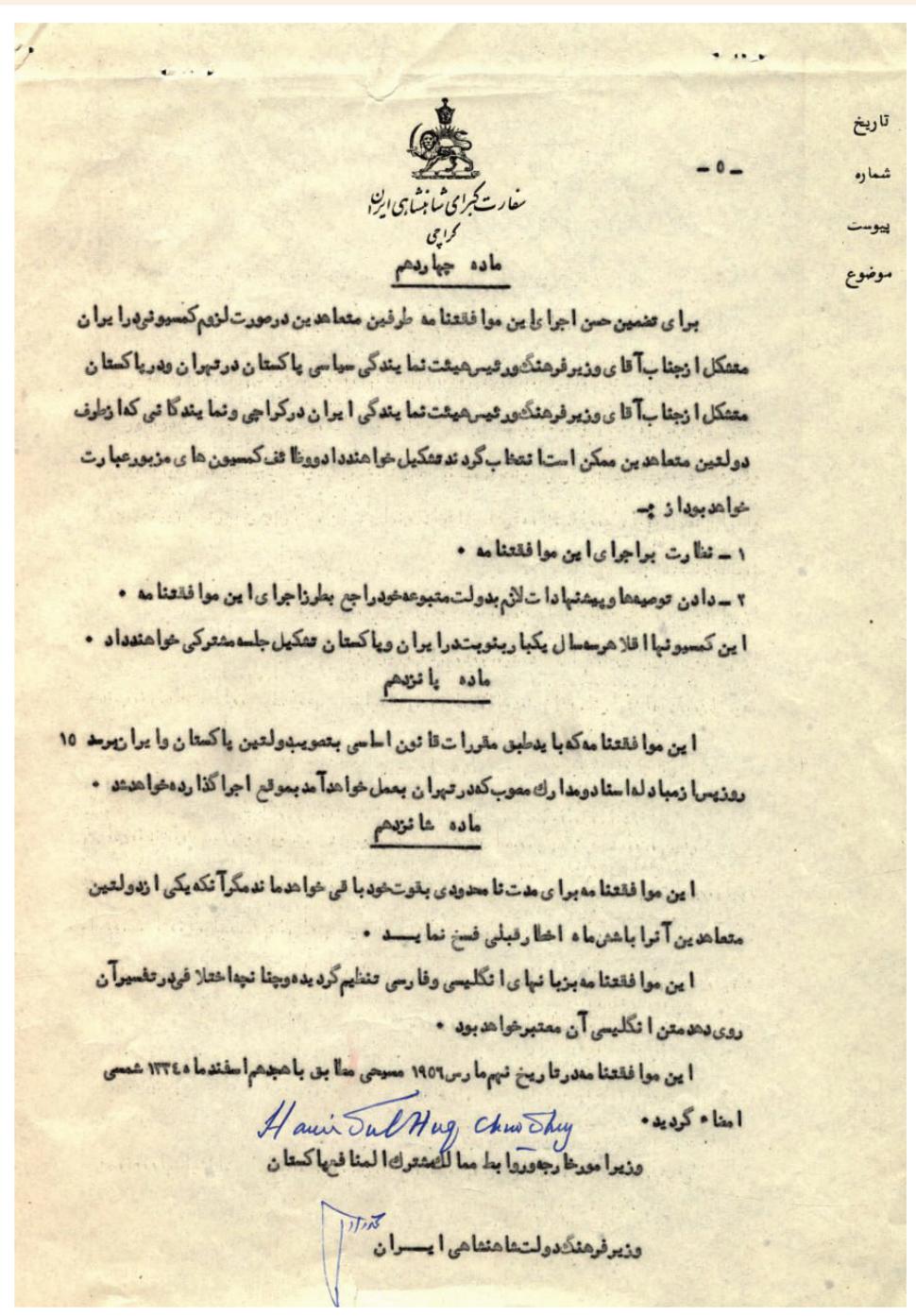
as the treasures of the Persian literature, have been gradually translated into many languages of the world and commentaries have been written on them.

Those interested in Iqbal’s works in different parts of the world gradually realized that this genius lover of the Persian culture, language and literature enjoys a personality with different dimensions, each of which alone can be the source of a person’s historical fame.

Iqbal was an individual with 12 independent personalities; that is, he was a philosopher, poet, reformist, educator, socialist, founder of an independent country, lawyer, Quran researcher, Iranologist, linguist, historian and Islamologist. The sum of these features, which can be rarely found in someone else, has given him an individuality that his admirers consider as “prophet-like” as

The copy of the Cultural Agreement between Iran and Pakistan, signed in Karachi, in English and Persian.

تاریخ	
شماره	
پیوست	
موضوع	
موافقنامه فرهنگی پاکستان و ایران	
 سازمان کاری اسنادی ایران گروپ	
دولتین پاکستان و ایران با توجه بر این پایه اسنادی محتوی - فرهنگی - هنری و مذهبی مشترک خود و نظریه حکمهم و حوصله را با فرهنگی و هنری و ایجاد مکاریها ای علمی بین دو کشور و شهروخانه مفترط خود به برقراری و حکمهم مبنی این حسن تفاهم مین دو ملت دوست و همای پاکستان و ایران عصیم میباشد که موافقنامه فرهنگی اعطا و نما یند کان مختار خود را پنر تدبیب زیر تدبیب نمودند پر	
از طرف دولت پاکستان چناب آنای حمیدا الحق چودری وزیر امور خارجه از طرف دولت ایران چناب آنای دکتر محمود مهران وزیر فرهنگ که پس از مباراده اختیار نمای خود و اطمینان یافتن آنها نسبت بمواد ذیل موافقنامه اصل نمودند	
ماده اول	
طرفین متعاهدین تشکیل مواسات فرهنگی و ادراک و مکرر تدوین و ترثیب خواهند نمودا بن تبیل مواسات فرهنگی تابع مقررات و قوانین تأسیس چنین مواسات و سیاست کلی کشوری خواهد بود که در آن تأسیس میشود که قائمودا از « مواسات فرهنگی » مراکز تعلیمی ای - کتابخانه ای - مواسات علمی و تدریسی - مواسات مربوط بتوحد هسترا و تبیل نما پشگاهها ای هنری - موکبها نجمنها هنری و محل نما یعنی دادن و نگاهداری فیلم میباشد	
ماده دوم	
طرفین متعاهدین چهار زبانی روسی و چهار من غیر رسم میباشد ای استادان دانشگاهها و معلمین	

Iran's ambassadors to Pakistan since 1947

	Name	Position	Assignment Period	
			Start	End
1	Mahdi Foroobar	Counsellor and Charge d'affaires	1947	1949
2	Seyed Ali Nasr	Ambassador	1949	1950
3	Masoud Moazed	Ambassador	1950	1951
4	Javad Kowsar	Charge d'affaires	1951	1952
5	Abbas Amiraslan	Charge d'affaires	1952	1952
6	Hesamoddin Khosro Parviz	Charge d'affaires	1952	1953
7	Mohsen Modahhet	Charge d'affaires	1953	1954
8	Abdolhossein Masoud Ansari	-	1954	1955
9	Major General Nader Batmanqelich	Ambassador	1955	1956
10	Major General Abdolhossein Hejazi	Ambassador	1957	1959
11	Ahmed Qadimi	-	1959	1961
12	Mousa Nouri Esfandiari	-	1961	1962
13	Major General Hassan Arfa	Ambassador	1961	1962
14	Jafar Kafaei	Ambassador	1963	1965
15	Hooshang Ansari	Ambassador	1965	1966
16	Major General Hassan Pakravan	Ambassador	1966	1969
17	Mohammad Hossein Mashayekh Fereydani	Ambassador	1969	1972
18	Manouchehr Zelli	Ambassador	1972	1977
19	Aliasghar Bahram Beigi	Caretaker Ambassador	1977	1978
20	Nematollah Nasiri	Caretaker Ambassador	1978	1978
21	Ahmad Minaei	Caretaker Ambassador	1978	1979
22	Bijan Moshirvaziri	Charge d'affaires a.d.	1979	1979
23	Mohammad Ganjidoost	Charge d'affaires a.d.	1979	1981
24	Abbas Aghazamani	Ambassador	1981	1984
25	Mir Mahmoud Mousavi Khameneh	Ambassador	1984	1989
26	Ahmad Ajal Loueyan	Caretaker Ambassador	1989	1989
27	Javad Mansouri	Ambassador	1989	1993
28	Sayed Ali Tahaqqoqi Mehrizi	Charge d'affaires a.d.	1993	1993
29	Mohammad Mahdi Akhoondzadeh Basti	Ambassador	1993	1998
30	Syed Serajeddin Mousavi	Ambassador	1998	2003
31	Mohammad Ebrahim Taherianfard	Ambassador	2003	2006
32	Mashallah Shakeri	Ambassador	2006	2011
33	Alireza Haqiqian	Ambassador	2011	2015
34	Mahdi Honardoost	Ambassador	2015	2019
35	Seyyed Mohammad Ali Hosseini	Ambassador	2019	-

A short documented history of relations between Iran and Pakistan

Iran and Pakistan established diplomatic relations on 18 February 1950.

Ali Rajabi Yazdi

Member of
the Editorial
Board

After the independence of Pakistan on August 14, 1947, Iran was the first country that recognized the establishment of the Islamic Republic of Pakistan. The same year on 25 October, the Embassy of Iran was opened in Karachi—the then capital of Pakistan. On February 18, 1950, a treaty of amity was signed between the two countries. In March 1950, Mohammad Reza Pahlavi, the Shah of Iran, visited Pakistan, marking the first visit of a head of state to Pakistan after the country's independence.

Following the relocation of Pakistan's capital from Karachi to Islamabad in 1959, the Iranian embassy also moved to Islamabad.

With the enhancement of po-

litical relations between Iran and Pakistan, the two sides concluded an agreement to waive visa for the holders of diplomatic passports in 1974.

In early months after the victory of the Islamic Revolution in Iran, the Iranian embassy was operating by a charge d'affaires ad interim until 1981 when the two countries reached an understanding to exchange ambassadors. Mr. Abbas Aghazamani, also known as Aboo Sharif, was appointed as the first ambassador of the Islamic Republic of Iran to Pakistan in December 1981. Since then, relations between the two countries have expanded uninterruptedly at the ambassadorial level.

Having four tall minarets made of red stones situated at the four corners of the mosque is one of the main characteristics of the mosque. Each minaret is about 43.5 meters long and is located on an octagonal platform. This platform itself is six meters above the ground level. Each minaret has three floors and tourists are allowed to go to the top of the minaret.

The courtyard of the mosque is square with a large pond in the middle. There are four types of decorations used in the whole building of the mosque: stone carving, inlay (*parchinkari*), red stone carving and filling it with raised colored stones, and painting on white plaster.

Some rooms in the mosque are dedicated to holy objects. These objects are attributed to Prophet Mohammad (PBUH), Imam Ali (a.s.), Lady Fatima (s.a.), Imam Hussein (a.s.), Owais al-Qarani, and Sheikh Abdul Qadir Gilani. According to Tamerlane's narration, following the conquest of Damascus and the conquest of Turkiye, he obtained these blessed objects and took them to Samarkand and then Zahir al-Din Babur transferred them to India. These

objects were inherited among the family members of the statesmen, until Fakir Syed Nur al-Din Manwar bought them and dedicated them to the Royal Mosque (Encyclopedia of the Islamic World, Royal Mosque Entry).

One of the great places located next to the Royal Mosque is the King's Castle complex. This castle, which is very old, accommodates two large and small mosques, several palaces, an arsenal, a special and general court and a library, among others. It takes several days to visit this complex. There are valuable inscriptions in Persian language erected in different parts of the castle.

Alamgir Mosque is a very important symbol of Mughal architecture in the entire Indian subcontinent, which can represent many decorative arts in the whole region and is described as a turning point in the history of world architecture.

Tomb of Mohammad Iqbal, the great poet of Pakistan, is also situated next to the Royal Mosque. There are several inscriptions of Iqbal's Persian poems which are visited by many tourists on a daily basis.

In the nave of the mosque, the most beautiful decorations and flower works have been engraved on marble. At the top of this nave, three domes have been constructed on semicircular arches. The middle dome is bigger and the two side domes are smaller but equal in size.

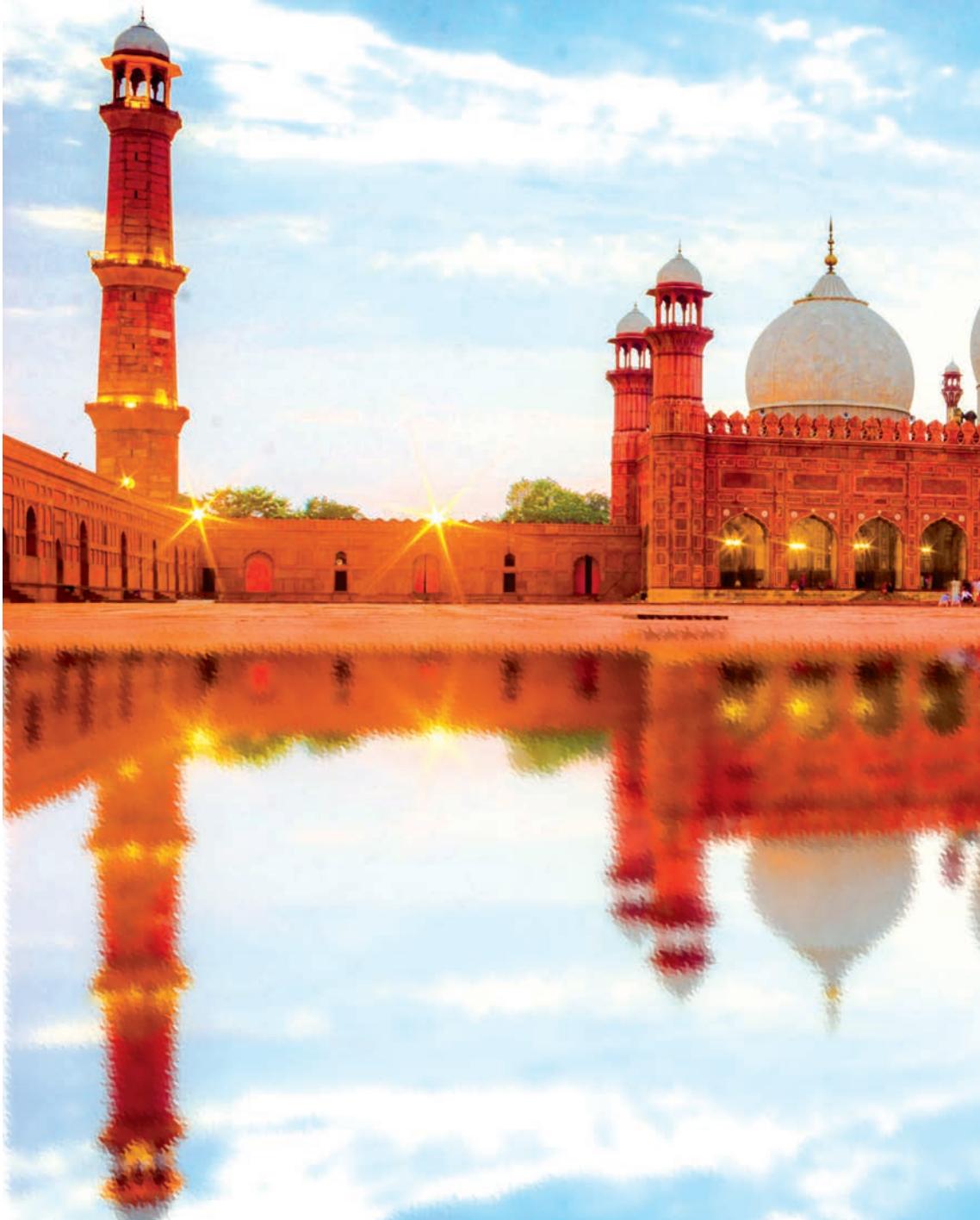

This mosque is located in the historical part of the beautiful city of Lahore, Pakistan, and numerous people from all over the world visit this mosque or participate in its daily prayers.

Muhammad Alamgir, King of Ghazi, was completed with the efforts of the youngest family members of Fadai Khan Koke in the year 1884 AH.

Regarding the architectural features of this historical mosque, it is remarkable that the red color dominates the entire facade of the mosque; the entrance itself is a complete building, which has two floors in the form of a cube and includes the residence of the Imam (leader) of the congregation, a school and a library.

In the Shabestan (nave) of the mosque, the most beautiful decorations and flower works have been carved on marble stones. Above the Shabestan, there are three domes placed on semicircular arches. The middle dome is bigger and the side domes are smaller and equal in size. These marble domes shine like pearls and the golden dome above them is like a diamond. On these domes, there is an inverted lotus flower made of white stone.

A view of
Alamgir
Mosque

Lahore Mosque receives numerous visitors from all over the world every day. It was turned into an animal stable during the British rule.

This mosque is located in the historical part of the beautiful city of Lahore, Pakistan, and numerous people from all over the world visit this mosque or participate in its daily prayers.

Unfortunately, from 1799 to 1856, during the occupation of Lahore by the Sikhs and then the British forces,

the Royal Mosque was turned into a military garrison and even a horse stable for 57 years during which time it suffered serious damages.

According to the inscribed text at the entrance of the mosque, which is written in Thuluth and Nastaliq Persian calligraphy, this building was completed by Fadai Khan Koke, the ruler of Lahore and Aurangzeb's foster brother.

The inscription also states that the Mosque of Abulzafar Mohiuddin

Embodiment of Iranian art and architecture in Pakistan

Alamgir Mosque, a symbol of
Mughal Empire architecture in
Lahore, Pakistan

Morteza
Rezvanfar

Faculty
Member,
Iran's Cultural
Heritage
Research
Center

The Alamgir Mosque also known as the “Badshahi Mosque” and the “Royal Mosque” is one of the most magnificent historical structures in Pakistan. The red marble stones used in the building of the mosque stands out and make it a famous landmark of Lahore.

Alamgir Mosque is one of the largest and most beautiful mosques in the world, which was built in two years between 1671 and 1673 AD by the order of the Mughal King Aurangzeb.

Aurangzeb was the third son of Shah Jahan and his Iranian mother Mumtaz Mahal. He set up his rule after killing his two brothers and imprisoning his father in a cell next to his mother's tomb (Taj Mahal). As opposed to his ancestors and brothers, he was not interested in poetry and architecture; therefore, he named himself “Alamgir” which means “Conqueror of the World”. Due to the many wars and conquests he made during his reign, he ordered the construction of the Alamgir Mosque.

high value of Iran's exports to Pakistan compared to imports from that country. In 2021, Pakistan was the seventh export destination of Iranian products and services. Iran's exports to Pakistan were worth 1,261 million dollars in value and 2,906 tons in volume. Compared to the same period of the previous year, we see a growth of 26 and 14 percent respectively in terms of value and weight.

Some 2.6 percent of Iran's total exports is to Pakistan and the average value of exports to that country stands at 434 dollars.

It should be noted that Pakistan is the 20th source of import among Iran's neighboring countries; Iran's import from Pakistan is 312 million dollars in terms of value and 340,000 tons in volume. Compared to the same period of the previous year, there is a growth of 76 and 94 percent respectively in terms of value and weight.

The share of imports from Pakistan in Iran's total imports from the neighboring countries is about 0.6 percent. The average value of imports from Pakistan is 916 dollars.

It should be mentioned that in terms of Iran's highest positive trade balances, Pakistan ranks fifth with 949 million dollars.

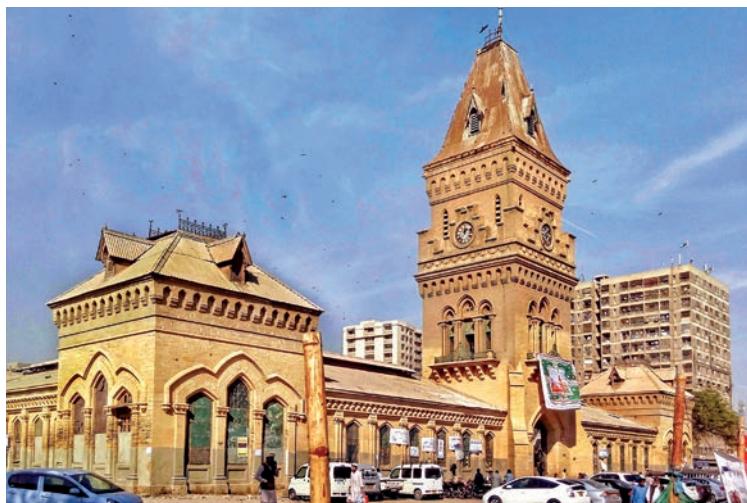
Among the reasons for the increase in exports are the improvement of political and economic relations between the two countries, establish-

ment of the legal frameworks and regulations for the implementation of preferential trade agreements and stronger cooperation between the two countries' trade promotion organizations and other relevant executive bodies.

Among the other factors for the expansion of Iran's exports are the active contribution of the Industry, Mines and Trade Organization of Sistan-Baluchestan province, Iran-Pakistan Joint Chamber of Commerce, the Chamber of Commerce of Industries, Mines and Agriculture of Zahedan as well as global economy improvement in the aftermath of the Covid-19 pandemic. The most important cooperation agreements between Chambers of Commerce and business organizations of Iran and Pakistan:

Several memoranda of understanding have been signed between the chambers of commerce as well as trade organizations of Iran and Pakistan. They include a Memorandum of Understanding on the Barter Trade Mechanism between the Chamber of Commerce, Industries, Mines and Agriculture of Zahedan and Chamber of Commerce and Industry of Quetta, Pakistan, in 2021 as well as a cooperation agreement between Iran-Pakistan Joint Chamber of Commerce and its Pakistani counterpart to establish closer commercial and cultural relations.

Considering the existing potential between the two countries and if necessary infrastructure is provided, especially by establishment of banking relations and signing a free trade agreement, the value of bilateral trade relations can rise to at least five billion dollars, which, if realized, will not only lead to an increase in the welfare and employment of the residents of the border provinces of the two countries, but it will also help the development and security of the region.

commodities in various qualities and quantities to Pakistan, from cheese and fruit to construction materials and petrochemical products.

In recent years, especially since 2015, trade exchanges between the two countries have increased significantly. This trend continues to increase despite customs and trade barriers as well as lack of banking relations. During these years, the exporters have managed to find proper markets for their goods in Pakistan, including the export of petroleum products and petrochemical derivatives, foodstuff, pistachios, dates, types of bread, industrial and chemical materials, construction material and pharmaceuticals made of iron and steel.

In general, except for textiles, agricultural and animal husbandry products and leather, Pakistan imports nearly all its requirements in other sectors such as industry from abroad; and therefore it provides a very suitable ground for the export of Iranian items to Pakistan.

Pakistan is Iran's complementary market

Another reason that makes Iran's presence in the trade sector of Pakistan profitable is that Pakistan's market could complement Iran's. Iran is capable of supplying many needs and

products of Pakistan such as electricity, liquefied gas, petroleum products, petrochemicals, bitumen, chemical fertilizers, polymer materials, dairy products, dry fruit, household appliances, pharmaceuticals, building materials and cement, while many of these goods can take over a part of Pakistan's market. On the other hand, Pakistan can supply products such as meat, rice, textiles, sports and medical devices, tropical fruits, and some agricultural items that are now imported into Iran from other countries; in this way, the two countries can increase their trade exchanges.

Considering the existing potential between the two countries and if necessary infrastructure is provided, especially by establishment of banking relations and signing a free trade agreement, the value of bilateral trade can rise to at least five billion dollars, which, if realized, will not only lead to an increase in the welfare and employment of the residents of the border provinces of the two countries, but it will also help the development and security of the region.

The latest status of commerce and trade balance between Iran and Pakistan

Iran's trade balance with Pakistan has been growing with a positive trend in the past years, which is due to the

Since the inauguration of the 13th Iranian administration, several measures have been taken to expand contact and interaction with our neighbors. This resulted in a surge in Iran's foreign trade despite US sanctions and obstacles to financial transactions.

Iran and Pakistan; complementary economies

The need to unify the path of cooperation

Fahimeh Damroodi
Secretary
General of
Iran-Pakistan
Joint Chamber
of Commerce

The Islamic Republic of Iran and the Islamic Republic of Pakistan, as two neighboring Muslim countries with a population of more than 300 million people combined, must take practical steps to fully profit from their economic capacities.

In the foreign commerce of any country, trade with its neighbors receives a special priority, because the cost of trade is also reduced due to the short geographical distance. Apart from that, expansion of economic relations between Iran and its neighboring countries will have a direct impact on the improvement and stability of political relations with neighboring countries and, as a result, the influence and power of political maneuvering of extra-regional powers would diminish.

Since the beginning of the 13th administration of the Islamic Republic of Iran and its policy to prioritize interaction with neighboring countries, we have witnessed a significant rise in Iran's foreign trade even though sanctions have caused obstacles for international financial transactions.

Pakistan, with a population of more than 247 million, is of special impor-

tance for Iran due to its linguistic, cultural and religious affinities with our country; and at the same time, it is considered a potential market for a large part of our country's domestic products.

Diversity of import products from Pakistan is one of the reasons for this claim; in fact, Pakistani products can replace goods imported from other countries; for example, cheese from France, sauces and marmalade from America, blue raspberry and blueberry from Peru, pear from South Africa, etc.

Likewise, Pakistan enjoys a very high capacity to become an export destination for Iranian goods with lower prices and acceptable quality compared to the commodities imported from other countries.

According to the latest figures by Iran's Customs Administration, Iran exports more than 119 items of

Iran and Pakistan
land border

Foreign Ministers of Afghanistan's neighboring countries were held respectively in Islamabad and Tehran. Last year, the third meeting of Afghanistan's neighboring countries was held in Tun Shi, China, and the fourth meeting in the city of Samarkand, Uzbekistan. Also, the special representatives of the two countries for Afghanistan affairs exchanged visits last year.

Iran and Pakistan are facing similar issues and problems in Afghanistan, such as terrorism, drugs and refugees. Solving these issues and confronting common problems in Afghanistan require continued links, contacts and consultations between the two countries.

Human rights

On the issue of human rights, in the past years, Pakistan has always voted against the politically-motivated resolutions of the United Nations human rights bodies regarding the situation of human rights in Iran. Also, Pakistan opposed holding a special meeting of the UN Human Rights Council regarding Iran in 2022, and voted against the politically-motivated resolution to terminate Iran's membership in the UN Commission on the Status of Women.

Regarding Iran's nuclear program, Pakistan's membership in the Board of Governors of the International Atomic Energy Agency (IAEA) is

encouraging. Iran has always enjoyed the support of the government of Pakistan in matters related to the nuclear program. In 2022, Pakistan abstained in voting on the resolution of the IAEA's Board of Governors regarding Iran's nuclear program.

Fighting Islamophobia and terrorism

There are ongoing consultations between Tehran and Islamabad on countering extremism and international terrorism and confronting Islamophobia and unilateralism in the international arena. Iran supported Pakistan's initiative to designate March 15 as the International Day against Islamophobia and approve the relevant resolution in the United Nations General Assembly.

Iran stands ready to strengthen cooperation with Pakistan to fight the phenomenon of climate change, which has had negative impacts on both Iran and Pakistan. The two neighboring countries suffer from disasters such as drought, dust storm and drying rivers and lakes.

In general, bilateral relations between the Islamic Republic of Iran and the Islamic Republic of Pakistan are favorable and satisfactory in various areas. At the same time, there are many capacities to expand and deepen mutual relations in different areas, which should be discovered and operationalized with the cooperation of both sides.

In 2021, on border cooperation, two new border crossings of Rimadan-Gab- ad and Pishin-Man were opened.

D
DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

In the religious field, the Islamic Republic of Iran hosts hundreds of thousands of Pakistani pilgrims every year.

Military cooperation

In the military sector, there are contacts between the military and security officials of the two sides. Iran and Pakistan improving relations in various fields such as fighting against common military and security threats, maintaining and strengthening peace, boosting border and regional security, fighting terrorism and organized crimes, controlling borders and preventing drug and human trafficking, as well as managing security challenges in joint borders. In this context, the Chief of the General Staff of the Armed Forces of the Islamic Republic of Iran recently visited Pakistan and the commanders of the Pakistan Air Force and Pakistan Navy paid visits to their counterparts in Iran.

Military training

The two countries enjoy good cooperation in the field of military training. Every year, a number of students of the armed forces of the two countries are trained in military academies in Iran and Pakistan. However, there are still many untapped capacities to improve cooperation in this field. In this context, in 2021, with the aim of bolstering military training between the two countries, the Director General of Training of Pakistan Army traveled to Tehran and held talks with relevant Iranian officials from various departments of Imam Ali Military Academy and the Command and Staff University of the Army of the Islamic Republic of Iran.

Regional cooperation

At the regional level, Iran and Pakistan have established good cooperation and consultation in settling crises, the best example of which is the issue of Afghanistan. The Islamic Republic of Iran responded positively to the initiative of the government of Pakistan to form a Council of Foreign Ministers of Afghanistan's Neighboring Countries. Thus, the first and second meetings of

Iran and Pakistan Ministers of Foreign Affairs meet in Tehran

due to the outbreak of the Covid-19 pandemic, is on the rise again. It stands now at two billion dollars even though it is still far from the five-billion-dollar target agreed between the two countries.

In 2022, the 21st meeting of the Joint Economic Commission of Iran and Pakistan was held in Islamabad - after a five-year pause. On the sidelines of this meeting, memoranda of cooperation were signed between the two countries in various sectors. Also, in 2022, the first exhibition of Iranian commodities was held in Islamabad, which was a turning point in the economic relations between the two countries.

Regarding our borders, in 2021, two new border crossings namely Rimdan-Gabd and Pishin-Mand were inaugurated. This is while for 73 years there was only one crossing (Mirjaveh-Taftan) between Iran and Pakistan. The Kohak crossing is also going to be unveiled in the near future.

Also in 2021, a memorandum of understanding was signed to establish joint border markets between Iran and Pakistan, which is a sign of the determination of both sides to develop bilateral economic relations

and improve the living standards and well-being of the residents on both sides of the borders. Creation of border markets, while facilitating the process of trade between two countries, can also help prevent the smuggling of goods and increase security around the borders.

In 2021, a cargo train initiative was operationalized between Pakistan, Iran and Turkiye within the framework of the ECO transport and transit plan. This train plays an important role in connecting the three countries to international transport and transit corridors.

Culture and religion

In the field of culture, the Cultural Section of the Embassy of the Islamic Republic of Iran is currently operating in Islamabad, and the Persian Language Research Center is training students in Rawalpindi. In addition, Iranian Cultural Houses are active in the cities of Karachi, Lahore, Quetta and Peshawar. In the religious field, the Islamic Republic of Iran hosts hundreds of thousands of Pakistani pilgrims every year.

Several Sister City Agreements will be signed between a number of cities of the two countries in future.

The first meeting of the Ministers of Foreign Affairs of Afghanistan's Neighboring Countries was held through video-conferencing in Islamabad while the second meeting was held in person in Tehran. The third such meeting was held in Tushi, China, followed by the fourth conference in Samarkand, Uzbekistan. Last year, special representatives on Afghanistan from Iran and Pakistan exchanged visits.

In the military and security fields, common threats to Iran and Pakistan have created similar security requirements for them. In this context, Iran and Pakistan can interact with each other under the Shanghai Cooperation Organization (SCO). Iran benefited from Pakistan's experience and support regarding Tehran's permanent membership in the SCO.

Currently, relations between Iran and Pakistan are favorable in various political, economic, cultural, military and security sectors with an acceptable level of cooperation.

Political relations

In the political sector, relations between Iran and Pakistan are in a satisfactory state.

In September 2022, and within the span of less than ten days, there were two official meetings between President Raisi and Prime Minister Sharif on the sidelines of the Shanghai Cooperation Organization Summit in Samarkand, Uzbekistan, and also on the sidelines of the 77th United Nations General Assembly in New York. Both foreign ministers of the two countries exchange regular vis-

its, and meet on the sidelines of regional and international summits in third countries as well. Also, political consultations are ongoing between the officials of Iran and Pakistan on regional issues (such as Afghanistan) and international issues (such as counter-terrorism).

Basically, the rapid pace of regional and international developments necessitates continued consultations between high-ranking officials of Iran and Pakistan at different levels.

Consultations and mutual support of the two countries play a significant role in the adoption of coordinated stances by them in confronting and settling regional and international challenges through cooperation and synergy. In this respect, in 2021, the 11th meeting of Iran-Pakistan Political Consultations Committee was held in Islamabad, and it was decided that the next committee will convene in Tehran this year.

Parliamentary cooperation

In the field of parliamentary synergy, Iran and Pakistan continue close cooperation within the framework of the international and regional parliamentary mechanisms such as the Inter-Parliamentary Union, the Asian Parliaments Assembly, the Assembly of Islamic Parliaments, the ECO Parliamentary Assembly, as well as the Parliaments of the Six Countries of Pakistan, Iran, Afghanistan, Turkiye, Russia, China (which was formed on the initiative of Pakistan with the aim of fighting terrorism).

Economic Cooperation

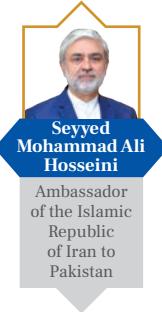
In the economic field, bilateral trade, which decreased in the last two years

Precious asset

Enduring and wide-ranging relations constitute a precious asset for good neighborliness between Iran and Pakistan

Close and fraternal relations between Iran and Pakistan as immediate neighbors are no secret. Iran was the first country to recognize Pakistan after its independence; and after the victory of the Islamic Revolution in Iran, Pakistan was the first country to recognize the Islamic Republic of Iran.

Bilateral relations between Iran and Pakistan began very shortly after Pakistan's independence in 1947. Iran was the first country to recognize Pakistan's independence.

With the victory of the Islamic Revolution of Iran, Pakistan was the first country to recognize the Islamic Republic of Iran. Since then, relations and cooperation between the two countries in various political, economic, cultural, military and security dimensions have been growing and consolidating.

Iran and Pakistan have a common history, civilization and culture. The historical background, artistic similarities and affinities, common literature and customs have connected the two countries in the field of culture.

In the field of language and literature, the Persian language and literature was widely used in the subcontinent for many years. The poems of the late Mohammad Iqbal Lahori in Persian language are proof of the

status of the Persian language in Pakistan and the subcontinent; even the national anthem of Pakistan is in Persian.

As with religion, Islam binds the nations of Iran and Pakistan as it is the official religion of both countries; Muslims constitute the absolute majority of population in Iran and Pakistan. The two countries are active and influential members of the Organization of Islamic Cooperation and interact with each other within the framework of this organization.

In the field of geography, both countries' location in the South Asian region has imposed similar geopolitical requirements on them.

In economy, Iran and Pakistan are complementary to each other. In this regard, the Economic Cooperation Organization (ECO) has provided a suitable framework for bilateral cooperation. The two countries also cooperate within the D8 Group framework.

*Poems by
Mohammad
Iqbal in Per-
sian language
stand as a
witness to the
position of
the Persian
language in
Pakistan and
the subcon-
tinent. Even,
the national
anthem of
Pakistan is in
Persian.*

subcontinent are among the greatest influencers in the flourishing of the Islamic culture and civilization. Translating various books, including medical books from Sanskrit into Arabic, and contributions of scholars and doctors who referred to Muslim educational centers and treated patients are among the other important aspects of this cross-cultural and civilizational influence.

The history of Pakistan from the subcontinent to beyond Bengal is a history of respectful coexistence of Muslims with other ethnic groups and followers of other faiths. Studying the history and written and unwritten works left over from this historical period is a good proof of the outstanding role of Muslims in the culture and civilization of this vast land; however, the arrival of colonialism to the subcontinent destroyed this respectful coexistence and undermined Islamic culture and civilization in that vast area.

Colonial rule over Pakistan: the darkest period in the history of the people of this land

Gracious coexistence and Muslim rule in significant parts of the subcontinent ended in 1875—with the start of the dark colonial rule under the cover of the East India Company in that region. Colonialism destroyed the good governance and peaceful and respectful coexistence of Muslims and non-Muslims in the subcontinent; instead, it spread hypocrisy and deception and abused the ignorance of the Muslims and ultimately dominated the fate of the entire subcontinent for decades. The colonial rule over Pakistan and the Indian subcontinent can be considered as the darkest era in the history of the people of this vast land.

The domination of colonialism in the subcontinent was not only limited to looting the wealth of this land; Colonialists drained it of every person with thoughts and ideas that could

cause people to awaken and get rid of colonialism. Colonialism made many efforts to discharge the subcontinent of every intelligent person; but it did not succeed in this task, and finally stars such as Gandhi, Jinnah, Nehru, Iqbal, etc. appeared in the sky of the subcontinent to guide their people and save them from the dark era of colonialism.

Muslims, Hindus and other ethnic groups of this land united in a joint front against colonialism and evicted colonialists from their land; however, since they did not agree on a unified political system after independence, two different political systems were formed in these lands.

It should be mentioned that the formation of these two different political systems was accompanied regrettably by war and displacement of millions of Muslims, Hindus and other ethnic groups due to the continuation of colonial interference; but Pakistan was finally born on August 14, 1947 with all the bitterness of the transitional period.

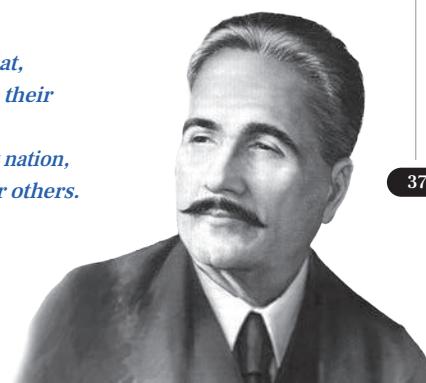
Following its independence, Pakistan faced many problems and hostilities, and this country is still suffering in various forms from the interventions of the heirs of colonialists. But considering the will of its leaders, the determination and patience of its people and finally the faith of its nation in the Almighty God as their protector, the people of Pakistan, with hearts full of faith and compassionate faces, are overcoming the current difficult situation for a better future and happiness for the coming generations.

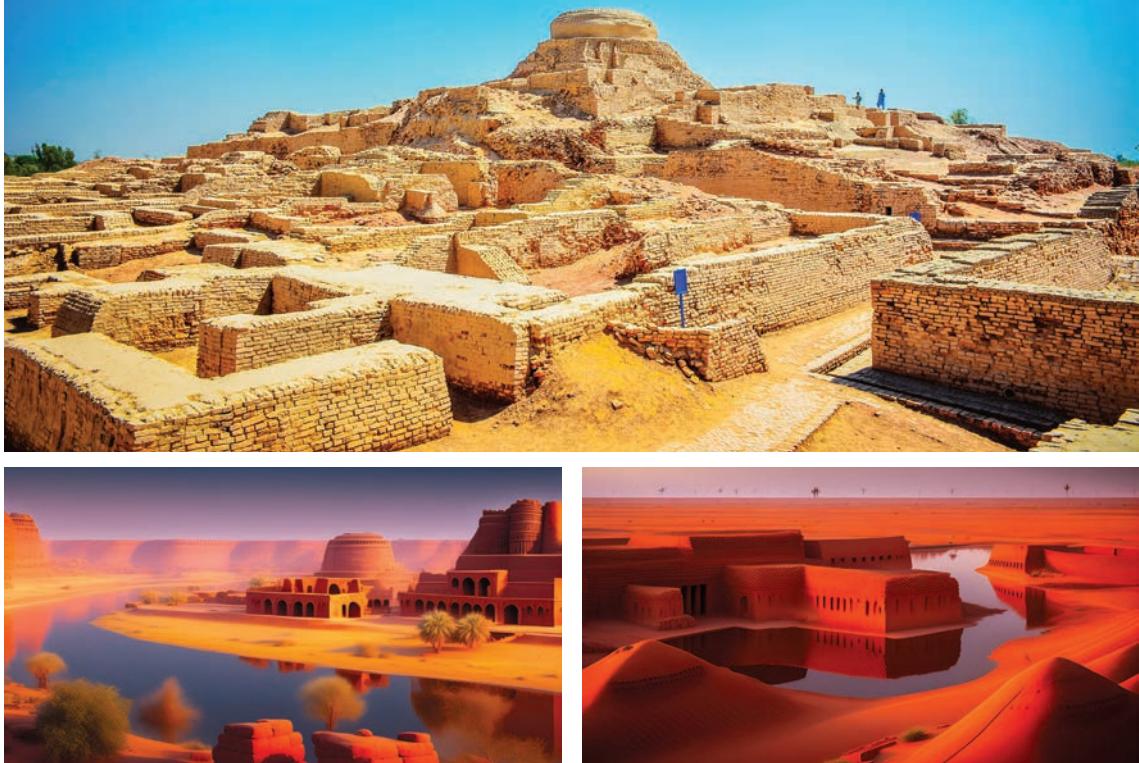
In conclusion, I deem it necessary to recall a piece of poetry by Mohammad Iqbal to whose thoughts and ideas Pakistan's independence undoubtedly owes:

*God promoted the nation that,
Gave a chance to determine their
own destiny.
He has nothing to do with that nation,
whose peasants cultivate for others.*

*Colonialism
made many
efforts to
discharge the
subcontinent
of every intel-
ligent person;
but it did not
succeed in
this task, and
finally stars
such as Gand-
hi, Jinnah,
Nehru, Iqbal,
etc. appeared
in the sky of
the subconti-
nent to guide
their people
and save
them from the
dark night of
colonialism.*

Mohenjo-daro, an ancient city in the province of Sindh, 405 kilometers north of Karachi, is the most important monument which proves the historical identity of the land of Pakistan with a magnificent civilization dating back to 5,000 years. Mohenjo-daro portrays such a precise and unique urban planning and design that archaeologists call it "Manhattan of the Bronze Age".

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

entered Pakistan in 325 BC passing through the Solomon Mountains. Chandra Gupta, the Indian army general and the founder of the Maurya Empire, stopped the advance of and ultimately defeated Seleucus, Alexander's army general, and conquered the land of Pakistan, Afghanistan and parts of Iran's Baluchestan and founded the great Maurya Empire.

When Ashoka (273 to 232 BC), the grandson of Chandra Gupta, became the next Maurya Empire, he converted to Buddhism and invited the vast land under his dominion from Bengal and the entire subcontinent to Pakistan and Afghanistan to Buddhism. In his youth, Ashoka had a violent temper and was known as the "predatory Ashoka"; however, after converting to Buddhism, his spirit and character changed and he called himself "the just and fair". He ordered to free the prisoners; he restricted the slaughter of animals and built hospitals for people and even animals.

He respected all religions and beliefs of the people and ordered medicinal plants and fruits to be cultivated throughout his land; he

constructed many water wells for the farmers. The existing works in Afghanistan from the Buddhist civilization are attributed to this era.

The people of Pakistan were introduced to the teachings of Islam through the Arab merchants who entered the Indian subcontinent through the coasts of Makran. Although various commanders and warriors entered the land of Pakistan and the Indian subcontinent through Jihad, by carefully studying the history of this land, one can understand the difference between looting the treasures of temples and the inner tendency of the people towards justice and peace.

Islam and Pakistan; Muslim scientists from the Indian subcontinent, great influencers of the Islamic civilization

The strong cultural connection that existed between Iran and the Indian subcontinent was another important factor in the promotion and expansion of Islam in Pakistan, so that at the end of the first Hijri century, Indus was considered the easternmost region under Muslim rule.

Muslim scientists from the Indian

The strong cultural connection that existed between Iran and the Indian subcontinent was another important factor in the promotion and expansion of Islam in Pakistan, so that at the end of the first Hijri century, Indus was considered the easternmost region under Muslim rule.

A graceful neighbor as charming as Pakistan

Pakistan, a grace of God with charming beauties
in the neighborhood of Iran

**Seyyed Rasool
Moosavi**

Director
General for
South Asia,
Ministry of
Foreign Affairs

They say Pakistan is a grace of God and for us it is definitely a grace to neighbor this country. Pakistan is a land of unseen beauty located in our immediate neighborhood.

Pakistan is a generous, charming and amiable neighbor for Iran. They say that Pakistan is a grace of God and for us it is definitely a grace to neighbor this country. Pakistan is a land of unseen beauty located in our immediate neighborhood.

From the stretch of the towering Himalayan and Karakoram mountains in the north to the fertile plains of the Indus in the south, and from the dense forests of the Hindu Kush to the blue ocean coast in Balochistan province, Pakistan enjoys a special nature and beauty and is known as a country of seven colors.

The history of Pakistan is amazing as its geography. It dates back to the era before the birth of Jesus Christ. Pakistan's independence was declared in 1947. This is another beau-

ty of Pakistan that in its 75th birth anniversary, it invites tourists from different parts of the world to visit the thousands-year-old ancient city of "Mohenjo-daro".

Mohenjo-daro, in the province of Sindh, 405 kilometers north of Karachi, is the most important monument which proves the historical identity of the land of Pakistan with a magnificent civilization dating back to 5,000 years. Mohenjo-daro portrays such a precise and unique urban planning and design that archaeologists call it "Manhattan of the Bronze Age".

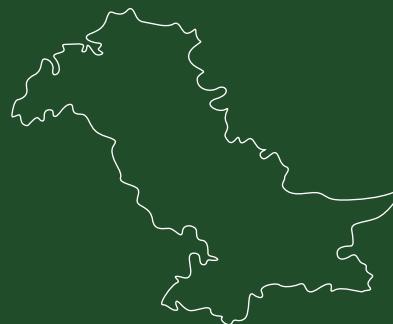
History testifies that any territory with a glorious civilization must have been a place of passage, conquest and stopover for famous world conquerors such as Alexander who

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

The Special Look section of the *Diplomat* introduces a specific country in each issue in association with the embassy of that country in Tehran. In the present issue, the Islamic Republic of Pakistan is presented.

Total area

881,913 square kilometers

Capital

Islamabad

Major cities

Karachi, Lahore, Peshawar, Quetta, Multan, Faisalabad

Population

247,653,551 (in 2023)

Official name

Islamic Republic of Pakistan

Currency

Rupees

Total foreign trade volume (sum of exports and imports):

about 90 billion dollars

Official religion

Islam

Type of government

Federal Republic

Year of independence

1947

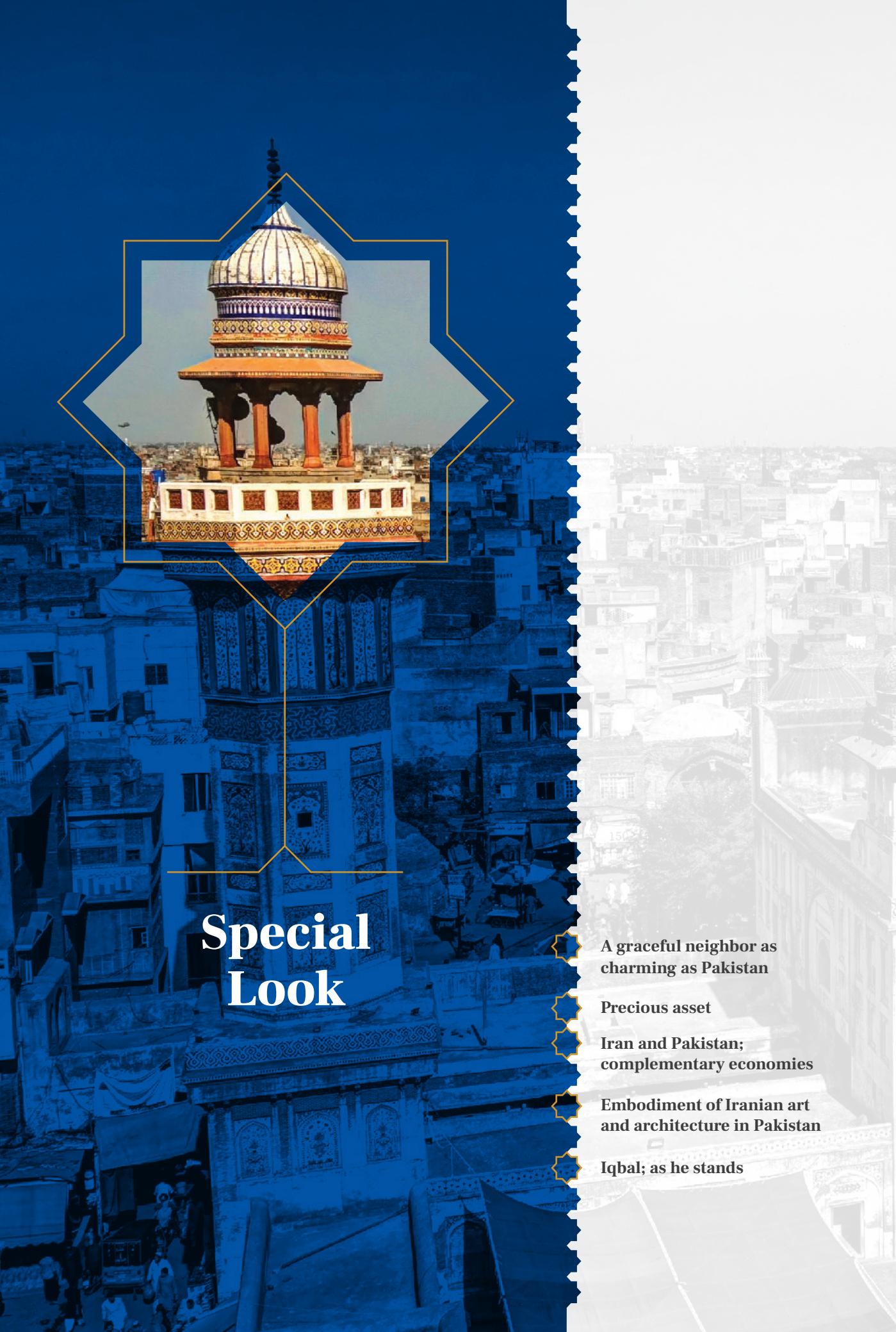
Neighbors

Iran, China, India and Afghanistan

Official languages

Urdu and English

Special Look

A graceful neighbor as
charming as Pakistan

Precious asset

Iran and Pakistan;
complementary economies

Embodiment of Iranian art
and architecture in Pakistan

Iqbal; as he stands

March 2023

4 March, 2023

Director General of the International Atomic Energy Agency's meeting with Dr. Amir-Abdollahian

6 March, 2023

President Raisi's telephone conversation with the President of the Russian Federation

Secretary General of the Shanghai Cooperation Organization's meeting with Dr. Amir-Abdollahian

7 March, 2023

Secretary General of the Shanghai Cooperation Organization's meeting with President Raisi

8 March, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Turkey

President Raisi's telephone conversation with the Prime Minister of the Republic of Iraq

9 March, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the President and Minister of Foreign Affairs of the Syrian Arab Republic, as well as a telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Kingdom of Belgium

10 March, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Foreign Minister of the Sultanate of Oman and the Foreign Minister of the Republic of Iraq

11 March, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Acting Minister of Foreign Affairs of the Republic of Uzbekistan

12 March, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Belarus

13 March, 2023

Acting Minister of Foreign Affairs of the Republic of Uzbekistan's meeting with President Raisi

President of Belarus's meeting with President Raisi

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Russian Federation

February 2023

	16 Feb, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Sultanate of Oman	
	17 Feb, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Minister of Foreign Affairs of the People's Republic of China	
	20 Feb, 2023	 	Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the European Union Foreign Policy Chief Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Deputy Minister of Foreign Affairs of the Russian Federation	
	22 Feb, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the President, Prime Minister and Minister of Foreign Affairs of the Republic of Iraq	
	23 Feb, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Speaker of the Parliament and officials from the Republic of Iraq	
	27 Feb, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Secretary General of the United Nations and foreign ministers of the Republic of Finland, the Kingdom of Belgium, the Republic of Armenia and the Republic of Tunisia	
	28 Feb, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's meeting with foreign ministers of the Republic of Indonesia and the Kingdom of Norway Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the High Commissioner for Human Rights and the Deputy Humanitarian Secretary General of the United Nations	

March 2023

	1 March, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the President of the General Assembly and foreign ministers of the Bolivarian Republic of Venezuela and the Republic of Senegal	
	2 March, 2023		Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Kingdom of Spain	

February 2023

1 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Minister of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Mauritania

2 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the President, Minister of Foreign Affairs and Speaker of the House of Representatives of the Republic of Nicaragua

4 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the President, Minister of Oil and Minister of Foreign Affairs of the Bolivarian Republic of Venezuela

5 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the President, Vice President and Minister of Foreign Affairs of the Republic of Cuba

7 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Foreign Minister of the Syrian Arab Republic and the Foreign Minister of the Republic of Turkiye

President Raisi's telephone conversation with the Presidents of Turkiye and Syria

8 Feb, 2023

Meeting of the Minister of Culture of the Republic of Guinea with Dr. Amir-Abdollahian

9 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the head of the International Committee of the Red Cross

10 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Secretary General of the United Nations

11 Feb, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Iraq

14 Feb, 2023

President Raisi's meeting with the President of the People's Republic of China

January 2023

24 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the foreign ministers of the Republic of Tajikistan, the Islamic Republic of Pakistan, the Republic of Azerbaijan, the Secretary General of the Hasht Day, the Secretary General of SICA and the President and Minister of Foreign Affairs of the Republic of Uzbekistan

25 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Republic of France

26 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the United Republic of Tanzania

27 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Azerbaijan

28 Jan, 2023

President Raisi's telephone conversation with the President of the Republic of Azerbaijan

30 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Minister of Foreign Affairs of the Government of Qatar, as well as a telephone conversation with the Ministers of Foreign Affairs of the Kingdom of Belgium and the Republic of Ireland

31 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the leaders of Palestinian Islamic resistance groups

January 2023

14 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Prime Minister of the Republic of Lebanon, the President of the Syrian Arab Republic and the Secretary General of the Palestinian Islamic Jihad Movement

15 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Minister of Foreign Affairs the Syrian Arab Republic as well as the Palestinian resistance groups present in Damascus

16 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Kingdom of Belgium

17 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the President and Minister of Foreign Affairs of the Republic of Turkiye

18 Jan, 2023

Meeting of the head of the International Relations Committee of the Duma of the Russian Federation with Dr. Amir-Abdollahian

19 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the People's Republic of China and the EU Foreign Policy Chief

20 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Minister of Foreign Affairs of the Kingdom of Sweden

21 Jan, 2023

Meeting of the senior adviser of the President of the Syrian Arab Republic with Dr. Amir-Abdollahian

23 Jan, 2023

Meeting of the Deputy Minister of Foreign Affairs of the Bolivarian Republic of Venezuela and the Minister of Youth of the Republic of Nicaragua with Dr. Amir-Abdollahian

January 2023

5 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Foreign Minister of Pakistan, the Foreign Minister of Kuwait and the Secretary General of the OIC

7 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Foreign Minister of the Bolivarian Republic of Venezuela and the Foreign Minister of the People's Democratic Republic of Algeria

9 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with the Foreign Minister of the Republic of Turkmenistan and the Foreign Minister of the Syrian Arab Republic

10 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Deputy Minister of Foreign Affairs of the Syrian Arab Republic

11 Jan, 2023

President Raisi's telephone conversation with the President of the Russian Federation

12 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's telephone conversation with Amir Khan Motaghi, Acting Minister of Foreign Affairs of Afghanistan's Interim Ruling Board

13 Jan, 2023

Dr. Amir-Abdollahian's meeting with the Minister of Foreign Affairs, Speaker of the Parliament and Secretary General of Hezbollah of Lebanon

“Winter” diplomacy

Iran’s high-level diplomacy at a glance

Chronology of the foreign relations of the Islamic Republic of Iran during Winter of 2023

December 2022

 22 Dec, 2022		Dr. Amir-Abdollahian’s telephone conversation with foreign ministers of Luxembourg, the Kingdom of Oman, the Kingdom of Spain and the Kingdom of the Netherlands	
 23 Dec, 2022		Dr. Amir-Abdollahian’s meeting with the European Union Foreign Policy Chief	
 26 Dec, 2022		Dr. Amir-Abdollahian’s meeting with the Parliamentary Friendship Group of the Duma of the Russian Federation and the Deputy Minister of Foreign Affairs of the Government of Qatar	
 28 Dec, 2022		Dr. Amir-Abdollahian’s meeting with His Majesty the Sultan, the Minister of Foreign Affairs and the Minister of the Royal Office of the Sultanate of Oman, as well as meeting with the chief negotiator of the National Salvation Government of Yemen	
 31 Dec, 2022		Dr. Amir-Abdollahian’s telephone conversation with Minister of Foreign Affairs of the Republic of Azerbaijan	

Public Diplomacy

Winter diplomacy

Minister Amir-Abdollahian delivers a speech in the Conference on Disarmament

Despite an intensive visit and a tight schedule in Geneva, Minister Amir-Abdollahian held bilateral meetings with the foreign ministers of Finland, Belgium, Norway, Armenia, Indonesia, Venezuela and Senegal.

Bilateral meetings with participating foreign ministers

The Geneva visit provided an opportunity for the Minister of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran to also meet and discuss issues of mutual interest with other visiting officials and foreign ministers of various countries and international organizations.

Despite the fact that Mr. Amir-Abdollahian's visit to Geneva was very short and intensive, he was able to meet with the foreign ministers of some European countries, including Finland, Belgium, Norway, and Armenia; furthermore, he visited some non-European foreign minis-

ters, including from Indonesia, Venezuela and Senegal.

During this trip, Iran's foreign minister also met the Secretary-General of the United Nations, the High Commissioner for Human Rights, the heads of international humanitarian organizations based in Geneva, the Deputy Secretary-General of the United Nations for Humanitarian Affairs and the President of the United Nations General Assembly.

Due to the time constraints, it was not possible to meet with some other foreign officials at Geneva who were interested in meeting with Minister Amir-Abdollahian.

A review of the different dimensions of the visit of the Minister of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran to Geneva illustrates that the goals and objectives of this trip have been achieved at the highest level.

Iran's Minister of Foreign Affairs, in his speech, lambasted the Western double standards on human rights. Referring to the US interventions and military attacks against other countries, he criticized the inaction of the international bodies and Western countries regarding "the systematic violation" of human rights in Palestine.

ticipated in the annual meeting of the Conference on Disarmament and delivered a speech. The importance of participating in this annual conference was due to the fact that under the shadow of the current developments in the world, a new round of arms race has been started and is ongoing.

During his statement at disarmament summit, Iran's Foreign Minister pointed out to the existing double standards in the field of arms control and stated that *"some nuclear countries consider the NPT as being mandatory only for non-nu-*

clear countries and thus consider themselves immune from its implementation."

He stressed Tehran's policy regarding nuclear weapons-free zone and considered it beneficial for establishing peace and security in the region. He also pointed out that *"the Zionist regime has prevented the realization of this issue for many years."*

Meanwhile, Iran's foreign minister touched upon the issue of Iran's cooperation with the International Atomic Energy Agency as well as the ongoing sanctions relief negotiations.

Minister
Amir-
Abdollahian
attends
UN human
rights
council
meeting

Western countries regarding human rights issue. He pointed to the US interference and military interventions in various countries and castigated the inaction of international organizations and Western countries regarding the systematic violation of human rights in Palestine. Mr. Amir-Abdollahian emphasized that *“as long as Palestine remains under occupation and Israeli crimes continue, it is hardly possible to give credibility to the UN human rights mechanisms.”*

Another issue that attracted the attention of the media during the

speech of the foreign minister of Iran, was the use of the phrase he coined in the meeting: *“Terrorism-Laundering”*. Iran’s foreign minister accused some European countries of terrorism-laundering in connection with last year’s riots in Iran--an issue that was discussed in detail in some of the bilateral meetings of Mr. Amir-Abdollahian with his European counterparts.

Statement at the Annual Meeting of the Conference on Disarmament

On the second day of his stay in Geneva, Mr. Amir-Abdollahian par-

Strategic presence of foreign minister in Geneva

Reflection of Iran's voice in the European headquarters of the United Nations

The Geneva visit provided an opportunity for the Minister of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran to participate in the meeting of the United Nations Human Rights Council as well as the Conference on Disarmament and meet and discuss with other officials and foreign ministers of various countries and international organizations.

Abbas Aslani

Senior
Foreign Policy
Correspondent

Dr. Hossein Amir-Abdollahian, the honorable Minister of Foreign Affairs of Iran made a trip to Geneva in February 2023. It marked an important event firstly due to his statement in the UN Human Rights Council and secondly for his participation in the annual Conference on Disarmament; and thirdly because of his meetings with high-ranking officials from different countries and organizations.

Addressing the UN Human Rights Council

On Monday, February 27, 2023, Dr. Amir-Abdollahian attended the

high-level segment of the 52nd meeting of the United Nations Human Rights Council.

On the eve of the Minister's visit to Geneva, the opposite front tried to undermine the participation of the Iranian delegation in this meeting. But what happened in practice was the frank and eloquent statement presented by Foreign Minister Amir-Abdollahian and the fact that none of the members of the official participating delegations left the meeting hall during his statement.

In his speech, the Minister of Foreign Affairs of Iran criticized the double-standard approach of

Upon returning to Tehran, President Raisi pointed out that the visit to China was important for Iran to play a more effective role in global economic and commercial issues. He said that China, as one of the largest economies in the world, plays an important role in improving commerce in Asia and the international arena.

President Raisi noted that very useful agreements were concluded with China in various fields. "Of course, following-up and implementing these agreements by the government and business people will bring many benefits for the country."

A short visit with big agreements

It should be noted that several agreements were signed by the parties during the three-day visit of the Iranian President to China, including an agreement for China's investment in the construction of

an airport, the establishment of a joint industrial town, the completion of the East-West rail corridor, and signing of a 3.5-billion-dollar trade contract between Iran and China, China's participation in the mass-construction of houses, China's investment in the southeastern coast of Iran (Mokran), export of dairy products and apples to China, agreements with the total value of 12 billion dollars in the field of transportation and car manufacturing, as well as joint production of airplanes.

In a meeting with the President of the National Congress of the People's Republic of China, President Raisi called Iran and China the "friends of difficult days" and appreciated China's congress for constructive efforts in advancing strategic relations between Iran and China.

Meeting between the high-ranking delegations of Iran and China

ship in Shanghai Cooperation Organization and Eurasia because Iran's priority is to strengthen and expand links with its neighboring and Asian countries, and we believe that by co-operating and exchanging capacity and experience with neighboring countries, we can shape the future in the name of Asia".

He further said that the 25-year comprehensive cooperation agreement between Iran and China includes strategic cooperation between the two countries in various trade and economic sectors; however, researchers and thinkers can expand this cooperation to other fields as well through effective and useful cooperation.

A relationship as old as two great civilizations / President Raisi's interview with China's CCTV

Another part of President Raisi's visit was interviews he gave to the media. During this trip, President Raisi

was interviewed by the prime time Chinese TV news program "Xinwen Lianbo". He said that China is one of the most important business partners of Iran and such strategic view has today led to a comprehensive cooperation program between Tehran and Beijing.

President Raisi added that Iran supports China's Belt and Road Initiative. This plan serves the benefits of the countries along the route of this project.

In response to a question by the host of the program who said Americans claim that the US sanctions target the government and not people of Iran, the President said "they are actually seeking to take revenge on the Iranian people because of 44 years of their resistance".

In the last program of his visit, President Raisi visited the historic "Dong Si" mosque in Beijing and congregated prayers with a number of Chinese Muslims.

welcomes China's initiatives in various sectors including the Belt and Road Initiative as well as its efforts to improve global security and development, and stands ready to play an active role in the enhancement of peace, stability and development relying on its unique geopolitical location.

President Raisi said a new order is emerging in the world in which real multilateralism, maximum synergy and convergence and avoidance of unilateralism are required in order to realize a fair and just system.

Referring to Iran's readiness to expand educational cooperation with the Chinese side, President Raisi said that University of Beijing's efforts to teach Persian language provides a connecting bridge for better dialogue between our two nations.

In the second day of Iran's President visit, an honorary doctorate was awarded to Dr. Raisi by the University of Beijing.

Sanctions and military dominance are two sides of the same coin

As part of his visit to China, President Raisi had a meeting with top Chinese intellectuals and scholars,

and lambasted the US unilateralism, he condemned the unilateralism adopted by the US and its allies to dominate other countries and said that history has it that Americans, under the pretext of expanding their territories, send forces to different parts of the world, and today they want to bully and dominate independent countries with the instrument of sanctions, while sanctions and military domination are two sides of the same coin.

He continued that if a nation decides to act independently, Americans will subjugate it with the weapon of sanctions. "The US is notorious for its attitudes of arrogance, dominance and self-importance and megalomania. Such attitudes must disappear."

Asia can shape the future of the world

In this meeting, Dr. Raisi emphasized that Asia is forming the pivot of the current Iranian government, adding that Iran has many capacities and capabilities which could be utilized for and benefit all Asia if they are exchanged properly with Asian nations. "We also welcome member-

Chinese President Xi Jinping stated that China firmly believes in expanding its bilateral relations with the Islamic Republic of Iran while the government of China stands ready to support companies interested in investing in Iran.

China's President Xi officially receives President Raisi

to expand bilateral ties. He reiterated the necessity of implementing agreements between Iran and China.

of difficult days" and appreciated China's congress for constructive efforts in advancing strategic relations between Iran and China.

Iran and China, friends of difficult days/Appreciating the National Congress of the People's Republic of China for its constructive efforts in advancing Iran-China strategic relations

In a meeting with the President of the National Congress of the People's Republic of China, President Raisi called Iran and China the "friends

Durable Asian convergence/Iran and China stand ready to implement comprehensive strategic partnership

After meeting China's president and prime minister, President Raisi visited Beijing University and conferred with its professors and students. In this meeting, President Raisi said that the Islamic Republic of Iran

Iran supports China's Belt and Road initiative. This plan serves the benefits of the countries along the route of this project.

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

Supplementary in economy; allied in politics

Tehran-Beijing cooperation expands after signing 20 MoUs especially in trade and economic sectors

Zahra
Mehran Rad

Executive
Editor

President Raisi's visit to China was in line with the "balanced, dynamic and intelligent" foreign policy of the Iranian government with priority to neighboring countries and pivot to Asia.

"Iran's priority is to strengthen and expand links with its neighboring and Asian countries, and we believe that by cooperating and exchanging capacity and experience with neighboring countries, we can shape the future in the name of Asia".

On February 14, 2023 President Raisi visited China at the official invitation of the Chinese President Xi Jinping who welcomed him warmly in Beijing. This was the first visit to China in two decades undertaken at the highest level by an Iranian president. Both parties signed 20 memoranda of understanding on the first day of the visit.

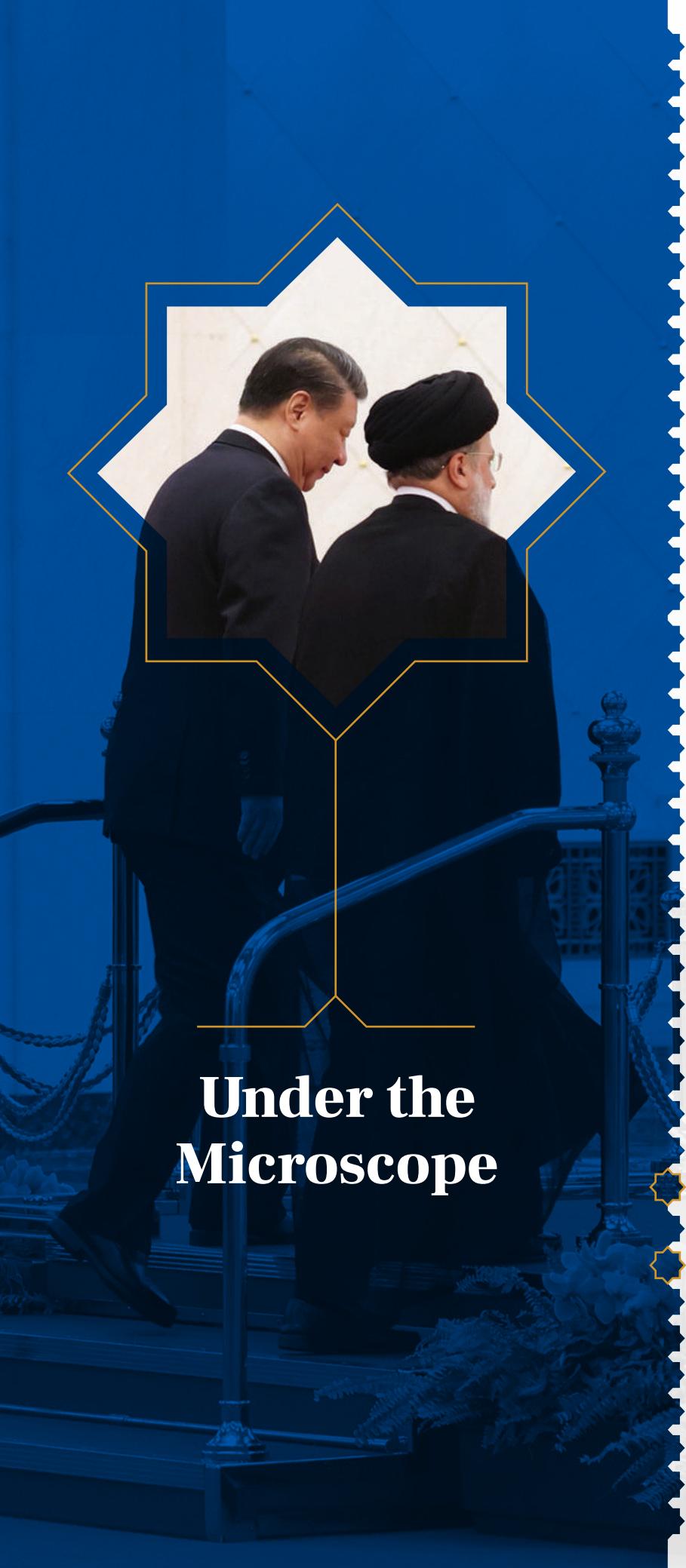
China firmly believes in expanding its bilateral relations with Iran
Upon arriving in Beijing, President Raisi met his Chinese counterpart and discussed a wide-ranging bilateral, regional and international issues.

President Raisi, while referring to the comprehensive cooperation

agreement between Iran and China, stated that this agreement aims to consolidate stability in the region. At the same time, President Raisi declared the Islamic Republic of Iran's preparedness to contribute to the Belt and Road Initiative.

Chinese President Xi Jinping stated that China firmly believes in expanding bilateral relations with the Islamic Republic of Iran while the government of China stands ready to support companies interested in investing in Iran.

President Raisi also met the Chinese Prime Minister and emphasized that the comprehensive cooperation agreement between the Islamic Republic of Iran and China is a symbol of mutual determination

Under the Microscope

Supplementary in economy;
allied in politics

Strategic presence in Geneva

Thus the Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran makes necessary coordination with the relevant tourism organizations to facilitate tourist attraction and foreign investment in tourism industry and promote connection between the Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts and its counterparts in other countries.

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

the policy of exporting engineering and technical services with an emphasis on knowledge-oriented capabilities as one of the economic privileges of our country in international arena to expand economic relations with neighboring and regional countries.

The establishment of regional centers of knowledge-based companies across the world has been put on the agenda. Such regional centers have been already opened with the collaboration of the Ministry of Foreign Affairs in Istanbul, Kenya, Erbil, Sulaymaniyah, Uzbekistan and Venezuela.

Following repeated emphasis of the high-ranking officials of the Islamic Republic of Iran on the role of private sector in promoting economic diplomacy, the Ministry of Foreign Affairs has facilitated foreign commercial transactions and trade for private companies and commercial chambers with their counterparts.

In this regard, we can refer to regular meetings of the Taskforce for Coordinating Economic Relations in the Ministry of Foreign Affairs with the presence of the representatives from other ministries and economic institutes of the country in order to make necessary coordination in economic policy planning and implementation; also, a joint committee has been formed with the cooperation of the Ministry of Industry, Mine and Trade and Chamber of Commerce, Industry, Mine and Agriculture of Iran to support and highlight the role and position of private sector in the joint commissions for economic cooperation.

In line with mitigating the impact of illegal US sanctions, the Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran provides extra support for Iranian nationals affected by the US sanctions, and helps reduce the damage of sanctions and design a legal framework

for measures against international illegal behavior as the main axes of the Anti-US Sanctions Bill of Majlis.

The Islamic Republic of Iran, thanks to its historical, cultural and natural attractions, enjoys great potentialities to generate income from tourism in the historical, health, religion, sports and ecotourism fields.

Thus the Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran makes necessary coordination with the relevant tourism organizations to facilitate tourist attraction and foreign investment in tourism industry and promote connection between the Ministry of Cultural Heritage, Tourism and Handicrafts and its counterparts in other countries.

Some of the measures taken by the Ministry of Foreign Affairs for the development and promotion of economic diplomacy are as follows:

- Exchanging trade and business delegations;
- Holding specialized and technical webinars between domestic organizations and their foreign counterparts;
- Holding international exhibitions and B2B meetings;
- Holding joint economic commissions;
- Empowering economic sections of Iran's embassies and consulates across the world;
- Holding negotiations with officials of different countries for using national currencies and special mechanisms such as barter to boost bilateral trade exchanges;
- Providing further facilities for attracting religious and health tourists and investors;
- Encouraging the Ministry of Industry, Mine and Trade to sign bilateral preferential trade agreements with the different countries.

rochemical products worth 16 billion dollars, are very significant.

This year, the Ministry of Foreign Affairs has formulated plans in co-operation with the Ministry of Petroleum of the Islamic Republic of Iran to further boost the export of oil and petrochemical products and pave the grounds for the overseas production of oil and petrochemical products in order to gain more value-added benefits and cut the sale of raw petroleum.

The Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran continues to join regional and trans-regional economic and political organizations and unions with the aim to neutralize the oppressive sanctions of the United States and consolidate its economic and trade relations in 2023.

In this framework, the signing of the Preferential Trade Agreement between Iran and the Eurasian Economic Union (EEU) is an important development in the field of foreign policy which will help boost Iran's trade with the EEU countries by 10 billion dollars after the imminent finalization of the Free Trade Agreement and Iran's entry to the 500-million-strong market of Eurasia.

The signing of the memorandum of cooperation between Iran and Russia to link their financial messaging systems to facilitate money transfer and transactions is another economic diplomacy achievement of the Min-

istry of Foreign Affairs which will soon establish a financial and banking exchange system with the 13 member countries of the Eurasian Economic Union with a capacity of more than 100 banks. On the basis of this memorandum, the reliance of signatories on the US dollar will drop sharply.

The Ministry of Foreign Affairs accomplished another outstanding achievement last year in becoming a full member of the Shanghai Cooperation Organization with a view towards strengthening the policy of "pivot to the East" and bringing many long-term benefits for our country in economic sectors.

Considering the geopolitical and geostrategic position of Iran as the connecting point of the North-South and East-West corridors, and the importance of the Silk Road and its relation with the country's economic future, the Ministry of Foreign Affairs has been trying to stabilize Iran's position as an important and central player en route the energy and transportation corridors, by:

- Following up the operation of the North-South Corridor and promotion of the transport and transit position of the Islamic Republic of Iran in the region;
- Increasing Iran's rail, road and air transportation corridor capacity;
- Expanding and completing the country's key transit infrastructure and facilities including the logistic centers, ports and port facilities, road and rail border terminals, railways and transit fleet;
- Boosting benefits for the relevant regional countries involved.

Benefiting from the high capacities of Iranian companies and skillful human resources, the Ministry of Foreign Affairs pursues

Following repeated emphasis of the high-ranking officials of the Islamic Republic of Iran on the role of private sector in promoting economic diplomacy, the Ministry of Foreign Affairs has facilitated foreign commercial transactions and trade for private companies and commercial chambers with their counterparts.

sion of the export and import markets of the Islamic Republic of Iran are among the main agendas of the Ministry of Foreign Affairs and the Deputy for Economic Diplomacy to realize the desire goals.

As the apparatus of foreign policy and regulating relations with other countries of the world, the Ministry of Foreign Affairs makes efforts to materialize the goals of the establishment in line with domestic development and supply of economic needs and facilitator of relations in the following areas:

- To expand further areas and sectors of exports
- To help supply the basic necessities of the country
- To help simplify and facilitate customs relations with neighboring countries
- To expand transportation and transit networks and routs for the development of the country's exports
- To draw foreign capital and investment
- To attract Iranian expatriates to invest in their homeland
- To facilitate the transfer of knowledge and new technologies to the country
- To help attract foreign tourists and facilitate their travel
- To help export technical and engineering services especially by the knowledge-based companies
- To attract international students to Iranian universities

and problems caused by the cruel and illegal US sanctions, have led to the further expansion of trade and economic relations with other countries of the world and has turned the Islamic Republic of Iran as a mere importer of merchandise and single-commodity (crude oil) exporter into a country that now exports diverse products particularly knowledge-based commodities and technological and engineering services. It is noteworthy to mention that the value of Iran's foreign trade increased by 10 percent in last Iranian year (ended 20 March 2023) and reached about 60 billion dollars.

The cooperation of the Ministry of Foreign Affairs with the Ministry of Petroleum and, as a result, the increase in the sale of crude oil and petroleum and petrochemical products, which is at the top of sanctions list of the United States, signifies the failure of the so-called US maximum pressure campaign and its comprehensive, cruel and inhuman regime of sanctions. In this regard, the increase in sale of oil by 190 million barrels in last Iranian year (ended 20 March 2023) compared to the previous year, and the export of 27 million tons of pet-

The transformational and strategic view of President Raisi concerning the necessity of improving relations with neighboring countries as the first priority, and developing relations with the Middle East and wider Asian and African and Latin American countries, emphasize the importance of this issue for the high authorities of the establishment.

D

DIPLOMAT
Journal of the
Ministry of
Foreign Affairs
of the Islamic
Republic of Iran

Affairs are testimony to the special attention of the 13th government to this important issue. Based on this fact, the Ministry of Foreign Affairs will continue to use all its power and capabilities for the implementation of economic diplomacy in order to achieve the goals instructed by senior authorities.

The main foundation of the Ministry of Foreign Affairs in the field of economic diplomacy is built on strengthening the country's economic resilience against sanctions; therefore, neutralizing and confronting the United States sanctions policy have been on the agenda of the Ministry of Foreign Affairs since the beginning and is still being followed up earnestly by economic diplomats of the ministry. Pursuing political and economic diplomacy by the Islamic Republic of Iran in order to counter and nullify the tool of sanctions in the hands of the United States as well as to support multilateralism and promote and encourage countries to develop barter trade and use national currencies instead of the US dollar in their international trade transactions-which has thus far resulted in a 40-percent decline in international trade dependence on US dollar-and the policy of complete elimination of the US dollar from mutual trade among some countries- are a few examples of the success of the diplomatic apparatus of the Islamic

Republic of Iran in the international system and demonstrate the high status and role of our country as a pioneer in confronting the illegal and oppressive US sanctions and reforming the approach of other countries in this respect.

The approach of some countries including China, Russia and other regional countries in refusing to comply with the US sanctions policies against Iran and supporting political and diplomatic negotiations for removing sanctions against Iran, and at the same time, the maximum resilience policy of the Islamic Republic of Iran and adoption of new policies and programs to neutralize the sanctions are proof of the failure of the US sanctions policy and creation of gap among the Western bloc to follow US sanctions. The recent report of the research center of the US Congress which certifies the ineffectiveness of sanctions policies in some cases, is another proof of the success of Iran's foreign policy.

The transformational and strategic view of President Raisi concerning the necessity of improving relations with neighboring countries as the first priority, and developing relations with the Middle East and wider Asian and African and Latin American countries, emphasize the importance of this issue for the high authorities of the establishment. Diversification and expan-

The main foundation of the Ministry of Foreign Affairs in the field of economic diplomacy is built on strengthening the country's economic resilience against sanctions; therefore, neutralizing and confronting the United States sanctions policy have been on the agenda of the Ministry of Foreign Affairs since the beginning and is still being followed up earnestly by economic diplomats of the ministry

Economic diplomacy and its achievements

Economic accomplishments of the MFA in the Year of “Inflation Control and Growth in Production”

Mehdi Safari

Deputy Minister of Foreign Affairs for Economic Diplomacy

Naming the Iranian “Year 1402” (began March 23, 2023) after “Inflation Control and Growth in Production” by the Leader of the Islamic Revolution indicates that the element of economy remains the highest policy and agenda of the government of the Islamic Republic of Iran which is going to be promoted and realized under a strong economic diplomacy at the Ministry of Foreign Affairs.

Naming the Iranian “Year 1402” (began March 23, 2023) after “Inflation Control and Growth in Production” by the Leader of the Islamic Revolution indicates that the element of economy remains the highest policy and agenda of the government of the Islamic Republic of Iran which is going to be promoted and realized under a strong economic diplomacy at the Ministry of Foreign Affairs.

All programs, capacities and facilities of the country should serve to curb inflation and increase production. Undoubtedly, economic diplomacy provides one of the main pillars for the materialization of

this important task.

The repeated emphasis of the Leader and President of the Islamic Republic of Iran on the necessity of realizing economic diplomacy signifies the importance of economic diplomacy in the foreign policy of the Islamic Republic of Iran. The remarks by the Minister of Foreign Affairs that economic diplomacy and international trade will form the basis of 40 percent of the foreign policy programs of the incumbent government in the Ministry of Foreign Affairs, and his emphasis that the position of the Deputy for Economic Diplomacy will be promoted in the Ministry of Foreign

expand their business with Iran.

This issue of the *Diplomat* has been specially dedicated to our friend, brother and neighbor, the Islamic Republic of Pakistan. The fraternity between the two nations of Iran and Pakistan is deeply rooted in our connected history and joint culture the extent of which is long and exquisite as the collections of Iqbal Lahori, the great Persian-speaking Pakistani poet whose famous poetry verses I have used in this piece in order to show the depth of friendship and bond between the two governments of Iran and Pakistan.

Allameh Iqbal Lahori can be described as the narrator of the common feeling of the people of Iran and Pakistan; as a man who devoted his heart to the depth of the Persian literature and mysticism; who finds the loftiness and elevation of Muslims in unity, brotherhood and return to self. The Oriental spirit of Iqbal is seeking independence—an independence which emanates from the sublime Islamic wisdom, thought and mysticism and guides Muslims to confront colonialism and rootless transregional occupiers. As Iqbal says:

*The whole Orient is like dust on the road,
A silent moan and the effect is lost.
Every particle of this soil is tied,
And will arise from India,
Samarkand, Iraq and Hamedan
Awaken from the deep, deep and
deep sleep*

Tehran and Islamabad have been perfect and reliable neighbors for a long time. The borders of the two countries have been always the lines of friendship and brotherhood in the light of a broad and generous perspective for dialogue and settlement of a few unsolicited incidents. The Islamic Republic of Iran, based on the policy of good neighborliness and the special priority it attaches to the consolidation and development of relations with its neighbors, is keen on upgrading the relations with Pa-

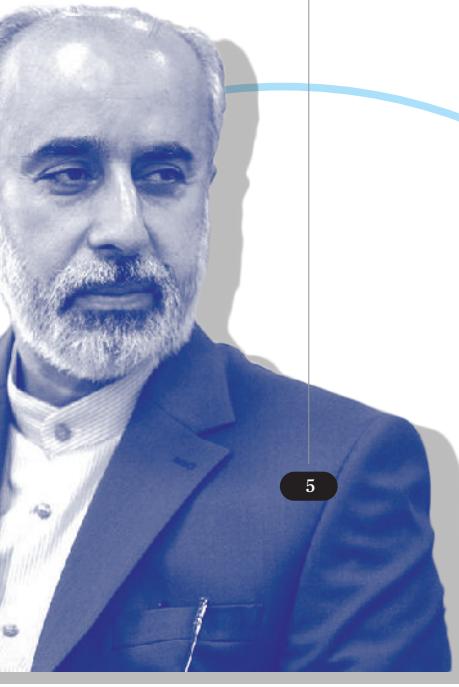
kistan to new and unique horizons. There appears to be no impediment to accelerate the process of progressing and improving relations between Tehran and Islamabad. Iran was the first country to recognize the independence of Pakistan, and on the other hand, Pakistan was the first country to recognize the Islamic Revolution of Iran.

The Persian language as one of the cultural links between the two nations of Iran and Pakistan plays an important role in unifying the two nations, as far as Iqbal Lahori says in one of his poems that:

*I am a Persian from refinement of
my thought,
It is entangled in the nature of my
thought.*

Sustainable security is in fact the root of development and is tied to the elimination of disorder and emergence of prosperity and welfare. Based on this fact, we share the same overwhelming consensus with our Pakistani brothers to reach an indigenous security arrangement with reliance on the capacities and facilities of the countries in the region, which will bring satisfaction to all. In this issue of the *Diplomat*, luminaries and dignitaries from Pakistan and Iran have written about the cultural, political and economic capacities of both countries, which mirror existing facts and capacities.

The Karoon River and Indus River as well as poets like Hafez and Iqbal Lahori are very instructive and generous. Man can be filled and enriched from all these blessings and we want the bond of love, friendship and brotherhood between the two nations of Iran and Pakistan to be cemented more than ever.

Oh! The Persian youth, swear upon the soul of mine, that of you

Naser Kanani

Spokesperson & Director of Public Diplomacy Center of the Ministry of Foreign Affairs

In the third issue of the *Diplomat*, you will read first-hand accounts of important foreign policy developments of the Islamic Republic of Iran during the first quarter of 2023. We review some aspects of the important and historic visit of President Raisi to China; and, we will present you with the achievements and the messages this official visit carried for the region and the world. Furthermore, we will recall the visit by Foreign Minister H.E. Dr. Amir-Abdollahian to Geneva and his statement to the United Nations Human Rights Council.

We will also get acquainted with the structure and activities of the MFA Department for Economic Diplomacy in a writing by His Excellency Dr. Mehdi Safari, the Deputy Foreign Minister for Economic Diplomacy. His writing provides useful information and opens the way for economic activists and entrepreneurs seeking to expand their business with Iran.

It is a great pleasure that the *Diplomat*--as a young and new journal of Iran's diplomatic developments--is establishing a closer relationship gradually with its readers and now its third issue is in your hands. It, indeed, gives me and my colleagues in the *Diplomat* a tremendous satisfaction to sense your kindness, support, criticism and suggestions about the previous two issues; and, this reflects the efforts and success of my colleagues to capture your careful attention to the *Diplomat*. I hope you will continue to help us improve the quality of our journal.

In the third issue of the *Diplomat*, you will read first-hand accounts of important foreign policy developments of the Islamic Republic of Iran during the first quarter of 2023. We review some aspects of the important and historic visit of President Raisi to China; and, we will present you with

the achievements and the messages this official visit carried for the region and the world. Furthermore, we will recall the visit by Foreign Minister H.E. Dr. Amir-Abdollahian to Geneva and his statement to the United Nations Human Rights Council.

In the first few pages, we will follow the chronology of events in the foreign policy sector so as to review what bilateral, multilateral and international events and actions have taken place in the Islamic Republic of Iran since the second issue of the *Diplomat* came out.

We will also get acquainted with the structure and activities of the MFA Department for Economic Diplomacy in a writing by His Excellency Dr. Mehdi Safari, the Deputy Foreign Minister for Economic Diplomacy. His writing provides useful information and opens the way for economic activists and entrepreneurs seeking to

Under Microscope

Strategic presence in Geneva

19

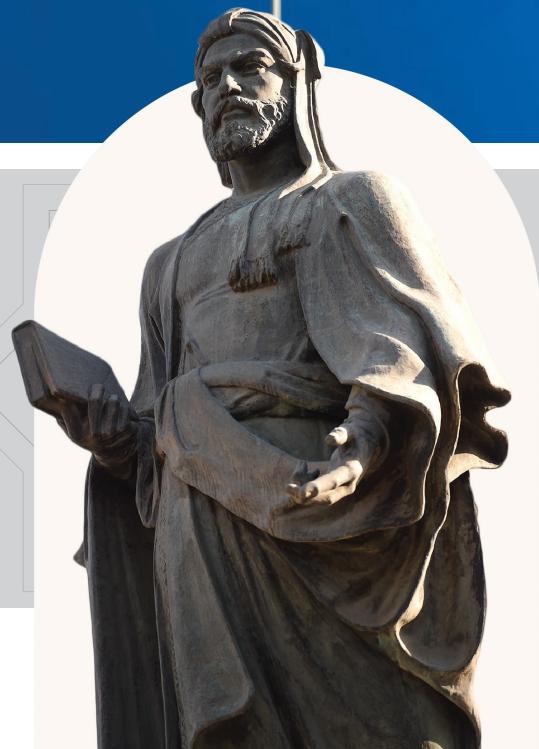
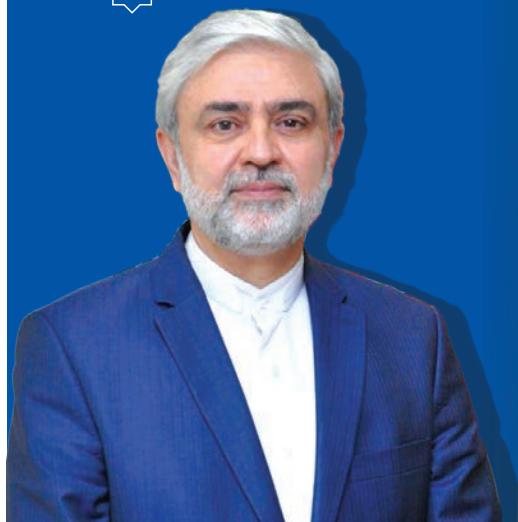

Special Look

Precious asset

Enduring and wide-ranging relations constitute a precious asset for good neighborliness between Iran and Pakistan

38

Life of the World

A heart full of love for Iran

66

Under Microscope

Supplementary in economy; allied in politics

12

Oh! The Persian youth, swear upon the soul of mine, that of you. Naser Kanani 4

Economic diplomacy and its achievements Mehdi Safari 6

Supplementary in economy; allied in politics Zahra MehranRad 12

Strategic presence of foreign minister in Geneva Abbas Aslani 19

“Winter” diplomacy 24

A graceful neighbor as charming as Pakistan Rasool Moosavi 34

Precious asset Mohammad Ali Hosseini 38

Iran and Pakistan; complementary economies Fahimeh Damrooudi 44

Embodiment of Iranian art and architecture in Pakistan M. Rezvanfar 48

A short documented history of relations between Iran & Pakistan Ali Rajabi Yazdi 54

Iqbal; as he stands Mohammad Baqee Makan 60

A heart full of love for Iran Dr. Ali Nikooee 66

The birthplace of urban civilization Zohreh Shirazi 72

The Great cultural “Iran” Dr. Reza Shah Malaki 77

Diplomatic events 82

Diplomatic appointments in winter 90

Magnificent in the heart of Tehran 96

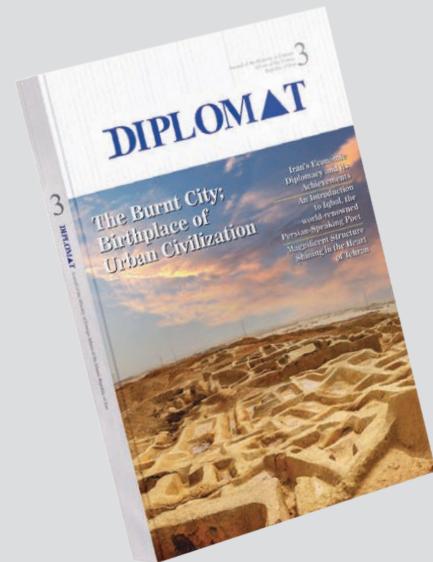

Life of the World

The birthplace of urban civilization

72

**In the name of God
The Merciful, The Compassionate**

Publisher and Managing Director:

Center for Public Diplomacy of the Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran

Editor-in-Chief:

Naser Kanani, Spokesperson and Director of the Center for Public Diplomacy of the Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran

Advisor to the Editor-in-Chief:

Ali Mojtaba Rozbehani

Executive Editor:

Zahra Mehran Rad

Editorial Secretary:

Mohsen Shamsi Zadeh Ravandi

Editorial Board:

Seyyed Rasool Moosavi, Hadi Amerian, Hossein Mohammadi, Ali Rajabiyazdi

Translation:

Masood Shakoori, Translation Department, Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran

English Language Editor:

Ehsan Bakhshandeh

Persian Language Editor:

Hamidreza Mortazavi

Graphic Designer:

Hamed Shahbazkhan

DIPLOMAT

The Journal of the Ministry of Foreign Affairs of the Islamic Republic of Iran

Print:

Hamshahri Institute

Address:

Ministry of Foreign Affairs, Imam Khomeini Street, Imam Khomeini Square, Tehran, Iran

Post Code:

1136914811

Website:

www.mfa.gov.ir

Email:

diplomaticiran@gmail.com

Tel:

+98 21 61151

Cellphone:

  +98 922 154 1689
+98 923 102 6748

**With thanks to Soroor Poormansoori,
Mohsen Fathtabar Firouzjani,
Hamidreza Gholamzadeh, Secretary
General of the Asian Mayors Forum**

DIPLOMAT

The Burnt City; Birthplace of Urban Civilization

**Iran's Economic
Diplomacy and its
Achievements**

**Iqbal Lahori;
the World-Renowned
Persian-Speaking Poet
Binding Iran and Pakistan**

**Magnificent Structure
Shining in the Heart
of Tehran**

